

ଓ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟଗୁଣବିଶ୍ଳେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସେଗଲୁ ଗାଳି ରଖେ କହୁ—

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ଦୈନିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବକୁ ଶେଷ ପଶୁଣ୍ଠି ଅସ୍ତେଜ୍ୟ ଚରଣ ଏ କଦାପି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦମୟ ହରେ ନାହିଁ । କହୁ ପଦ୍ୟ ଓ ଭୃସ୍ତୋତର୍ଣ୍ଣ ଫଳେ ଏହା ପ୍ରଭାସବ ହୋଇ ଅଛି । ପୁଣି ଏହି ସ୍ୱାସ୍ଥୀ ଅସ୍ତେଜ୍ୟକାରଣ ସୁଖ ଅବାଧୁତ୍ୱ ଏହି ଅବସ୍ଥା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଔଷଧସାଧକ ଗୁଣ୍ୟରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚପ୍ରାୟ ଅଧିକାର ହରିଅଛି ଯେଉଁଠାରୁ ଅରେ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ ହେଉଅଛି ସେଠା ଅଧିକାସିମାନେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସାର” ପସ୍ୟାଗା ହୋଇ ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚମ ଔଷଧ ପଠାଇବାକୁ ପଡ଼ି ଲେଖୁଅଛନ୍ତି । କହୁ ଦ୍ରାସପାତାଳରେ ଉପ-ଯୁକ୍ତି ସେଗଲୁ ଏହି ସାଲସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହର ଯାଉଅଛି । ଅସିମା, ଇଉସେସ, ଅମେରିକା, ଅସ୍ତ୍ରା ମହାଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶେଷ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚତର ଭୂତୀରକାରୀ ଭୂତପାତରୁ ମୁକ୍ତ୍ୟର୍ଥେ ଜଳା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସମାଜ ଅଦରର ସହିତ ପ୍ରକଣ କରୁଅ ଳୁ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ସତ୍ୟ ଯେପରି ଛାଣି ଚରଣ ହରିବାକୁ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅକ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା । । ବାସ୍ତବ ଏହି ପ୍ରକଳତା ଏହି ଅସ୍ତେଜ୍ୟକାରଣ ଏହି ଅଲୌକିକତା ଔଷଧ ଏହାଧାରେ ଏବେ ଅଧିକ ଶୁଣସମ୍ମାନ ଇତିପୁର୍ବେ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା—ଦୈନିକ ଶକ୍ତି ଶୋଧନ କରବାକୁ, ନୂତନ ରକ୍ତଚକ୍ରୀକା ଦୃଷ୍ଟି କରବାକୁ, କାଚ, ପକ୍ଷାତାଚ, ଚଢ଼ିକାଚ, ଅଳ୍ପ ଚର୍ଚ୍ଚି ପୁରୁଷା ଲୁଣ୍ଠେନ ହୋଇ ଯୁଇ ଉଠିବା, ଲୁଣ୍ଠିଅଣ, ହିଲ ଗରମ ଓ ପାଗର ବା, କାଚ ଓ ଦାଉର ବା ଦେହରେ ବା ହସ୍ତ ଓ ପଦ ଭଳରେ ପାଳ ଗରମର ସାଦା ବା କଳାଚର, ଧବଳ ଲୁଣ୍ଠ ସେଗର ପ୍ରାୟାସପ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ଭକ୍ତ ସମ୍ପାଦିତ ସର୍ବପ୍ରକାର ପାତା ଓ କ୍ରମସର୍ଗ ଏବଂ ତହିଁର ଦୁଷ୍ଟାସାଧକ ଯନ୍ତ୍ରଣାତ ପୁଣି ପାପ ଓ ଭକ୍ତ ବ୍ୟସର କଳ୍ପ ମାତ୍ର କରବାକୁ ଏହାପରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅସ୍ତେଜ୍ୟକର ଔଷଧ ଦ୍ୱିତୀୟ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ଚରଣ ଶୁଣ ନାଚ୍ କରବାକୁ ଶୁଷ୍କକାରୀ ମ୍ନେହସ୍ତୁକ୍ତ କରବାକୁ— ଦ୍ରାସପାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରବାକୁ— ଶ୍ରୀ ସଦବାସରେ ସମତା ନିରୁଦାକାରକୁ,—ତଥା ଯାବତସ୍ତୁ ଶୁଣକ୍ୟାସ୍-ଅର୍ଥାତ୍—ଦେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁଣମେହ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ, କହୁମୁଖ, ବାୟୁର ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ଥାବ ହେବା, ମେହକାଚ, ପ୍ରସ୍ଥାବ ଜଳବ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ପଡ଼ିବା, ମୂତ୍ର-କାଳରୁ ଚୁକି ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ-ରକ୍ତ ପଡ଼ିବା, ମୁଣ୍ଡଦୋଷ, ପ୍ରସ୍ଥାବ ସହିତ କା ପରେ-ଦୁର୍ବଳ ବା ଅଦୁର୍ବଳ ପ୍ରକାର, ତମ୍ପା ମଳବେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧର

ହସ୍ତମେଧୁନ ବା ଅଗ୍ରଭକ୍ତ ସଦବାସ ହେଉ ମୁର୍-ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି, ମୁଖ ଶୁଭରକା, ଚତୁର ଅସ୍ତରକା, ନିର୍ଦ୍ଧରପ୍ରସ୍ତା, ଚିନ୍ତା କରବାକୁ ଅସମର୍ଥତା ସାମାନ୍ୟ ସଦବାସ ବା ଉଚ୍ଚେକଳା ମାତ୍ର ଶୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ଯାବତସ୍ତୁ ଶୁକ୍ତସତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟାଧି, ଲକ୍ଷଣ ଓ ଉପସର୍ଗାତ ସମୂଳେ ଧ୍ୟାସ କରବାକୁ ଅବର୍ଥ ଓ ଅମୋଗ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା—ଇ ଗୁଣାବଳ ପ୍ରକାଶ କରବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଅରେ ସଫଳା ହର ଦେଖ । ସଙ୍ଗେ ହେଉଅଛି ଫଳବ । ଶୁକ୍ତା ହୁକି ହେବ । ହୋଷ୍ଟ ପରସାରେ ହେବ । ଦେହରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଳ ସମାନ୍ତ ହେବ, ସୁଗି ହୁବାଳ ଜରକାଣ୍ଡ ହେବ ସବଳ ଦୁଷ୍ଟ ଓ ଦାନ୍ତସ୍ତୁ ହେବ । ସଂଗ୍ରହ ଓ ଜଳ କ୍ରମେ ବଢ଼ିଯିବ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ୫—ସହଜ ବୌଦ୍ଧି ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ସହ, ଅସ୍ତୁ ଅବାଳ ବୁଦ୍ଧ ସମସ୍ତେ ସବଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସହଜ ସମସ୍ତରେ ସେବନ କରି ପାରନ୍ତି, ଅଥଚ ବୌଦ୍ଧି ହିତନ ନିୟମରେ ଅଦକ୍ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।

“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” ଉନ୍ନ ସେଗର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ । ସେହେତୁ କୋଟିଏ ରୋଗୀହତା ଅଜ୍ଞାତାଏ ନିରାସ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହାର ବହୁ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ବହୁ ପ୍ରସାଧାସକ ବହୁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତା-କାରରେ ଶିପା ହେଉଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଓ ବିଚରତ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାଧିକାରୀ ଶାଲରେ

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟ ୨ ୯ ୯ ୫ ଟ ୫ ୫
୭ ଟ ୧୦ ୯ ଉଚ୍ଚତ ଟ ୨୦ ୯

ଗାଡମାସୁର ଓ ପାତ୍ର ସୁଚକ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସାର;—ଅବସର୍ତ୍ତା—
ତାନ୍ତ୍ର ଲେମ୍ବୁ, ମେହର ଏମ୍, ଏ, ଏମ୍, ଡି,
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋସିଅମ୍, ଇଉସର୍ବ ଅମେରିକା । ଉଚ୍ଚତ
କର୍ତ୍ତର ଏଡମାସ ଏକେଡ ଓ ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ,—
“ଉଚ୍ଚତ, ମେହର ଏଡମାସାମା,” କଲକତା

ପଲେନ ପରିଚାୟକେ
ଉଚ୍ଚତ ଶୁଣକର କର ବଦଳହବର
ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ଅସୁବ୍ୟୋଗ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ, ତୋଷ୍ଟି-
କଳାର, କଟକ
ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ଅସୁବ୍ୟୋଗ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୋକ୍ତ ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧାଳୟ ନ୍ୟାୟ ଓ ମୂଲ୍ୟ ମୁଖ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତିବ୍ୟ । ମୋଟସରକର ରେଗିମାରେ ରେଗର ଅବସ୍ଥା ଅର୍ଚ୍ଚ ଅଶାର ହିତକ ସହ ରେଗିମେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ସହର ପ୍ରେରଣ ହୁଏ ।
ଦାନ୍ତୀ ଦାନ୍ତ
ଅକ୍ତବାଳ ଶିଶୁ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ ଅକ୍ତର

ଅକ୍ତର ହୋଇଥାଏ, ସୁରଣ ଶକ୍ତି ସେ ହେବଲ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅକ୍ତର ପ୍ରସ୍ତୁ ସଦାର୍ଥ ଏପରି କିଦେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିମାହେତୁ ପ୍ରସ୍ତୋକନାୟ, ଗ୍ରାନ୍ତାଗିତ ଗୋଟିଏ ସୁରଣ ଶକ୍ତି କର୍ତ୍ତ ମହୋଷଧ, ଗ୍ରାନ୍ତ-ମେଧାବିଶିଷ୍ଟ ବାଳକମାନଙ୍କର ଏବଂ ଅଧିକ ଅଧ୍ୟାପକଶାଳ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ତକ୍ଷୁଦ୍ଧି ଦୂର ହୁଏ ଏବଂ ମସ୍ତିଷ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ଚିତ୍ତର ତେଜ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିରେ ବଳ ସମ୍ପଦ ହୋଇ-
ଥାଏ । ସେହି ମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଦାରଣକୁ ଶୁଣ ହୋଇ ମସ୍ତିକ ଚରମ ହୁଏ ଏବଂ ଏହ ବସ୍ତୁରେ ମନ ସ୍ଥିର ହୁଏ ଏବଂ ସୁଖରେ ନିମ୍ନ-ହୁଏ ନାହିଁ ଦୁଷ୍ଟପ୍ର ହୁଏ ଇତ୍ୟାଦି ଲକ୍ଷଣର ଏହା ସଦ୍ୟ ଫଳପ୍ରଦ ।

ଏକ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨ ୯
ଶାନ୍ତକାନ୍ତ କଟକଟିକା ।

ଏହି ଔଷଧ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମାଣ୍ୟତାରେ ଏଡମାସ ମହୋଷଧ, ସେଇମାନଙ୍କର ସୁବ୍ୟବହାରୀ ବକ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱଳତ ହେଉଥାଏ, ସେମାନେ ଏହି ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଳ୍ପ ସମୟମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଫଳଲାଭ କରି ପାରନ୍ତେ ଏବଂ ଧାର୍ତ୍ତୌକ୍ୟ ଉପସମ ହେବ । ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାହୁଲ୍ୟ ଅକ୍ତମର ନିସ୍ତୁସୋକତ । ଅରେମାସ ସେବନ କଲେ ସମସ୍ତ ଅନିଚର ହୋଇ ପାରନ୍ତେ ।
ଏକ ଡୋ ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ମାତ୍ର ।

କଲ୍ପତରୁପାୟନ ।
(ଦେହାସୁ ସାଲସା)

ଏସ୍ତରେ ଉଚ୍ଚତମ (ଚରମା) ଯତ, ପାଉ-
ଚାହଦୋଷକନିତ ସଂଗ୍ରହରେ ହଲା ଓ
ଚକା ମାନ; ଘୋଟକୋସୁର ଓ କାଚ
ପ୍ରକୃତ ନିଷ୍ପସ୍ତ ଅସ୍ତେଜ୍ୟ ହୁଏ । ଅଧିକ ଏହା
ରକ୍ତ ପରିଷାର କରି ସଂଗ୍ରହ ପୁଣି ସାଧନ
କରେ ଏହା ସମସ୍ତ ରୁକ୍ତରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ।
ଏକ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ମାତ୍ର ।

ଏକ ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯ ନା ଲାଭେ ।
ତୋଷ୍ଟି କଳାର } ଶ୍ରୀ ଉଚ୍ଚତ କର କବରହୁ
ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା
ତତ୍ତ୍ୱ ଅସୁବ୍ୟୋଗ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ ।

ଉଚ୍ଚତ ସାଧିକାର ବଞ୍ଚେନ ପ୍ରସାଦକାର ଶର୍ତ୍ତା
ଉଚ୍ଚତରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ମଥା,—
ପ୍ରଥମଥର ପକାରେ
ଧାତୁପ୍ରକ ୦ ୦ ୯
ଅସୁବ୍ୟୋଗ୍ୟ ୩ ୨ ୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଦ ଟ ୧୦ ୯
ମାତ୍ର ହୋଇପି ଉଚ୍ଚତର ଯେତେ ହେବେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶର୍ତ୍ତା ୧୦ ୯ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚତ ହେବ ନାହିଁ ।
ଦୁର୍ବଳ ଓ ଉଚ୍ଚତର ସଦାରେ ଶର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ
ଥରରେ ହେବା ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶାନ୍ତମେ ହେବା ।
ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତ ସଦାରେ ସୁଚକ ବଦୋଦଧୁ
ହୋଇପାରିବ ।
ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ବଞ୍ଚେନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳ ହେବ ଉଚ୍ଚତର ଶର୍ତ୍ତା-
ବଦଳ ଉଚ୍ଚତର ସାଧିକାର ମୂଲ୍ୟ ୩ ୨ ୯ ଉଚ୍ଚତ
ହେବ

ଉତ୍କଳ ଦିପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା।

THE UTKAL DIPIKA.

ପ୍ରଥମ
କଟକ

CUTTACK, SATURDAY THE 31st January 1903.

ବି ୧୧ ନ ମାସ ସନ ୧୯୦୩ ଶ୍ରୀଲ ସମ୍ବାଦ

ଅକ୍ଷର ୫ ୩୯
ସଂଖ୍ୟା ୫୭୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ପତ୍ରିକା ୧୮୭୫ ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧
ରାସୁଆ ସନ ୧୯୦୩, ୧୯୦୪ ମସିହାର ପୃଷ୍ଠପରି
ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବାର ଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରାଚୀନ କୃତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ବିଶଦ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପନ ଅଟେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଠକରେ ଦୈନିକ ଘଟଣା
ମନୁଷ୍ୟର ଲେଖିବା ସମାଜେ ସ୍ଥାନ ରୁହୁଅଛି
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପୃଷ୍ଠାକୁ ବନ୍ଧୁ ବଢ଼ା ଦେଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ
ବଡ଼ପତ୍ରିକା ୫ ୦ ୧
ଛୋଟପତ୍ରିକା ୫ ୦ ୯

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ବଡ଼ପତ୍ରିକା ଓ ଶୁଭ ୫ ୦ ୧
ଛୋଟପତ୍ରିକା ଓ ଶୁଭ ୫ ୦ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୫ ୦ ୯ ୧ । ବଡ଼ପତ୍ରିକା ଓ ଶୁଭ ୫ ୦ ୯
ଦେଲେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପତ୍ରିକା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କର ଗୟ
ସେକେଟରୀ

NOTICE.

Wanted a temporary Clerk for three years for the Office of the Secretary, on a salary of Rs. 30 rising to Rs. 40 by biennial increment of Rs. 2-8 per month. The candidate selected will be taken on probation for six months and there is every likelihood of

the appointment being made permanent. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to 10th February 1903.

Baripada the 24th January 1903 } Hari Madhav Mukherji Secretary to H. H. The Maharaja of Mourbhhanj

Wanted a man to do Kanoongoe's duty in Keonjhar. Salary Rupees 40 a month.

Wanted also a Hd. Master for a Minor School in the same State, a graduate preferred. Salary Rupees 50 a man. Apply personally to the undersigned.

Cuttack, } M. S. DAS. 29-1-03.

ADVERTISEMENT.

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD!

It's so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.

But it's easy also, to find a good remedy in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally usefull in Malarious, Intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon-Major Jayakar says : That it is a safe and reliable remedy.

Batliwalla & Co.'s Cholera, specific for cholera and Batliwalla's Ague Mixture or Pills may be had of Dr. H. L. BATLIWALLA Worli-Dadar Bombay, and everywhere. At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL Agent Cuttack.

ଅମଳ ଗୋଲାପକର କୁମ୍ଭ ଦେବିକା ଓ ?
ଏହା ଗୋଟିଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ନିଃସଂକଳ ଦେବତା
ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଏହା ଅମଳ ବିଶେଷ
ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ କଦାପି କଷ୍ଟ
ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପରି ବୋଧହୁଏ ଏହାର ଜ୍ୟୋତି
ଚରସ୍ଵାସୀ ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁଳର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଗରେ ଅଠକୋଟି
ଉତ୍କଳ କୃଷିମ ଗୋଲକାର ସୁଖ
ଶରତ ଓ ମଧ୍ୟରାତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ
ବଡ଼ ଅଳଙ୍କାର କୃଷିମରାଗ ବା ମୋତି ଶରତ
ଏହା ଦୁର୍ଘଟସ୍ଵପ୍ନ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵରୂପ
ଅଙ୍ଗୁଳପରି ଦେଖାଯାଏ ।

କଳସୁମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଟାକୁ ୫ ୧ ୯
୫ ୧ ୯ ରେ—ଗୋ ୧୨ଟା "ଗୋଲାପକର"
ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଦେବତା
ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ବେଦ ସହିତ ଉତ୍କଳବାସୀ
ରୂପାର ଓହ୍ଲ

୫ ୨ ୯ ରେ—ଗୋ ୨୮ଟା "ଗୋଲାପକର"
ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବେଦ ସହିତ ଅରବୋ
ସିଲିକର ଦୃଷ୍ଟି ଓହ୍ଲ ।

Miss K. K. Ker
No. 36 Cathedral Mission Lane
CALCUTTA.

ଉତ୍କଳସମିତୀ ।

Hamra' Baghua'.

A Shikari shot a tiger in the Jungles of the Darpan Estate. He brought the carcass to the Magistrate expecting a reward. On seeing the man the Magistrate questioned him where he had shot the beast. On being informed that it was in the Jungles of Darpan the Magistrate rewarded him with some unparliamentary language and a slap. The reason for this unusually liberal reward was that the tiger belonged to the Magistrate and the man had killed the Magistrate's tiger. The Magistrate had received reports of the tiger's doings in the Darpan Jungles and intended to go out on a sporting excursion to meet Mr. Stripes. The shikari who killed the tiger had anticipated the Magistrate, and thus had deprived him of a magnificent sporting trophy. In drawing the attention of Government to the abovementioned report we beg to suggest that an enquiry be made to find out the Magistrate, who propounded this novel law of proprietary right in wild animals, and that such enquiry be entrusted to Mr. Fischer, the District Magistrate of Cuttack, for he will not have to go far to find out the propounder of this new legal doctrine.

କଙ୍ଗାସୁ ବ-ବସ୍ତ୍ରାପକ ସମ୍ଭାର ଚଳଚର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ଅସନ୍ନା ଶୁଣିବାର ପୁରୀରୁ ଶ୍ରୀ ୧୧ କେଲେ ଦେବୀର ସରକାରୀ କଲ୍ଲୀ-ପକ କଦାରୁଅଛି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଦୋଷ କ୍ରମେ ବଢ଼ି ଅଛି । ଗତ ତା ୧୭ ଯାଏରେ ଶେଷ ଦେବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କରକରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା କଲିକତା ସଂଖ୍ୟା ୧୨୨୧୫ ରୁ ୨୦୭୪୭ ରୁ ଉଠି ଅଛି । ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର, ବମ୍ବେ ଓ ଗୁଜରାଟ ନାରେ ପ୍ରାୟ ୧୮୦୦ ଅକ୍ଷୟ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ଚାଲିନାରେ ଅଛନ୍ତି ।

ପେଲଗ ଗୋରୁ ଗତ ତା ୨୨ ରଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଚାଲିକାରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ୧୧୨୩୧ ମୁକ୍ତ ଦାଣ୍ଡିଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ରା-ତର ସଂଖ୍ୟା ୧୯୧୨୨ ଥିଲା । ଭାରତର ପ୍ରାୟ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଏ ଗୋରୁ ମୁକ୍ତ ଦାଣ୍ଡି ଏବ

ସମସ୍ତେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଅଛି । ଉପରଲକ୍ଷିତ ୧୧୨୩୧ ମୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ବମ୍ବେରେ ୧୯୨୫ ପ୍ରକାରେ ୨୪୪୩ ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ୨୨୧୧ ଓ କଂଗରେ ପ୍ରାୟ ଦେଲକ । ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ପାଟନା ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ ଗୋର ବଡ଼ ପ୍ରକାର ଦୋର ଅଛି ଏବଂ ଦିଲ୍ଲିକାରେ ଦୈନିକ ମୁକ୍ତ ୪୫୦୦ ରୁ ୧୨୫୦ ରୁ ଉଠିଅଛି ।

ପ୍ରକାର ବରଦ ରଞ୍ଜି ମା ୩ ସବୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ମିୟାଦରେ ଟଙ୍କା ରାଶି କର-ବାକୁ ଦେଲେ ସକ ୧୮୧୧ ସାଲର ଅ ୨ ଲକ ଅର୍ଥାତ୍ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଫାଇନର ୨୨୨ ଚପଟିଲର ୪୧ ପ୍ରକାରଣ ଅନୁସାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ଦସ୍ତାବିଜ ବା ବରଦ ଚମପୁତ ଟ ୦ । ଷ୍ଟାମ୍ପରେ ଦେବାର ଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତି ଲଗ୍ନାକର୍ତ୍ତୃମେଥ ଅନୁସୂଚ ଦର ଅନୁକୃତି ଦେଇ ଟ ୧୦୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁକ୍ତ ଅଣା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ପ୍ରଦ ଟ ୧୦୦ କା ବା ଚର୍ଚ୍ଚିର ଅଂଶ ସମାପ୍ତେ ଟ ୦୦ ଷ୍ଟାମ୍ପ ନିଅଯିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହାର ଉପକ୍ରମାଦକ ପ୍ରତି କରବର୍ଷର ଅନୁସୂଚ ସ୍ୱରୂପ ଶୁଳକ କର-ବାକୁ ଦେବ ।

ଏମ, ଏ, ପରଶ୍ରାବ ପଲ ବାଦାରିଅଛି । ଗତ ଅର ୧୮୭ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ ଏଅର ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି କ ୨୦ ଶ ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଶେଣୀରେ କ ୨ ଶ, ୨୨ରେ କ ୨୪ ଶ ଏବଂ ୩୨ରେ କ ୪୦ ଶ । ସମ୍ପତ୍ତି, ଅକ୍ଷ, ଲଦବାସ ଏବଂ ରସାୟନରେ ପ୍ରଥମ ଶେଣୀ ଶୁନ୍ୟ । ଲଂଗଳା ସାହାଯ୍ୟରେ ଦେବକଳ କ ୧ ଶର କାମ ୧୨ ଶେଣୀରେ ଅଛି ଏବଂ ସେ ବାଦାରିଅଛି । ଲଂଗଳା ସାହାଯ୍ୟରେ ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ କ ୨୦୦୦ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ମନୋବିଜ୍ଞାନରେ କ ୧୪ ଶ ଏବଂ ଅକ୍ଷରେ କ ୧୨ ଶ ଓ ପଦାର୍ଥ ବିଦ୍ୟାରେ କ ୨ ଶ ଓ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କ ୨ ଶ ପାସ କରୁଅ-ଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଅର୍ଥାତ୍ କ ୩୨ ଶ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦୋର-ଅଛନ୍ତି । ଏଠା ରେଭିନୁଆ କଲେଜର କାମ ଅଦୌ ନାହିଁ ।

ଅଦାଲତର ଜଣେ ମୁସଲମାନ ପିଆଦା ଜଣେ ମଉକଲମାକୁ ପାଳ ଗାଇବା ସଦାଶେ ବଡ଼ଅ ମାରିଲେ । ପାଳ ଗାଇସାର ସେ ମଉକଲର ବଡ଼ଅରେ ଥିବା କଗଦ ଟ ୧୩୮୨ ରୁ ଟ ୩୯ କା ବାଦାର କର କେଲ ବଡ଼ଅ ଫେରିଦେବା ମାତ୍ରେ ମଉକଲ ଦେଖିଲ ସେ ସେ ଟଙ୍କାରୁ ଟ ୩୯୩ ରଖାଦେଲ । ମଉକଲ ପିଆ-ଦାକୁ ଶୁଣି ନ ପଶୁର ଦଠାକୁ ପୁଲିସରେ ଏତଲା

ଦେଇ ପୁଲିସରୁ ବନଖେବଲ ଅଣି ସେହିସଖି ତାହା ଅପାରୁ ଭିକ ଟଙ୍କା ବାଦାର କଲ । ପିଆଦା ପାଳ ଗାଇବା ସମୟରେ ସେଉଁମାତ୍ରେ ପିଆଦାକୁ ଭିକିଥିଲେ ସେମାନେ ସାକ୍ଷୀ ଦେଲେ । ମଧ୍ୟ ରାସାଦେବକ ମିସଲରେ ମୋକଦମା କରୁର ଦୋର ତାକୁ ବାରବେଦ ଦଣ୍ଡଦେଲ । ରଞ୍ଜି-ଲୁଲର ପଦାଶୋଭାଣ୍ଡି ସହ ପିଆଦା କର୍ମକୁ ଗଳି ଥିବା ସୁଲେ ମୁକ୍ତେ ପିଆଦାରେ ମୁକ୍ତର ବନେ ରବିସ୍ୟାଦକୁ ଏହିପର ପଲ ଦେବା ଦେବ ।

ପ୍ରକାରପ୍ରକାର ଭାରତରେ ସମ୍ରାଟ ଏଉଅର୍ଡି ୨ମକର ଅଧିକେତ ଗେ ଶ୍ରୀଣୀ ଏବଂ ଚପଟିକାଳୁ ଉତ୍ସବାଦର ଅପ୍ରେକନ ଏବଂ ବ୍ୟୟକ୍ରମାଦ ତାରଣ ଏ କରକରେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ସଦାଶେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ନମିଟି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଗୋ-ଟିଏ ଦାୟିତ୍ୱବାଦକ ନମିଟି ଗଠିତ ଦେବାର ପାଠକ୍ରମକକ ଜଣାଅଛି । ନମିଟିର ଚେଷ୍ଟାରେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ସମ୍ଭବତ ଦୋରଅଛି ତହିଁର ବାଲିକା ସୁ କାଳରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ସେହି ଦେବାର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଟଙ୍କାରୁ ଦଣ୍ଡ ଶୁଣି ଅପେ । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ସଦାଶେ ଏ କର-କରେ ଦରକାର ଦେବାରୁ ଉକ୍ତି ଟଙ୍କା ଏହି ଠାରେ କମ୍ପା ଶରକ ଦୋରଅଛି । ଏହା କଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତି କଳ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକରରେ ଦେବା ସଂଗୃହକ ଦୋର ପ୍ରାୟ ଉତ୍ସବରେ ଶରକ ଦୋରଅଛି । ସେ ସମସ୍ତ ମିଶାରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଦେବା ଅନୁକ୍ର ୧୨୧୩ ଦଲାର ଟଙ୍କା ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେବା ଦେବା ପ୍ରକାଶକରକର ଲଦର୍ଦନ ଅଡ଼େ ସଦେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଅନୁରକ ଗଲକରରେ ମତ ଉତ୍କଳବାସିମାନେ ପ୍ରଥମ କମର କାହିଁକ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମରେ ଯେପରି ଉତ୍ସବ କରୁଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ପୁର୍ବେ ଦେବେ ଦେଇ ନ ଥିଲ ଏବଂ ଭାରତର ଅଜ୍ଞାନମ ପ୍ରାକର ଭୁଲକାରେ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ମତେ ଜଣା ନୁହେ ।

ସକ ୧୮୦୦ ସାଲ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି ପୁର୍ବର ଗୁଣା ମୁଦ୍ରାମାକ ଅର୍ଥାତ୍ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକରରେ ଚଳପ୍ରଚଳ ରହିତ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଥ ଅଦେଶ ପ୍ରକର ଦର ଅଛନ୍ତି କ ସେ ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରା ସରକାରୀ ଶକଶାସାକାରୁ ବାହାରକୁ ବଅଯିବ ନାହିଁ । ଏଅନୁ ଏଠାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିର ବିପଦୀତ ଜନର ଉଠିଅଛି କ ସେ ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରା ସରକାରୀ ଶକଶାସାକାରେ ନଅଯିବ ନାହିଁ । ମୁଦ୍ରା ଲେକେ ଦେବା ପାଉଣାରେ ସେହି ସମସ୍ତ ମୁଦ୍ରାମାକ ଦେବାରୁ କୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅପ୍ରେମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାକରେ ଦୁର୍-

ଅହୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଜନର ଅମୂଲ୍ୟ ଅଟେ ।
 ଲୋକେ ସରକାର ଦେଶରେ ସେପ୍ରକାର ମୁଦା
 ଖଜଣାଖାନାରେ ଦେଲେ ବିଦା ଅପତ୍ତିରେ
 ନିଆ ସିଦ୍ଧ ଏବଂ ନିଆ ଯାଉଅଛି । ମାତ୍ର ଖଜଣା
 ଖାନାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଅଟକ ହୋଇ ଟଙ୍କାଗାଳି
 ବାହାର ସିଦ୍ଧ ଓ ଚାହିଁରେ ନୁହେଁ ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେବ । ବହୁକାଳର ଟଙ୍କା ବ୍ୟବହାରରେ
 ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଧା ଉଚ୍ଚ ଅଦେଶ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚକ୍ରଷ୍ଟିରେ ଲୋକଙ୍କର
 ହର୍ତ୍ତାନ୍ୟ ଦେଉଅଛି - ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା
 ଦାତାରେ କ ରଖି ସରକାରୀ ଦେଶରେ ଖଜ-
 ଣାଖାନାରେ ଦାଖଲ କରିବା ଅଥବା ଦାଣ୍ଡରେ
 ଚଳାଇ ଦେବା ପ୍ରତି ଚପୁର ଦେଉନ୍ତି ଏବଂ
 ନୁହେଁ ଟଙ୍କା ଘରେ ରଖନ୍ତି । ତାହାହେଲେ
 ଅଧିକାଳରେ ସୁରୁଖୀ ଟଙ୍କା ସମସ୍ତ ନିଃଶେଷ
 ହୋଇଯିବ ।

ମୋଗସଲରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଜଗତସିଂହପୁର
 ଉପସଭା ପ୍ରଭୃତି କେତେକସ୍ଥାନର ଉତ୍ସବର
 ସମ୍ପର୍କରେ ପାଠଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନପତ୍ର ସେ
 ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବ
 ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ସବ ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଆହୁର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସେହିପରି ହୋଇଅଛି ।
 କ୍ରମାଗତ ସେ ସମସ୍ତର ବିକରଣ ପ୍ରକାଶ କରି-
 ବାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ଏତେ ବିଳମ୍ବରେ ଆଉ
 ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ସବର ଦିନ ଜାକୃତୀ ମାସର ପ୍ରଥମଦିନ
 ମାତ୍ର, ଦୂର ଏକସ୍ଥାନରେ ଚାହିଁଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବ
 ଦେବାର ସମ୍ପଦ ପାଠଅଛି । ଯଥା:—

ଜାଲଯୋଡ଼ା ଓ କୋକାଣ୍ଡସ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ
 ବସନ୍ତ ପଟଣାସ୍ଥାନସ୍ତ ପିରଙ୍କ ନିକଟରେ ଗତ
 ତା ୧୯ ରଖ ମାସପୂର୍ଣ୍ଣା ସୋମବାର ଏକ
 ଦୁରଦାତ ବସିଥିଲା । ଅନେକ ରତ୍ନଲୋକ ଅମ-
 ଶିତ ହୋଇ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସମ୍ରାଟ-
 ଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନାରେ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ସଲମୀ
 ଚୋପଥିକ ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଗୁରବତ
 ଯାଠ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ଘଟ ଦୁଇପ୍ରକାର ସୃଷ୍ଟି
 ଯାଠ ଶେଷ ହୁଅନ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଣଲୋକ ଉତ୍ସବ
 ସମାପ୍ତି ଏବଂ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାଦି ଅରମ୍ଭନ
 ମଙ୍ଗଳକାର କରା ୨୨୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କର
 ଭୋଜନାନ୍ତେ ଜମିଦାର ଚୌଧୁରୀ ପଙ୍କଜଚରଣ
 ଜାନଗୋଇ ଗଜରାଜି ଓ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ବିଷୟରେ
 କବୁତା ହସ୍ତଥିଲେ । ବାଦ୍ୟ ସେବାରେ ଅତ୍ୟ-
 ନାଳ ହୁଲାହୁଳ ଓ ଶଙ୍ଖଧ୍ଵନିରେ ସେ ସ୍ଥାନ କର୍ମ-
 ମାନ ହୋଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ସେଠାର
 କେତେକ ଉଚ୍ଚଲ ଉଚ୍ଚଲମୋଦରର ପ୍ରଭୃତି
 ସ୍ଥାନୀୟ ଦେହୁ ଯୋଗ ଦେଇପାର କ ଥିବାରୁ
 ସେମାନେ ଲୋକାଧିକାର ଦେବା ସତ୍ତ୍ଵେ କର ଗତ
 ତା ୨୭ ରଖ କଲିକତାର ଉତ୍ସବ ଦିନ ସେଠା
 ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଜଗଦେବଙ୍କ ଠାରୁ
 ମନ୍ଦିର ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବୃହତ୍ ମଙ୍ଗଲସ କର-
 ଥିଲେ । ଅମରଗଣମତେ ସୁ ମାୟ ଦାତମ ଅମଲ
 ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ନାନାଶ୍ରେଣୀର ରତ୍ନଲୋକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଠଗଣାଠାରୁ
 ପ୍ରାୟ ଶେଷସଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଏବଂ
 ଚଂସବଧନାଟକର ବିଷୟରେ ଅଭିମତ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଗୁରୁଗତ ହେବ ପିଣ୍ଡୁ ନ ଗୋଜନ
 କରିଥିଲେ । ମୁସଲମାନଙ୍କର ଭୋଜନର ପୃଥକ୍
 ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ।

ଲଟବନ ନିଲମ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ନବମର ବସ୍ତୁ ବାଜାସଜସ୍ତ-ମାହାଳ
 ସମସ୍ତର ନିଲମ ତାରଖ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର
 ଥିଲା । ଏଥର ୨୭ ମାହାଳ ନିଲମର ତାଲି-
 ନାରେ ବାହାରଥିଲା । ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କମେ ୨
 ଅନେକ ମାହାଳର ବାଜା ଟଙ୍କା କଲେକ୍ଟର
 ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିଥିଲେ । ନିଲମ ତାରଖରେ
 ୨୨ ମାହାଳ ନିଲମ ଦେବାର ବିଜ୍ଞାପନରେ
 ଲେଖାଥିଲା । ମାତ୍ର ଚାହିଁମଧ୍ୟରୁ ସେ ଦିନ
 କେତେକ ମାହାଳର ଟଙ୍କା ନିୟୁତଲା, ଯେ
 ସମସ୍ତ ମାହାଳ ପୂର୍ବ ଲଟବନରେ ବାଜା ପଡ଼ି-
 ଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ମାହାଳର ଜମିଦାରମାନେ
 ଟଙ୍କା ଯାଚିଲେ ମଧ୍ୟ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 କଲେ ନାହିଁ । ଅତଏବ ୨୯ ମାହାଳ ନିଲମ
 ହେଲା । ଏଥିପୂର୍ବ ଲଟବନରେ ୨୭ ମାହାଳର
 ଗଜସ ଦାଖଲ ହୋଇ କ ଥିଲା । ଚାହିଁମଧ୍ୟରୁ
 ଅନେକ ମାହାଳର ବାଜା ଟଙ୍କା ନିୟୁତାର
 ଶେଷରେ ୧୦୭ ମାହାଳ ନିଲମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ରୁଠିଥିଲା । ଚାହିଁମଧ୍ୟରୁ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
 ଅନୁସ୍ତୁତ କର ୧୧୫ ମାହାଳର ଟଙ୍କା କେଇ
 ଶୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଦେବନ ୧୧ ମାହାଳ ନିଲମ
 ହୋଇଥିଲା । ଅତଏବ ପୂର୍ବ ଲଟବନ ଅପେକ୍ଷା
 ଏଥର ଅଧିକା ୯ ମାହାଳ ବାଜା ପଡ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର
 ପୂର୍ବପରି ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକା ୧୮ ମାହାଳ ନିଲମ
 ହୋଇଗଲା । ଏତେ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୨୯ ମାହାଳ
 ଅନେକଦିନ ହେଲେ କୌଣସି ଏକ ଲଟବନରେ
 ନିଲମ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ପୂର୍ବଠାରୁ ଏତକ ଅଧିକ
 ମାହାଳ ଲଟବନରେ ବାଜା ପଡ଼ିବାର ହେତୁ
 ଜମିଦାରଙ୍କର ଦେଲା ବା ଅସାଧ୍ୟାନତା ଅଟେ
 ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ୨୯
 ମାହାଳ ମଧ୍ୟରୁ ଯୋଡ଼ିବ ୩ ଗୁଣ, ଯୋଡ଼ିବ

ସାହସ୍ତ୍ର, ୪ ଟା ୫ ଗୁଣରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ୧୦ ଗୁଣ
 ଭାଗରେ, ୧୭ ଟା ୧୦ ଗୁଣଠାରୁ ୧୫ ଗୁଣ
 ମଧ୍ୟରେ, ଗୋଟିଏ ୧୭ ଗୁଣରେ, ୩୦ ୨୫ ଗୁଣରେ
 ଏବଂ ଗୋଟାଏ ୨୭ ଗୁଣରେ ନିଲମ ହୋଇଗଲା ।
 ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଜମିଦାରର ମୂଲ୍ୟ କମେ
 କରୁଅଛି । ପୂର୍ବେ ଅଧିକାଂଶ ସଦରଜମାର ଦଣ୍ଡ-
 ଗୁଣ ମଧ୍ୟରେ ବିକସ୍ତ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
 ଏଥର ଅଧିକାଂଶ ଦଣ୍ଡଗୁଣରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ
 ଲୋକେ ଭାବ କେଉଁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ କେହି
 ସନ୍ତାନ କରି ପାରନ୍ତି ବି ଗତ ବନୋବସ୍ତୁରେ
 ସଦର ଜମା ବଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଜମିଦାରର ଲାଭ
 ବଢ଼ୁଅଛି ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି
 ଯାହାଙ୍କର ଟଙ୍କା ଅଛି ସେମାନେ ତାହା ଖରା-
 ଲବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଜମିଦାରୀ
 ଉପରେ ଧର୍ମସ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉତ୍ସବ ।

କଲିକତାରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ମହାସମା-
 ରୋହ ସହଚ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବାର ସମାଦ-
 ପକ୍ଷମାନଙ୍କରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ । ଗତ ତା ୨୭
 ରଖ ସୋମବାର ସ୍କୁଲ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କର ଖେଳ ଓ
 ଭୋଜା ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ସବକ୍ରମେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର
 ଗୁରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରଭୃତି ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅର୍ପଣ କରି ଉତ୍ସବସ୍ୟା
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ ।
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ସେହି ଟଙ୍କା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକମତେ
 ଜିଲ୍ଲର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବାଦାର ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ
 ବିକ୍ଷୟରୂପେ ସୃଷ୍ଟିକ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ସବମତେ
 ଯଥାକାଳରେ ସମବେତ ହୋଇ ଜାତ୍ରା ଓ
 ମିଷ୍ଟାନ୍ନଭୋଜନ ସମାପନ ପୂର୍ବକ୍ ଅନନ୍ତରେ
 ବିଦାୟ ହୋଇଗଲେ । ସେ ଦିନ ଅନ୍ୟ ବହୁ
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ତା ୨୭ ରଖ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଦକ୍ଷିଣମାନଙ୍କର
 ଭୋଜା ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଆଡ଼ସବାଜା
 ଥିବାରୁ ସେ ଦିନ ରାତ୍ର ଚଳି ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।
 ଭୋଜର ସ୍ଥାନ ଘୋଡ଼ଦୌଡ଼ ଶେତପୁରେ
 ନିରୁପିତ ହୋଇଥିଲା । ହନୁମାନଙ୍କ ସଦାଶେ
 ୨୦ ଟା ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସଦାଶେ ୧୦ ଟା
 ଅଡ଼ା ବଜା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତି ଅଡ଼ାରେ ଏକ
 ଦୁଜାରରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ବସିବାର ସ୍ଥାନ ହୋଇ
 ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତି ଅଡ଼ା ସଦାଶେ ଏକ ୨ ଜଣ
 ସୁପ୍ରସ୍ତୁ ଏବଂ କେତେକଜଣ ଚର୍ଚ୍ଚାକାର ନିୟନ୍ତ୍ର
 ହୋଇଥିଲେ । ଗୋଟି ପଲଟେ ଏବଂ ପୁଲିସ
 ଶାନ୍ତିରକ୍ଷାର୍ଥେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ଦିନ
 ଘ ୧୦୩ ବେଳେ କଳାମାନେ ଜମା ଦେବାର
 ଅରମ୍ଭ ହେଲା ଏବଂ ଦୁଇପ୍ରକାର ବେଳକୁ ସ୍ଥାନ
 ପୁଣି ହୋଇଗଲା । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଦ୍ଧିରଜେନ-

ଉତ୍କଳର ଶୁଭାଗମନ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅନେକ
 ବେଳ ଏକେଲେକ ବସି ରହିଥିଲେବେ
 ଦୌଣ୍ଡିଣୀ ଗୋଲଯୋଗ ହୋଇ ନ ଥିଲ ବର
 ସେମାନେ ନିଆବାଦୀ ଓ ନାନା କୌତୁହରେ
 ଅନଳରେ ସୁଧା ବଜାଉଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ
 ମହୋଦୟ ଶେଷେକ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ
 ଶରଣମୁଖର ସଙ୍ଗେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ମାତେ
 ପରଦେଶଜାତୀୟମାନେ ଚଞ୍ଚଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଲାଗିଲେ ଓ ଭୋଗୀ ଅରମ୍ଭ ହେଲ । ହିନ୍ଦୁ
 ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଦହି ମିଷ୍ଟାନ୍ନ
 ପ୍ରଭୃତି ଏବଂ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପଲ୍ଲଭ
 ହୋଇଣୀ ପ୍ରଭୃତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା ।
 ପରଶେଷରେ ଉଭୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କୁ
 ଯତ ପିତା ଓ ମୁଦା ନିଆଯାଇଥିଲା । ଭୋଜନାତା
 ଧର୍ମକୁଳ ଦେଉ ମାଂସ ଯୋଗାଇବାକୁ
 ଅସମ ଦେବୀକୁ କର୍ମଣି ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ଟ ୧୪୦୦ ଟଙ୍କାର ମାଂସ ଦେଇଥିଲେ ।
 ମୁସଲମାନଙ୍କର ସର୍ବମା ଟ ୧୨୦୦ ଥିଲ ଏବଂ
 ନିଶ ପ୍ରତି ଟ ୦ । ଦେସାବଳରେ ସେମା-
 ନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ଟ ୩୧୦୦ ଟଙ୍କା ଶରଣ
 ହୋଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲେଖା ହୋଇ
 ଲାହି । ମାତ୍ର ଅନୁମାନ ଚହିର ବିଗୁଣକୁ ଅଧିକ
 ହୋଇଥିବ ଏବଂ ଜଣ ପ୍ରତି ସେହି ପରମାଣ
 ଶରଣ ପତ ଥିବ । ମାତାହେତୁ ସମସ୍ତେ ଅତି
 ସନ୍ତୋଷରେ ପୁଣିଭୋଜନ କରିଥିବାରୁ ଭୃତ୍ୟ-
 ନୁହଁ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ ଏବଂ ଭୋଜନାନ୍ତେ
 ଯେତେବେଳେ କଢ଼ାଳଟ ଓ ଚେନେକଟ ସେମା-
 ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହିଲରେ ତେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ
 ପୁର ହୋଇ ଉତ୍ତୋଷ୍ଠରେ ଜସ୍ତୁଧିକ ପୁସକ
 ସମ୍ପାଦକର ମଙ୍ଗଳାଦାୟ ଭଲେ । ସେ ସମୟର
 ଦୁଷ୍ଟ ଅତ୍ୟାଚୀ ମନୋଦର ହୋଇଥିଲା । ଅଧ-
 ରୁଦ୍ଧ ବା ୩ ବେଳେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ହେଇ ମାତ୍ର ଅତସବାଜୀ ହେଉଁବା ଅଗାରେ
 ଅନେକ ଦଳିନ ଭରକୁ ନି ଯାଇ ସେହିଠାରେ
 ରହିଲେ । ଅନୁସିଂହରେ ନଗରବାସିନୀମାନେ
 ଅତସବାଜୀ ହେଉଁବା ସଙ୍ଗେ ନାନା ବିଷୟ
 ସେହି ପଡ଼ିଅକୁ ବହି ପଡ଼ିଲେ । ଭଞ୍ଜାଗାଡ଼ର
 ସୀମା ନ ଥିଲ ଏବଂ ବାଟ ଚାଲିବା ଦୁସ୍ତର
 ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଲୋକ ପଡ଼ିଅରେ ସହରଣି
 ଶୁକ୍ୟ ପଡ଼ିଲ ପର ଦଶ ଥିଲ । ଭଞ୍ଜାଗାଡ଼ର
 ଦର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିତି ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ
 ଅତ୍ୟା ପଶେ ବେଳଗାର ଦର ଦେଲେ ।
 ଲୋକେ ଯଦାପତ ହୋଇ ଛଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ
 ବା ବସିଥିଲେ । ତଥାଚ ପୂର୍ଣ୍ଣର ବିଷୟ ସେ
 କୌଣସି ଦୁର୍ବଳୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ
 ଏତ୍ୟାକରେ ଅତସବାଜୀକୁ ରହିଥିଲେ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟା ପୁସ ନିରୁତ୍ସର୍ଗର ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରାୟ ୧୩

ଦେବ ବେଲୁନ ବା ଦୋମୟାକରେ ଉଡ଼ିଲେ ।
 ବେଲୁନ ଅନୁସିଂହରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ପିଠୁ ଉଡ଼ି
 ଯାଇ କିଛିକଣ ଧୀରେ ଉଡ଼ିଲ ଏବଂ କିମ୍ପେ
 ଓହ୍ଲାଇ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଦାକଡ଼ାର ଏକ ସମତଳଭୂମିରେ
 ଲାଗିଲା । ଅନେହିମାନଙ୍କର ବହୁ ବିପଦ ହୋଇ
 ଲାହି ।
 ବେଲୁନ ଉଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ଅତସବାଜୀ
 ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଚହିର ପରତୟ ଏ ଶୁଦ୍ଧ
 ପ୍ରକୃତିରେ ଦେବୀର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ
 ଏକ ବାନ୍ଧରେ ନିହୁଅଛିଣି ସେ ଏମନୁ ଅତସ-
 ବାଜୀ ଭଲଦରାରେ ଦେବେ ଦେଖା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ବିଲଭରେ ଏଥିର ଏକେ ଉଦ୍ଭବ
 ହୋଇଥିଲାବେଳେ ସେଣି ସମସ୍ତେ ଧନ୍ୟ ଭଲେ ।
 ଏତ ବାଧା ନାଲ ଲୋକେ ମରମୁକୁ ହୋଇ
 ଯାଉଥିଲେ । ଧନ୍ୟ ବିଲଭର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଚକା
 ବେଳଗାରର କୌଶଳ ।
 ତା ୨୮ ରଖ ବୃଥବାର ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ
 ସେଣେକାରି ହୋଇଥିଲା । ନଗରବାସି ପ୍ରାୟ
 ସମସ୍ତେ ଅସଗାଠ ଘାରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସେଷତା
 କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଦୁଷ୍ଟା ନିକୃଷ୍ଟମାନଙ୍କ ହୋଇଥିଲା ।
 ସରଦାସ୍ତ ମୁସଲମାନଙ୍କର ସେଣେକାରି ଅତି ଚମ-
 ଚାର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହାବେକ ବଣିକମାନେ
 ଅସଗାଠ ହୋଟି ସଜାଇବା ଏବଂ ବିକ୍ରୟ
 ଆଲୋକ ଦାନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଇ
 ଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ମରଶ୍ଚିରଲେନେଇଲ,
 ଶେକେକଟ ଓ ଅନେକ ସରଦାସ୍ତ ଓ ବେସର
 ଲାସ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ନଗରେ ବସି ରହି ବ ୧୩
 ଶା ବେଳେ ନଗରଭୂମିର ପୁସକ ସେଷତା
 ଦେଖି ସମ୍ମୁଖ ହୋଇଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳପାଠକା ବା ସରଦାସ୍ତବାଦ ।
 ଭୃତ୍ତି ସେଣକୁ ଜାଲ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ନୌବା
 ଶମଦାନନକର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଵାଧିକର
 ତାନାପ୍ରଦେଶରେ ଶକର୍ଣ୍ଣମେକ ସେ ସମସ୍ତ ଦାଲ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତ ଦୁଇଭାଗରେ
 ବିଭକ୍ତ ଯଥା ଅସ୍ତବାଦ ଓ ରକ୍ଷଣୀୟ । ଅସ୍ତବାଦ
 ନାଲମାନ ସତସ୍ତ ଲଭ ଅଗାରେ ରୁଣି ଟଙ୍କା
 ଦ୍ରାବ ଏବଂ ରକ୍ଷଣୀୟ ନାଲମାନ ଅତ୍ୟାଦୁଷ୍ଟ ନ
 ହାତକୁଷ୍ଠ ସମୟରେ ସେଣକୁ ଜଳ ଦେଇ ଉପର
 ରକ୍ଷା ହରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଭୂବିଶ ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଣିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଛଡ଼ା
 ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଦ୍ଧ ନାଲ ଅଛି ଓ ଯାହା ମାଧ୍ୟ-
 ରଣ ଲାଭସ୍ଵାସ୍ତ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ
 ନାଲ ମଧ୍ୟରେ ଅସ୍ତବାଦ ନାଲ ପ୍ରଥମ ଅଟେ ।
 ଲୁଭଭରେ ସେ ପ୍ରକାର ନାଲ ୩୫ ଟା ଅଛି ।
 ଯଥା ପଞ୍ଚାଦଶରେ ୨, ଉତ୍କଳପାଠକାରେ ୩,
 ମାନ୍ତ୍ରାକରେ ୮, ସିକ୍ଠରେ ୫, ବମେଇରେ ୨

ଏକ ବଙ୍ଗରେ ୫ । ଏସ୍ତମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗର
 ୫, ବମେଇର ୨ ଏବଂ ମାନ୍ତ୍ରାକର ୮ ମଧ୍ୟରୁ
 ୨ ଏସ୍ତରୁ ୧୦ ନାଲ ଏସ୍ତରୁ ଅସ୍ତବାଦ ହୋଇ
 ନାହିଁ ତଥା ଦେବେ ଦେବୀର ଅଗା ନାହିଁ ।
 ଅନତିଷ୍ଠ ୨୨ ଟ ନାଲଦ୍ରାବ ସତ ୧୧୦୦
 ୧୧୦୧ ଖାଲରେ ଶତକ୍ରମ ଟ ୧୦ ବାକୁ ଅଧିକ
 ନିଟ ଅସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚହିରୁ ଉପଲଭ
 ଶିବ ୧୧ ନାଲର ସତ ପୁରୁଣ ହୋଇ ଶତକ୍ରମ
 ପ୍ରାୟ ଟ ୨୩ ୧ ନିଟ ଅସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତ
 ଭରତର ନାଲ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାଦ ପ୍ରଦେଶର
 ନାଲମାନ ସର୍ବପ୍ରଥମା ଅସ୍ତ ଅସ୍ତର । ଶ୍ରେ-
 ଚବର୍ଷରେ ସେଠା ନାଲର ନିଟ ସତସ୍ତ ଟ ୧୦ ୧
 ରକ୍ଷ ଛାଡ଼ୁ ବହୁ ଅଧିକ ଏବଂ ନିଲ ଅତ ଲୁଭଭ
 ଶତକ୍ରମ ଟ ୧୫ ପଡ଼ିଥିଲା । ଚହିରରେ ମାନ୍ତ୍ରା-
 କର ନିଟ ଅସ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୨ ରକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ସତ-
 କ୍ରମ ଟ ୧୧, ଉତ୍କଳ ପ୍ରସ୍ତମ ୨୫ ରକ୍ଷକୁ ସତ-
 କ୍ରମ ଟ ୧୫; ସିକ୍ଠ ୧୫ ରକ୍ଷକୁ ସତକ୍ରମ
 ଟ ୨୩ ଏବଂ ବମେଇ ଓ ବଙ୍ଗଳାରେ ସତ-
 କ୍ରମେ ଶତକ୍ରମ ଟ ୧୮ ଏବଂ ଟ ୦ ୩୪ ପଡ଼ି-
 ଥିଲା । ଶତକ୍ରମ ବଙ୍ଗଳାରେ ତାଲ ସମଦର ଅସ୍ତ
 ସର୍ବପ୍ରଥମା ନିକୃଷ୍ଟ ଅଟେ ଏବଂ ସେ ସିକ୍ଠ ନିଲ
 ନିର୍ମିତରେ ଶରତ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଭାଗ ଯାହା
 ତ ରକ୍ଷଦ୍ରାସ୍ତ ସର୍ବସ୍ଵୀକ ହୋଇଅଛି ତହିଁର
 ବାର୍ଷିକ ବୁଦ୍ଧି ଶତକ୍ରମ ଟ ୩୩ ପ୍ରକ୍ଷରେ ମଣ୍ଡଳ
 ପରମାଣ ସାମାନ୍ୟ ଦୁହେ । ବଙ୍ଗଳାରେ ବୁଦ୍ଧି
 ନାଲ ସମୁଦର ବସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତର ଅସ୍ତବାଦ କରୁ
 ନେଶାମଲ ପଥା—

ନାଲ ପ୍ରକାରର

ନାମ	ଅସ୍ତ	ବ୍ୟୟ	ସତ
ପ୍ରକୃତି	୫୩୮	୧୫୫	୧୫୫
ମେଘଦୂର	୫୩୮	୧୫୫	୧୫୫
ଭୂଗୋଳ	୫୩୮	୧୫୫	୧୫୫
ଉଦ	୫୩୮	୧୫୫	୧୫୫

ଉତ୍କଳପାଠକା ଅବରୁ ପ୍ରକାର ସେ ଓ ଚିତ୍ରାବ
 ନାଲ ସମୁଦର ଅସ୍ତ ସେ ସମସ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ଏବଂ
 ଦାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ନିର୍ବାଦର ବ୍ୟୟକୁ ନିଅନ୍ତ ଏବଂ ସଦ୍ୟା
 ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଲର ଅସ୍ତକୁ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାଦ
 ଦୋଇ ବହୁ ବନ ପଡ଼ୁଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ସତକୁ
 ଅଧିକ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ନାଲ ଦେଲକଡ଼ ଓ ଚିତ୍ରା-
 ବେ ପ୍ରାୟ ୩ ଦୋଟି ମେଘଦୂରରେ ୧୦ ରକ୍ଷ
 ଶୋକରେ ୨ ଦୋଟି ଦକ୍ଷିଣର ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ
 ୨୧ ରକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୁଃ ପଡ଼ିଅଛି ।
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଶୁଦ୍ଧ ନାଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକ
 ମାତ୍ର ଉଦ୍ଭବତା ଓ ପୁସ ଦେବୀର ଅସ୍ତରତ
 ଅଟେ । ବସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତରେ ଚହିରୁ ଦେଲକଡ଼
 ଟଙ୍କା ଲଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏ ନାଲ ନିର୍ମିତ
 ଦେବା ସମୟରୁ ଏସ୍ତରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଲକଡ଼
 ଟଙ୍କା ଲଭ ହୋଇଅଛି । ମାନ୍ତ୍ରାକରେ ଓ ଚିତ୍ରା

ତୋଷା ଦେବାଳର ଅପ୍ତ ୫୦,୧୭୯୯ କାକୁ
ଦାସ ୫୭,୭୧୭୯ କା ବର୍ଣ୍ଣିତବର୍ଷରେ ଦୋ-
ନସ୍ତର ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୧ ଲକ୍ଷ ୭୩
ହଜାର ଟଙ୍କା ହୁଏ ପଡ଼ିଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ମାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ
ନୂର୍ତ୍ତ ରହିଲୁଣ୍ୟ ମାଳ ଅଛି । ଏହା ରାଜ୍ୟାୟ
ମାଳ ଶ୍ରେଣୀର ଅନୁର୍ତ୍ତ ଅଟେ । ବର୍ଣ୍ଣିତବର୍ଷ-
ରେ ଏହି ମାଳର ଅପ୍ତ ୮୯୩,୭୮୯୯ କା
ଏବଂ ବ୍ୟୟ ୫୮୮,୭୮୯୯ କା ହୋଇଥିଲା ।
ସମ୍ପ୍ର ଏ ମାଳ ନିର୍ମାଣ ହେବାର ମୂଳଧନର
କାଳର ସମ୍ପତ୍ତି ୧,୭୪,୭୭୯୯ କା ଅଟେ ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବର୍ଷ ହେଉଥିବାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ ପଡ଼ି-
ଅଛି ଏବଂ ଅରମ୍ଭରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୫ ଲକ୍ଷ ୧୩
ହଜାର ଟଙ୍କା ହୁଏ ପଡ଼ିଅଛି ।

ସାହାଯ୍ୟରୁ ଲାଭର ସମସ୍ତ ବଡ଼ ଓ ଶାଠ
ମାଳର ଲାଭରୁ ସଜ୍ଜ କୃଷିକାର ବର୍ଣ୍ଣିତବର୍ଷରେ
୫୫,୧୯,୧୭୯୯ କା ଏବଂ ମାଳ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅରମ୍ଭଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୭,୭୮,୧୯,୧୭୯୯ କା
ଟେ ଲାଭ ହୋଇଥିବାର ସରକାରୀ ହେବାର
ରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ପଦସ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରୁ ମଧୁ ଭୂସାଧାରୁଅଛି
ଏ ସର୍ବକ ଉତ୍କଳର କର୍ତ୍ତା ମାଳ ନିର୍ମାଣ ହଲେ
ଲାଭ ହେବା ହୁଏ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା ।

ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡର ସଜ୍ଜାସ୍ତ ସଂଯୋଗ

ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଜଣାଇଅଛୁ
ଯେ ଗଞ୍ଜାମଜିଲ୍ଲାର ଓଡ଼ିଆମାନେ ସେମାନଙ୍କର
ଦୁରବସ୍ଥା ମୋଚନାର୍ଥେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଭୂମିକୁ
ବନ୍ଦୀସ୍ତ ଅଥବା କୌଣସି ଏକ ପ୍ରାଦେଶିକ
ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନସ୍ତର ଅନୁର୍ତ୍ତ କରବା
କାରଣ ଇଣ୍ଡିଆନଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ସମୀପକୁ ଅବେଦନ
ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । 'ଓଡ଼ିଆ ଓ କରସମ୍ପାଦରୁ'
ଅବଗତ ହେବୁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ଗଜା ବୈକୁ-
ଣ୍ଠନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ବଙ୍ଗ ମାନ୍ୟ ଏବଂ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶାନୁର୍ତ୍ତ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର
କରି ଉଲ୍ଲ ଭଜ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଏକ
ପ୍ରଦେଶର ଅନୁର୍ତ୍ତ କରିବା କାରଣ ମହାମାନ୍ୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେକେଲକ ନିକଟରେ ଅବେଦନ
କରିଅଛନ୍ତି । ଗଜା ବାହାଦୁରଙ୍କର ଅବେଦନ-
ପତ୍ର ଅଥବା ତହିଁର ସମସ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟ ସହଯୋଗୀ
ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କମ୍ପା କାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ସମ୍ପାଦକ ଯୋଗେ ବା ସୁଧକରୁପେ ଉତ୍କଳ-
ବାସିଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଆଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଗଜା-
ବାହାଦୁରଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନାର ଦେଉଳର ରହିବାର
ରୂପାୟ ନାହିଁ । ରରସାକରୁ ସହଯୋଗୀ ଶାସ୍ତ୍ର
ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଏବଂ ତହିଁରୁ ବଙ୍ଗଶାସ-

ନାଥୀକ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମନ୍ତ କି ଅପ୍ତ-
ସାର ଅଛି ଯେ ମାନ୍ୟ ଅଥବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଅଧୀନ ନ ହେଲେ ତହିଁର ପ୍ରଜାକାର ହେବ
ନାହିଁ ଏ କଥା ଅଥବା ହେବଲ ଗଞ୍ଜାମ ଓ ସମ-
ଲପୁରର ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ହିତାର୍ଥେ ଉଲ୍ଲ ପ୍ରସ୍ତାବ
ହୋଇଅଛି ତାହା ମଧୁ ଜଣାଯିବ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଦେଖାଇଅଛୁ ଯେ ବଙ୍ଗୀୟାକ
ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡ ରୁହୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ଅଗ୍ର-
ସର । ଏହି କାରଣରୁ ଅନୁମାନକରୁ ସମ୍ଭବପୁରର
ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଙ୍ଗର ଶାସନରେ ଅଧିକାର ଲାଭ
ପୁନଃ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମର ଓଡ଼ିଆ-
ମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ପତ୍ରର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଅବା-
ନୁରୁପେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶ ବା ବିଦ୍ୟ-
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲେହେଁ ବଙ୍ଗ
ପ୍ରଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ହେବାର ମଧୁ ଲେଖା-
ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡମାନ ରୁହୁଖଣ୍ଡ
ସଙ୍ଗେ ଯୋଗହେବା ସାଧ୍ୟବିକ ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମ ଓ
ସମ୍ଭଲପୁରର ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡମାନ ମୂଳ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗେ
ମିଶି ବଙ୍ଗୀୟଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କ ଶାସନାଧୀନ ହେଲେ
ସଂସାଧେୟା ଉତ୍କଳ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର
ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବ ଏହାହିଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ।

ଏଥିରୁ 'ପାମ୍ବୋନସ୍ତର' ନାମକ ଇଂରାଜୀ
ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି କି ବଙ୍ଗୀୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଦେବାକୁ
ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରୁ ଏକ ଦିଗରେ ଚତୁଃସାମକୁ ଆସମ
କୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
କୁ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବେକଦିନରୁ ଇଣ୍ଡିଆ
ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ବିବେଚନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି
ପ୍ରସ୍ତାବ ସଫଳ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ମାନ୍ୟର
ମୁକ୍ତକ ଯାହେବ ବଙ୍ଗଲାର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ନିୟୁତ୍ତ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପରାଜିତ ହୁଏ ତେବେ ସମ୍ଭଲପୁର ଓଡ଼ିଆମାନ
ଙ୍କର ଦେବଲ ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବା ବିକା ବିଶେଷ
ବିଚ୍ଛେ ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶ ର ଅନ୍ୟକୁ
ନୂର୍ତ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ବହୁକା-
ଲର ଅଠକ ପ୍ରଚଳିତ ସଜ୍ଜ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଅବଧି ତାହା ଏକପ୍ରକାର ଅର୍ଦ୍ଧଅଠକ
ପ୍ରଚଳିତ ଗଞ୍ଜାମରେ ରହିଅଛି । ପ୍ରଜାବର୍ତ୍ତର
ପୁରସା ସୁକର୍ମର ଏବଂ ଉତ୍କଳ ନିମନ୍ତେବଙ୍ଗଲାର
ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଯେପରି ସଂକଳ୍ପନ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ
ସେପରି ନାହିଁ । ସେଠାରେ ଭେଦବ୍ୟତ୍ୟାଭେଦ
ନାହିଁ ହାଇକୋର୍ଟ ନାହିଁ ଜ୍ୟାଜସ୍ତାପକ ସଜ୍ଜ ବିଦ୍ୟ-
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ବହୁ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗଲାର
ଏକାଧିକ ଗଜନିର୍ମାଣ ଏକସେ ବସି ଯାହା ତରୁ-
ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଏବଂ ଜଣ ଗଜନିର୍ମାଣ

ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକ ହାଇକୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା
ଯେତେ ଅବଗୁର ଓ ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରତିକାର
ହେଉଅଛି ଏବଂ ଜଣ ନିର୍ମାଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ତେତେ
ହେବାର ଅଶା ବିରାଧାର ନ ପାରେ । ବଙ୍ଗ
ଲାରେ ଏଡ଼େ କାଏଦା କଟକଣା ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା
ବେଲେ ଏବଂ ହାକିମର କାଣ୍ଡ ଦେଖି ଅସ୍ଥିର
ହେବାକୁ ହୁଏ । ଦେବଲ ହାଇକୋର୍ଟ ଯୋଗେ
ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନାହିଁ । ଏକଜଣ ବିଜ୍ଞର
କାଣ୍ଡ ନିର୍ମାଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଦେମନ୍ତ
ସୁକର୍ମର ହୋଇ ପାରିବ କି ? ଏବଂ କଲିକତାକୁ
ସୁଯୋଗ୍ୟ ବାରିଷ୍ଟର ବା ଉତ୍କଳ ନେତ ନାନପୁର
ଠାରେ ମାମଲ ରଲାଲବାଲୁ ଦେବେଜଣ ସମର୍ଥ
ହେବେ ? ଅତଏବ ଯେଉଁଦିଗରୁ ବିବେଚନା
କର ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅନୁର୍ତ୍ତ ହେଲେ
ଅନକର ଭଲ ଉତ୍କଳ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ଯେବେ
ଗଞ୍ଜାମଜିଲ୍ଲାର ଉତ୍କଳାଂଶ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗେ ମିଶି
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ହେବ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଭଲ
ହେବ ନାହିଁ । ପରନ୍ତୁ ଯେବେ ଓଡ଼ିଶା ମାନ୍ୟ-
କୁ ଦେବ ତେବେ ଗଞ୍ଜାମ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଦୁଃଖ
ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କୁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ।
ମାନ୍ୟର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ବଙ୍ଗଲ ସଙ୍ଗେ ସମାନ
ସମେତ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେଠାର ଅଠକ କାନ୍ଦୁ
ଓ ଗଜସି ବନୋବସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚ୍ଛେ ଏବଂ ଓଡ଼ି-
ଶାର ଉପଯୋଗୀ ନୁହେ । ତହିଁ ଉପରେ
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି କଲିକତା ଅପେକ୍ଷା ମାନ୍ୟ ବହୁ
ଦୂର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର କଲିକତା ସଙ୍ଗେ ଯେତେ
ପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ମାନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ତହିଁର
ବିଚ୍ଛେ ନାହିଁ କହିଲେ ଅଭୁଳି ହେବ ନାହିଁ
ଯେବେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ସମାଜେ ସମସ୍ତ
ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଗଜ୍ୟକୁ ଏବଂ ପ୍ରାଦେଶିକ
ଶାସନର ଅଧୀକ କରିବା ଉଚିତ ହୁଅ ତେବେ
ତାହା ବଙ୍ଗଶାସନାଧୀନ ହେବା ଶ୍ରେୟସ୍ତର ତାହା
ଛତା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ତାହା ହୋଇ ନ
ପାରିଲେ ବରଂ ଯାହା ଅଛି ତାହା ଥାଉ
ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବା ମାନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
ମିଶାଇ ତହିଁର ଉତ୍କଳ ପଥରେ ବିକା ପଢ଼ାଇବା
କୌଣସି ମତେ ଭଲ ନୁହେ । ଅତଏବ
ଅମ୍ବେମାନେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ରୂପେ
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ କି ଦେଲକୁ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ
ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଭରତ କରିବା
ପ୍ରସ୍ତାବର ଯଥାଶକ୍ତି ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତୁ ।
ହେବାକୁ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶ
କରିବେ ତେବେ ପସ୍ତୁରୁ ଅପରି କରିବା ଅ-
ଶ୍ୟରେ ଗେଦନ କରିବା ଭୁଲ୍ୟ ହେବ ।

ଏକ ପୁଅ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆ ସୁଲଭ ବାଣିଜ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଅବଳ ହୋଇଅଛି ।
 କୃଷକଗୁଣ୍ୟର ପୁନଃପଦ ପଦ୍ଧତିରାଜ୍ୟ ଶାସନିକା-
 ନକ ପଦ୍ଧତିରାଜ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପଦ୍ଧତି ଅବଳ
 ମେଘ ସମୟର ଦେଶୀ ସାଧନ । ଶାସନ ଅବଳ
 ପଦ୍ଧତିରାଜ୍ୟର ଅଛି ।

ପଞ୍ଚପ୍ରକାରକପ୍ରଣୟ

ଶ୍ରୀ ମାୟାଧର ଚନ୍ଦ୍ରପଟ୍ଟନାୟକ—ପ୍ରାକାଶକରୁ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ।

ପ୍ରକାଶକର

ପଞ୍ଚପ୍ରକାରକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
 ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇଛୁ

ମହାଶୟ !

ସଂକଳ୍ପଧରାକମାରକୃଷ୍ୟ ଜପାଦିକର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନ
 ସୁଦୃଢ଼ାଦ୍ୟଗୌରୀପାତେ କା କର୍ତ୍ତବ୍ୟତେଜପ୍ରଣୟ
 ଉତ୍ତର, ସତ୍ୟ;—ନଦୀଧର ପଦ୍ଧତି ।

ଦେବୀଜୀ ଶୂନ୍ୟ ଗୌରୀପାତପରିଚ୍ଛେଦନା
 ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରା ତ ନଦୀ । ମାନସେକାଦିଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମଧୁର-
 ପୁତ୍ରକମ ମାନସ ବାସମଧ୍ୟେ ॥

ଆରବ୍ୟ ପୁସ୍ତକପଞ୍ଚୋକପୁସ୍ତକମଧ୍ୟ-
 ଦ୍ଵୟାରୁ ଜାପ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନ
 କବସମିତସ୍ୟାଦିଆନ୍ତେ ସମାପ୍ୟ ॥ ୧ ॥

ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରମାଣବଚନେକ ସତ୍ୟଗୌର-
 ପାତେ ସଂକଳ୍ପଧରକମାରକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
 କିନ୍ତୁ ଅଗୌରମଧ୍ୟେ ସମାପ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟା କଦପଗମେ
 ସମାପନାସୁମିତ ପରମର୍ଶ ରତ୍ୟଲ ପ୍ରପଞ୍ଚେନ ।

ଶ୍ରୀ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରମିଶ୍ର ଶର୍ମା ।

ପୁସ୍ତକ ବାହୁଣସମିତମେମ୍ଭେ ।

ଏକ ପତ୍ରର ମହାଶୟ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦେ ବଦାର ମନ
 ଦୁଃଖୀ ଦେବଦେବେ ସମ୍ଭବ ନ ନିଜିକା ପାଠକଙ୍କର ସୁଦୟା
 ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସମ୍ଭାଷକ ।

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ କମ୍ପୁଲ୍‌କ୍ରିଡ
 ବିଷୟଟି ଆପଣଙ୍କ ପୁସ୍ତକପଦ୍ଧତିରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ
 କରି ଦାୟତ କରନ୍ତୁ । ୨୦୧୧ ଅଗାଧ ହେଲେ
 ପୁସ୍ତକ ନଗରୀର ବାଲିସାହି ଅନୁର୍ଗତ ବୁଦ୍ଧିଆସାହିପ୍ର
 ଜନନ୍ଦୋହମା ମଠରେ “ଶିଷ୍ୟୋକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ”
 ନାମୀ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପଦ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ କେତେ-
 କଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଵ-
 ରୁଚୁପେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସର୍ବ-
 ମାନଙ୍କର ଆଲଷ୍ୟ ଉକ୍ତି ସମିତର ଉତ୍ସାହଶେ-
 ସର ମୁଲକାରଣ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ପ୍ରାୟ ୨ ମାସ

ହେଲେ କେତେକ ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଦ୍ଵାରା
 ଏହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରା ଯାଇଅଛି । ଶିକ୍ଷାର
 ଉନ୍ନତି ସମିତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କମ୍ପୁଲ୍‌କ୍ରିଡ ବ୍ୟକ୍ତି-
 ମାନଙ୍କଠାରେ କମ୍ପୁଲ୍‌କ୍ରିଡ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ତର ନ୍ୟସ୍ତ
 କରା ଯାଇଅଛି ।

ସତ୍ତ୍ଵପଦ୍ଧି ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବିବାକର କାବ୍ୟଜାତୀ
 ସମ୍ପାଦକ ,, ବିଶ୍ଵକାଥା ମହାପାତ୍ର
 ଉତ୍ସାହଧର ,, ଲୋକକାଥା ମହାପାତ୍ର
 ସଃ ସମ୍ପାଦକ ,, ହରେକୃଷ୍ଣ ଶୁକ୍ଳିଆ ଏବ
 ପ୍ରଣିତ ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ରଥ ପ୍ରକାଶକ ଜ ୧୦ ଶ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସଭ୍ୟରୁକ୍ତି କରା ଯାଇଅଛି ।

ଶିଷ୍ୟୋକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ ସମିତି
 ଶ୍ରୀ ଅପାହ ପୁସ୍ତକ
 ୨୧୧୦ ୩ } ଏହାର ବିଷୟ
 ସମସ୍ତ ସର୍ବଦା

ମାନମାୟ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦକା ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ଉଦ୍ଧାରକରତେସୁ ।
 ମହାଶୟ !

ଏହିକ କମ୍ପୁଲ୍‌କ୍ରିଡ କେତେକ ପଞ୍ଚିକ୍ତି ଅପ
 ଶକ୍ତି ଜଗଦ୍‌ବିଶ୍ଵାସ ପଦ୍ଧତିରେ କିଛିର ସ୍ଥାନ
 ଦାନ କରି ଚିରବାସତ କରନ୍ତୁ ।

ଏକ ତା ୨୫ ରଖ ରକ୍ଷାକାରରେ ଦେଉଳୀ
 ବିଦ୍ୟୋହାହମା ସମାଜରଚରୁଅ ଅଧିବେଶନ ହେ
 ଇଥିଲା । ଉକ୍ତି ଅଧିବେଶନରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲ-
 ମାନ ୨୦ ଜଣ ସହ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତି ହୋଇ ସମ
 ସମ୍ପାଦକ ଅନେକ ବାଦାନୁବାଦ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଧ ଦାୟା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ମୁସଲମାନ ଦଳ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା—ଜଣେ ପାରସିକ ଗ୍ରନ୍ଥରେ
 ଗୋଟିଏ ଦାବିକକୁତା ଦେଇଥିଲେ ।

କଟକଆକାନ୍ତରୀକ ବେଷ୍ଟକାର ଭଜଗୋ-
 ବିନ୍ଦ କାମକ ପବିତ୍ରସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ
 ମକର ମାସ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଗୋଟିଏ ବୈଷ୍ଣବ-
 ମେଳା ହୁଏ । ଏ ବର୍ଷ ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କ ଅନୁର୍ଦ୍ଧବାଦ
 କେତୁ ଉକ୍ତି ମେଳା ଦ୍ଵିଧା ହୋଇଗଲା । ଗ୍ରାମ
 ଦାସିକର ଏକଦିନ ଏବ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ସଦାନକ
 ମହାଶୟଙ୍କର ଏକଦିନ ଏପରି ଦୁଇଦିନ ଦୈଠକ
 ହେଲେ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଦୁଇ
 ଦିନର ମେଳା ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହତ ହୋଇ
 ଥିଲା ।

ମାଧ୍ୟମ } ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ନାୟକ
 ଦେଉଳୀବିଦ୍ୟୋହାହମା ସେକଟକ

ମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଲ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦକା-ସମ୍ପାଦକ
 ମହୋଦୟ ସମ୍ଭାଷକ ।
 ମହାଶୟ !

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଗୋବତ୍ସା କେନାଲର ଦକ୍ଷିଣ
 ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା ଗୋବତ୍ସାର ପୁର, ନଗଡ଼ିପୁର
 ଓ ମିରପଟଣା ଏହି ତିନି ଗ୍ରାମ ମିତ୍ତକସ-

ପାଲଟୀର ଅନୁରୁକ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର କେନାଲ ବନ୍ଦ
 ରୁଡ଼ା ଉକ୍ତି ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କର ଗମନାଗମନର
 ଅପର ଗସ୍ତ ନାହିଁ । ଉକ୍ତି ବନ୍ଦର ମରମତ
 ପ୍ରକୃତି ମିତ୍ତକସିପାଲଟୀ କରୁ ନ ଥିବାରୁ ନାଲ
 ବନ୍ଦର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବନ୍ଦର ସ୍ଥାନେ ଶୁଖି
 ଯୋଗ ଅଳକୁ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଧବର୍ଷ ହେବ ଉପସ୍ଥିତ
 ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ ଗାଈ ଓ ବୋହାଈବଳଦ ପ୍ରକୃତି
 ଯିବା ଅଧିକା ଏକାବେଳିକେ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ
 ଅଛି । ଏହିକରି ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଏହି ସମ-
 ସ୍ତରେ ବିଶେଷତଃ ପ୍ରକୃତିର ପସଲ ଅମଳ
 ସମୟରେ ଗାଈ ଗସ୍ତା ରୁକ୍ତ ହେବାରୁ ସପ୍ତକେ
 କାସ୍ତି କଷ୍ଟା ଗୋଟି ଗସ୍ତାର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ
 ମୁନିସିପାଲଟୀକୁ ବଦ୍ଧକାର ଅବେଦନ କଲେ-
 ହେଁ ସମସ୍ତ “ଅରଣ୍ୟ ବେଦନ” ଭୁଲ୍ୟ ହୋଇ
 ଅଛି ।

ପୁନଶ୍ଚ ଉକ୍ତି ଗ୍ରାମ ମନଙ୍କର ଶବଦାଦ ନିମିତ୍ତ
 ମିତ୍ତକସିପାଲଟୀ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ନିକେଶ କରି
 ଦେଇ ଅଛିନ୍ତି ସେଠାକୁ ଅଗାଧ ମାସ ଠାରୁ
 ଫାଲୁ ନ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷର ମା ୯ ସ ଯିବା
 ଦୁଷ୍ଟର ଅଟେ । କାରଣ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ ସେଠାକୁ
 ଯିବ ସକାଶେ ଯେଉଁ ଦା ୧୫୩୨୦୦ ତ ଜଳ-
 ପଥ ପଡ଼େ ସମସ୍ତା ତହିଁରେ ଜଳ ଅଥଳ ଓ
 ଲୁମ୍ବାରଭୟ ଏପରି ହୁଏଯେ ଗର୍ଭିକଥା ଦୂରେ
 ଆତ୍ମ ବିକଳେଲେ ଶବ ଦେନିବିବାକୁ ହେବ
 ସାହସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ଅସୁବିଧ ଦୃଷ୍ଟକ-
 ରଣାର୍ଥେ ସେଠାକୁ ଗୋଟିଏ ଗସ୍ତା ପସ୍ତକ
 କରାଇ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଗସ୍ତକ ଗ୍ରାମବସି ଟାକୁ
 ଦାତାମାନେ ବାରମ୍ବାର ମିତ୍ତକସିପାଲଟୀରେ
 ଅବେଦନ କରି ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦୂରବସ୍ତା
 ରେପୁରମାନ ମହୋଦୟ ଓ କେତେକ ମଃ
 କମିଶ୍ନରଙ୍କୁ ଉକ୍ତି ସ୍ଥାନକୁ ଅଣି ଦେଖାଇ
 ମୌଖିକ ଗ୍ରହଣ କରି ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା
 “ରକ୍ତ ଗୁହାର ବାଜେ ଗଲ” ପରି ଗୁଲ
 ଗଲା । ପରଶେଷରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଗ୍ରାମମାନ ମିତ୍ତକସିପାଲଟୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଞ୍ଜ
 ପରି ପକ୍ତା ଗସ୍ତା, ଅଲୋକ କମ୍ପ ନିୟମିତରୂପେ
 ଗ୍ରାମଗସ୍ତା ପରଷାର ପ୍ରକୃତି ସୁବିଧା ମିତ୍ତକସି-
 ପାଲଟୀରୁ ପ୍ର ପ୍ର ଦେଉ ନ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ସଦ୍ୟପ
 ପ୍ରାଥ୍ମିକ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଇଟି ବିଷୟର ମଧ୍ୟ ଦୌ-
 ଶସି ସୁବିଧା ନ ପାଇଲେ ବେବେ ଗସ୍ତକର
 ଟାକୁ ଦେବାର କାରଣ କଣ ? ହୁଏ ଯାଉ
 ନାହିଁ । ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ଯାହା କିଛି ଅଛି ତାହା
 କେବଳ ‘ମଲ ଉତ୍ତାରୁ ଗୋବତ୍ସା’ ଏକଦା
 ମିତ୍ତକସିପାଲଟୀର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମହୋଦୟମାନଙ୍କ
 କୃତାଞ୍ଜଳିପତ୍ରେ ବାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଟାକୁ
 ଦେବାର ବଳ୍ୟ ହେଲେ ସେପରି ଗସ୍ତକର
 ଅବସ୍ତା ପ୍ରକୃତ ଦୁଷ୍ଟ ନ କରି ସେମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧ

ସଦାର୍ଥ ବିକ୍ରୟ କରିବା ଶାନ୍ତ ଅଦାୟ କରିବୁ
 ସେହିପରି ଗଣକଙ୍କର ଗମନାଗମନ ପଥର ଅସୁ-
 ବିଧା ଦୁର୍ଘଟକରଣ ଗୁଣାଣ ପ୍ରଭୃତି ଚଷ୍ଟ ଓ ଚଷ୍ଟି
 ବନ୍ଦ କ କରି ସହିତ ବିଚାର କରିବୁ ।

୨୭୧୧୦୩ } ଅପରାଧ ଏକାନ୍ତ ବିଶିଷ୍ଟ
 ତେଜାପତ୍ରା } ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ଦାସ
 । ସା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶପୁର

ସମ୍ପାଦକ ଅଭିପ୍ରେକାସକ ସମ୍ପାଦକ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କମିଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ।

୧ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୧୦୦୦
୨ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ କୋଷ କାହାଣୀ	ଟ ୧୦୦୦
୩ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ଅପରାଧ	ଟ ୧୦୦
୪ ମହାପାତ୍ର । କ । ମହାପାତ୍ର	ଟ ୧୦୦
୫ ମହାପାତ୍ର । କ । କେଶରୀ	ଟ ୧୦୦
୬ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଟ ୨୫୦
୭ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ମେଘଦୂତ	ଟ ୨୫୦
୮ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ବରଦ	ଟ ୨୦୦
୯ " । କ । ଚନ୍ଦ୍ରପଦ	ଟ ୨୦୦
୧୦ " । କ । ଅପ	ଟ ୨୦୦
୧୧ ପଦୋପାଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗୋପାଳ	ଟ ୨୦୦
୧୨ ମେଘଦୂତ ଚର୍ଚ୍ଚଣ ଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୨୦୦
୧୩ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୨୦୦
୧୪ " । କ । ପଦପଦ୍ମ	ଟ ୨୦୦
୧୫ " । କ । ହିମାଳୟ	ଟ ୨୦୦
୧୬ କାନ୍ତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୧୫୦
୧୭ କାନ୍ତ ସେନାପତି ନାଥ ମୁଖର୍ଜୀ	ଟ ୧୫୦
୧୮ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ମଧୁସୂଦନ	ଟ ୧୦୦
୧୯ " । କ । କଳ୍ୟାଣ	ଟ ୧୦୦
୨୦ ମହାପାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣାଚରଣ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୦୦
୨୧ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ବାଳକେତ	ଟ ୧୦୦
୨୨ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ପଦ୍ୟ	ଟ ୧୦୦
୨୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୧୦୦
୨୪ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ଚନ୍ଦ୍ରପଦ	ଟ ୧୦୦
୨୫ ପଦ୍ୟ : ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ	ଟ ୧୦୦
୨୬ ପୂର୍ଣ୍ଣା । କ । ସୁଦେବୀ	ଟ ୧୦୦
୨୭ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ ଓ ବାହାଞ୍ଚରୀ	ଟ ୧୦୦
୨୮ କେ. ଡ. ସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ	ଟ ୧୦୦
୨୯ ବାଳା । କ । ଅପରାଧ	ଟ ୧୦୦
୩୦ ସମ୍ପାଦକ, ଦାସ, ଦାସ ସୋପାନ	ଟ ୧୦୦
୩୧ ସମ୍ପାଦକ ଚନ୍ଦ୍ରପଦ, ନାଥ ପାଠକ	ଟ ୫୦
୩୨ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଚନ୍ଦ୍ରପଦ ଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୫୦
୩୩ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ପଦ୍ୟ	ଟ ୫୦
୩୪ ମହାପାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରପଦ ଚାମରାଜ ଦାସ	ଟ ୫୦
୩୫ କଟକ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୫୦
୩୬ ଗାନ୍ଧୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୫୦
୩୭ ଦାସ ସାହେବ କେଶରୀଙ୍କ ମିତ୍ର	ଟ ୨୫
୩୮ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ	ଟ ୨୫
୩୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୪୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ ଚୋଧୁରୀ	ଟ ୨୫
୪୧ ମହାପାତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫

୪୨ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାଥ ମିତ୍ର	ଟ ୨୫
୪୩ କେ. ଅ. ଡ. ଦାସ ସୋପାନ	ଟ ୨୫
୪୪ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରପଦ ମିତ୍ର	ଟ ୨୫
୪୫ ପୂର୍ଣ୍ଣା ପଦ୍ୟ	ଟ ୨୫
୪୬ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ	ଟ ୨୫
୪୭ ଦେବନାଥ ସୋପାନ	ଟ ୨୫
୪୮ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାଥ ସମ୍ପାଦକ	ଟ ୨୫
୪୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୫୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୫୧ ସମ୍ପାଦକ, ଦାସ, ଦାସ ସୋପାନ	ଟ ୨୫
୫୨ ମେଘଦୂତ ଦେ. ଡ. କଳକର୍ତ୍ତା	ଟ ୨୫
୫୩ ମେଘଦୂତ ଚର୍ଚ୍ଚଣ ଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୨୫
୫୪ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାଥ ସୋପାନ	ଟ ୨୫
୫୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୫୬ ଦାସ, ଦେ. ଡ. ଦାସ କାହାଣୀ	ଟ ୨୫
୫୭ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୫୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୫୯ " ଦାସକାନ୍ତ ମିତ୍ର	ଟ ୨୫
୬୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୧ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୨ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୩ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ (କେଶରୀ)	ଟ ୨୫
୬୪ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୫ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ)	ଟ ୨୫
୬୬ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୭ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୮ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୬୯ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ଟ ୨୫
୭୦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୧ ଅ. ଡ. ଦାସ, ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୨ ଦାସ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାଥ (କେଶରୀ)	ଟ ୨୫
୭୩ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୭ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ (କେଶରୀ)	ଟ ୨୫
୭୮ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୭୯ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୧ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ (କେଶରୀ)	ଟ ୨୫
୮୩ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୪ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୮୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୧ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୯୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫

୧୦୧ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୦୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୧ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୧୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୧ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୨୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୧୩୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫

ମୁଦ୍ରାପତ୍ର ।

୩୩ କାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୧ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୨ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୩ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୪ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୫ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୬ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୭ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୮ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୩୯ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫
୩୪୦ " ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦାସ	ଟ ୨୫

କିଛିପତ୍ର ।

WANTED

An Amin for Surveying the demarcated boundaries of the Reserved Forests of the Angul Division, Orissa for a period of two months certain and prospects of employment for a further 3 months. The pay while employed on field work will be Rs. 30 per mensem, and when engaged on plotting work at Head Quarters Rs. 15 per mensem. Apply with certificates to Forest Officer, Angul Division, Orissa.

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଅବିଷ୍ଟ-ସେହି
 ଅବିଷ୍ଟ, ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ସେହି **ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା** ଅଧିକ ଓ ଅଧିକମ୍
 ଚିକିତ୍ସା ଜଗତରେ ନବମୁଖ ବର୍ତ୍ତାଇଅଛି । ଏହା ଉତ୍କଳରୁ ନୁହାଁ, ଯାହାଦୋଷ ନାଶ
 କରୁଥିଲା ଅମୋଗ, ବାତପ୍ରସ୍ତ, ଭେଜିର ରୁକ୍ଷା, ଯାହାକୌଣସି ଓ ପ୍ରମେଦ ଯାତ୍ରାରେ ଅଧିକାଂଶ
 ଓ ଅନ୍ୟଥା ।
 ଅସଂଖ୍ୟ ଅସାଧ୍ୟ ବୃକ୍ଷାଦିପତ୍ର ଅନ୍ୟର୍ଥତାର, ଅଲୈକିକତାର ଅଧିକମତାର ଉତ୍କଳ ପ୍ରମାଣ,
 ଉତ୍କଳ ସାକ୍ଷୀ ଦେଉଅଛି ।
 ୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା ସାର ସୁହ୍ରୁଳ ଦେଓ ବାମଣୀରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି:—“* * * ମୁଁ
 ଉପଦେଶଦ୍ୱୟେ କହୁଅଛି ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା” ଦୁଷ୍ଟର ରୁକ୍ଷ ପରସ୍ପାର କରବା ଓ ରୁକ୍ଷ-
 ଦୁଷ୍ଟ ଦେହୁ ବିକ୍ଷୟ ରୋଗ ଆଶ୍ୱେନ୍ୟ କରବା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ” ।
 ୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ଉତ୍କଳରୁ ଦେଓ ରେଭାଗୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“* * *
 କଞ୍ଚାପନର ମୋହରେ ପଡ଼ି “ଉପାଦାନ” ଔଷଧ ମନାଉଛି, ଉପକାର ଦେବା ଦୂରେ ଥାଉ ଅଳ୍ପ
 ପଦାର ଦେଲ ସେଥିରେ ପାସ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ
 ସାଲ୍‌ସାର ଗୁଣ ମୁଁ ସୁଦ୍ଧି ପାଇବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ୩ ଡିଜିଟ ପଠାଇଦେବେ” ।
 ୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-କରକର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଦେଓ ଶଲିକୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“ରୁକ୍ଷ
 ପରସ୍ପାର କର ବଳ ବାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା ସମସ୍ତା ଅର୍ଥୀମ ଅଟେ” ।
 ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :—ଉତ୍କଳରୁ, ମେଜର ଏଣ୍ଡ ବୋମ୍ବେ, କଲିକତା, ବମ୍ବେ ବୋମ୍ବେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବିଷ୍ଟ-ସେହି
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା”
 ବ୍ରହ୍ମ ସମର୍ଥମେଷଙ୍କର ଆଇନ ଅନୁସାରେ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କର ।
 ବହୁ ପସନ୍ଦିତ ! ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ !!!
 ଅଧିକ ଓ ଅଧିକମ୍ ।
 ଅତି ନାଦାରକୁ ଅପ୍ରାପ୍ତୀ ଗୁଣବିଶିଷ୍ଟ ଦେଖି
 ବା ବିଲଗ ସାଲ୍‌ସା ବା ଉପାଦାନ ପ୍ରଭୃତି
 କୌଣସି ପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେନକ କରବାକୁ
 ଦେବ ନାହିଁ ଅତି ନାଦାରକୁ ରୋଗ ଯତ୍ନ
 ଭୋଗ କରବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଯେଦେହୁ—
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା —ନିଜ ଗୁଣରେ
 ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାର
 କରୁଅଛି ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା :—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସ୍ତେରୁପ
 ଦେହାରୁ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ତେଣୁ ବିଦେ-
 ଶକୁ ସେହିପରି ଗୁଣ ଅସାଧ୍ୟ ବୃକ୍ଷାଦିପତ୍ର
 ଲିଭ କରୁଅଛି ଓ କରୁଅଛି ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା :—ବଦୋଭାବିତ ଉପା-
 ସରେ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକରଣରେ ବୈଦ୍ୟବିଦ
 ଶକ୍ତି ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର କିନ୍ତୁ
 ଔଷଧ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ସର୍ବ ଶକ୍ତିର
 ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପଡ଼େ ଏକ ନାଦାର ଅଶ୍ୱେନ୍ୟ
 ଦାରଦା ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେନର ପ୍ରକ-
 ଲତା ବ୍ୟବ କରୁଅବ ଏବ ୨୧ ମାତ୍ରା ସେବନ
 ମାତ୍ରେ ରୋଗୋପଶମ ସୁଚିତତା ଅତ୍ୟନ୍ତ
 କରୁଥାଏ, ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେନର
 ଦୁର୍ଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତୁଟନ କର ନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ନବ
 ଉତ୍ସାହ ଓ ନବ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ପ୍ରାଣ ଦେହରେ
 ହୋଇବ ଯାହୋତେ କଲ ବାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
 ସେହି ଅସେ ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲ୍‌ସା :—ବ୍ୟକ୍ତ ବ୍ରହ୍ମ
 ସମର୍ଥମେଷଙ୍କର ଗୁଣରେ ପ୍ରଚଳିତ ଓ ବ୍ରହ୍ମସିଦ୍ଧ
 ଦେଉଥିବା ବି ସର୍ବେଶୀ ବି ବିଦେଶୀ ସତଳ
 ପ୍ରକାର ସାଲ୍‌ସା, ସତଳ ପ୍ରକାର ଔଷଧୀ ବୃଦ୍ଧିମ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 7th February 1903.

କଟକ
୪୨ ବା

୧୨୨ ନମ୍ବର ସକ ୧୯୦୩ ମାଲ ସମ୍ବତ୍

ଅଗ୍ର ୫୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ଶକାବା ୧୯୨୫ ସକ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧
ଇଂରାଜୀ ସକ ୧୯୦୩-୧୯୦୪ ମସିହାର ପୁସ୍ତକପତ୍ର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବହୁସ୍ଥ ଦେଉଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଓଡିଶାରେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃତ୍ତର ଏକ ବଶିଷ୍ଠ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପକ ଥିବେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପତ୍ରିକାରେ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ
ମନୁଷ୍ୟାଦି ଲେଖିବା ସତ୍ୟରେ ପ୍ରାକ ରହିଅଛି
ସୁତରାଂ ପୁସ୍ତକରୁ ଶୁଦ୍ଧ ବଡ଼ ଦୋଇଅଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବଡ଼ପତ୍ରିକା ୫୦
ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ରିକା ୫୦୯୭

ଡାକମାସୁଲ ବଡ଼ପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଗ୍ରୁକୁ ୫୦ /
ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଗ୍ରୁତାରୁ ଶ ୭ ଗ୍ରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୫୦୯୭ । ବଡ଼ପତ୍ରିକା ଶ ୧୦ ଗ୍ରୁ ଏବଂ
ଦେଲେ ଡାକମାସୁଲ ପଡ଼ିବ କାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପ୍ର
ସେକ୍ରେଟରୀ

WANTED

Temporarily for three months
an Accountant on salary Rs. 40
(Forty) per mensem. Prefer-
ence will be given to one having
experience of account and
correspondence work. Appli-
cations with copies of testimoni-

als to be received up to the
13th instant by
Ganja P. O } Indramani Mahanty
Kanika }
3-2-1903 } Head Clerk in charge

Macmillan's New Series of
Text-Books for Schools in India.
Approved by the Director of
Public Instruction, Bengal. 1902.

- Oriya Alphabet and Spelling Book. For Infant Class and Standard I ... As. 1
- Oriya Lower Primary Science Reader ... " 3
- Oriya Lower Primary Arithmetic ... " 4
- Oriya Upper Primary Science Reader ... " 4
- Oriya Upper Primary History Reader (Bengal) ... " 3
- Oriya Upper Primary Geography Reader ... " 3
- Oriya Upper Primary and Middle Vernacular Arithmetic ... " 8
- Oriya Upper Primary Literature Book ... " 3
- Oriya Upper Primary and Middle Vernacular Practical Geometry and Mensuration ... " 4
- Oriya Middle Vernacular Science Reader ... " 7
- Oriya Middle Vernacular History Reader ... " 4
- Oriya Middle Vernacular Literature Book ... " 6

- Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 5 pice
- Arnold's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 5 pice
- "O. M. P." Blank Drawing Books As. 1 & As. 1 6
- Grammatical Primer (C. L. S.) As. 2 6
- Manual of English Grammar (C. L. S.) As. 7

Expected in a day or two:—Simple English Readers by Behari Dhar, Dr. Sircar, and the C. L. S. Society's Series of Readers.

For any of these books apply to:—
R. J. GRUNDY,
Supt. Orissa Mission Press,
Mission Road, CUTTACK.

ADVERTISEMENT.

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD!
It's so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.
But it's easy also, to find a good remedy in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally usefull in Malarious, Intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon-Major Jayakar says: That it is a safe and reliable remedy.
Batliwalla & Co.'s Cholera, specific for cholera and Batliwalla's Ague Mixture or Pills may be had of Dr. H. L. BATLIWALLA World—Dadar Bombay, and everywhere. At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

ଜଳନଦୀପତ୍ତା ।

ତାହାର ନଦୀର ବାହାଦୁର ଶାନ୍ତାସନ-
ମଉଳୀ ବଙ୍ଗାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମ୍ବନ୍ଧ ଜଣେ
ସଭ୍ୟ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲକତାର ସେକେଟୋରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ର ବାସିନ୍ଦ ସମ୍ମାନରେ ଦତ୍ତାତ୍ତ ପ୍ରଦେଶ-
ର ଦେବାକୁ ଅଗାମୀ ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଚମା ପୁସ୍ତକ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କଳମାନଙ୍କରେ କ ଦୋର ଚଳିତ
ମାସର ତା ୨୩, ୨୪ ଓ ୨୬ ରଖ ମାନଙ୍କରେ
ଦେବ ଏବଂ ମୁକ୍ତାଶ୍ରମ ପଞ୍ଚମା ଭୁକ୍ତ ତା ୨୩ ଓ
୨୪ ରଖରେ କଲକତା ଗୋଟିଏ ଓ ସିଲକ୍ଟ-
ରେ ଦେବ ।

ଗଜ ପ୍ରକାଶିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିକଳରେ ଘର-
ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଖେଳେଇ ଶେଷ ଘଣ୍ଟିର ମୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା
୧୯୦୧ ଥିଲା । ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପ୍ରକାଶିତ
ତାଲିକାର ମୋଟ ୨୩୭୩ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜ
ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମୁକ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ଯାହା ଚାଲି-
ଶର ଅଧିକ ଅଟେ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ
ଦେଶର ଉତ୍ପାଦ ଦୁର୍ବି ଉପରେ ଅଛି । ମୋଟ
ମୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଏକା କମ୍ପେଇ ପ୍ରଦେଶରେ ୧୧-
୨୪ କମ୍ପେରେ ୩୯୩୭ ଅଗ୍ରା ଓ ଅଧିକା ସ୍ତର
ପ୍ରଦେଶରେ ୨୯୫୪ ପଞ୍ଚାଳରେ ୨୨୨୨ ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶରେ ଏବଂ କାରୀରୁ
ଅଧିକ ନୁହେଁ ।

ମଦୁରମ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରାନ୍ତରେ ସର୍ବମାନଙ୍କ
ଉପଲକ୍ଷରେ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୫ ରଖ
ଠାରୁ ତା ୧୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ ୧୧ କ ଦେବାକୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଳ ଦେବ । ସେହି ସମ-
ୟରେ ମୁକ୍ତପ୍ରଦାନକ ବିକଳମସ୍ତରଠାରେ ପ୍ରା-
ଦେଶିକ ସମିତିର ଅଧିବେଶନ ଦେବାର ପ୍ରିୟ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ
ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଯଥୋଚିତ
ଆୟୋଜନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଗଜ ବର୍ଷ
ଏହି କଟକ ଜଗରେ ଉକ୍ତ ସମିତିର ଅଧିବେ-
ଶନ ଦେବାର ତଥା ଥିଲା । ମାତ୍ର ଉତ୍କାଳ ଓ
ମନ୍ତ୍ର ଅଭିବନ୍ଧୁ ଗାହା ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ।
ବ୍ରହ୍ମପୁଣ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳରେ ମୁକ୍ତପ୍ରଦାନ ବିକଳ ଅର୍ଥାତ୍
ଗଜ ଜାନୁଆରୀ ତା ୧ ରଖଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ତ-
ନିପାଳୀଦ୍ୱାରା ବିକଳର ଚଳରେ "କାବ-
ନସ୍ତରେ କଲେକେସର୍ ଉପସ୍ଥେଲସର୍" ନାମ-
ରେ ଗୋଟିଏ ଦାତବ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ହୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟର କେଳେକେସର୍ ଦାତବ୍ୟରେ
ସଦରର ଏକପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହିଥିବାରୁ ଅଧିକ-
ପାର୍ଶ୍ୱ ବିକାସିମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା
ହେଉଥିଲା ବିଶେଷତଃ ପୁଣ୍ୟର ଦେଲୁ ପୁଲୀ
ସିଦ୍ଧହାର ଜଳସରେ ଅଧିକେଶୋଷକର ଗ୍ରାସ୍ତା
କାର୍ତ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ବହୁ ଔଷଧାଳୟ ପ୍ରାପନ ହଇ
ମିତ୍ତନିପାଳୀଟି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଧିକ ଦୁର
କଲକତାରୁ ପୁଣ୍ୟଦାସିକର ବିଶେଷ ଧନାଦର
ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବିହାର ବିଶ୍ୱପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସାହା ଚ ଦଳକାର
ସଂଗ୍ରହେ ପିଠିଥିଲା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ
ସଦାପେ ଶୋଭା ରହିଥିଲେହେଁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଲେକକଲ ଅଗ୍ରୀ ଉକ୍ତା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ବିକା
ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାମାନ କମେଟ ବାହାର ଯାଉ-
ଅଛି । ସେହି କାରଣମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲ
ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଘରକୁ ଚାଲିଯାଉ-
ଅଛି । ପ୍ରଧାନ ୨ ଶିବ ପ୍ରକାମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ
ଅତି ମାତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ପ୍ରଦ୍ୟ ସମ୍ପଦ ବାହାର ଗଲଣ ।
ପ୍ରଦର୍ଶନର ପ୍ରଦ୍ୟକେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦାତବ୍ୟ-
ବାଦର ବିକାମ ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ବାହା ୨ ପ୍ରଦ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ମାତ୍ର ନିତ୍ୟ ମହୋ-
ଦୟ ଏବଂ ଅଲମାସ ବା କୋଠର ସମସ୍ତ
ପ୍ରଦ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ । ସେ ଦେବକ ଉତ୍କାଳ ପ୍ରଦ୍ୟ
୩ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଏବଂ
ପାରିଶିଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଅଛି ।

କଲକତାର ଅଧିକେଶୋଷକ ଉପଲକ୍ଷରେ
ମେଡ଼ିକଲ ବିଜ୍ଞାନ ଅଧିକାଧିକ ହୋଇଥିଲା ଚର୍ଚ୍ଚି
ଅଧିକ ସନ୍ଧ୍ୟା କେଳେ କଲକତାପ୍ର ଚାଲିବା-
ସିମାନେ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାଧିକ ଜିଲ ବ୍ୟୟରେ
ଦେଖାଇଥିଲେ । କଲକତା ଚାଳରେ ବିକଳ୍ୟ
ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ
ବ୍ୟୟ ଦୁଇବା କଲକତାପ୍ର ଅଧି ଚାଳ କେତ-
କର ସାମର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ କଲକତା ଲେକକର
ପୌଢ଼ି ଚାଳନାସିଦ୍ଧଠାରୁ ଅଗା କରଯାଇ କ
ପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେ ସେମାନେ ଅଧି ସମୟରେ
ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇ ପାର କ
ଥିଲ । ମାତ୍ର ସେମାନେ କେତେପ୍ରକାର ଏମନ୍ତ
ଅଧିକ ଅଧିକାଧିକ ଦେଖାଇଥିଲେ ତ ସାହା
କଲକତା ଚାଳକୁ ବଳ ପ୍ରାପ୍ତକଲ ଏବଂ ଚାଳର
ଦୁର୍ବି ଚୌଶଳର ପୁସ୍ତକାଦି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି
ରହିଥିବାର ଦର୍ଶନମାନେ ଦେଖି କଳ ଅନେକ
ହୋଇଥିଲେ । କଲକତା ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିଯୋଗି-
ତାରେ ପ୍ରସଂଥା ପାଠକୀ ସାମାଜ୍ୟ ତଥା ଦେବ ।
ଅଗା ଦୁଅଇ ଏପରି ଏ ଦେପରେ ଚାଳ ଅଧି-
ସଦାକର ଅଧିକ ଅଦର ଦେବ ।

ବଙ୍ଗାୟ ପ୍ରକାସ୍ତ ଅନେକ ଗୋଟିଏ ବିଧାନ
ଏଥିକ—ପ୍ରିୟଦାନ ପ୍ରଜା ନିକ୍ରମରେ ସେହି
ଦୁଇଜ ଜମି ଧରଣ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ତାହାର ଦିଶିଲ
ସ୍ୱରୂ ଦେବ । ଏଥିକୁ ନାଲକର ରେକରେ
ଦମ୍ଭାଳ, ଜିଲ ବୋରଡ ଏବଂ ଅପରପର ସାଧା-
ରଣ ସମିତିଦାକରେ ସେ ସମସ୍ତ ପଡ଼ିପା ବା
ଅନାଦାତ ଜମି ଅଛି ସେମାନେ ତାହା କୌଣସି
ରଏତକୁ ପଞ୍ଚା ଦେଲପାକୁ ନାଦାଲି ବାରଣ
ରସ୍ତାକୁ ବହୁକାଳ ସକାଶେ ପଞ୍ଚା ଦେଲେ ସେ
ରେକାଳ ଲେପ କରବାର ସ୍ୱଭାବକୁ ଦେବ
ଏବଂ ରୁସ୍ତାମିର ଅତି ବହୁ ଅଧିକାର ରହିବ
ନାହିଁ । ଏ ଦିଶ୍ୱ ରେକରୁ ବୋରଡ଼ର ବିକା-
ଦ୍ୱାରାରେ ଅଛି । ମାତ୍ର ରେକରୁ ବୋରଡ଼
ଗର୍ଭମେଷୁକ ଜଣାଉଅଛନ୍ତି ଚ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କୌଣସି
ବିଶେଷ ଅନେ କରବାର ଅବସ୍ୟତ ନାହିଁ
ସେତେବେଳେ ପ୍ରକାସ୍ତ ଅନେ ସମୋକ
କରବା ପ୍ରସନ୍ନ ଚିପ୍ପିତ ଦେବ କେତେବେଳେ
ଏଥିର ବିକଳ ଦେବ । ପ୍ରକାସ୍ତ ଅନେରେ
ସରକାର ପ୍ରଜାର ବିକଳ ଅଧିକରୁ ଗରମତି
ନିକାକର ସେ ସମ୍ପଦ୍ୟା ଓ ମୁକ୍ତ ଘଟାରି
ଅଛି ଏକା ଚର୍ଚ୍ଚିର ଗୋଟିଏ ଉକାବିଶ ଅଟେ ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ଉକ୍ତ ଉତ୍କାଳ ଶିକ୍ଷା, ବିକଳା
ପ୍ରକାର ଦାନ ସମ୍ପଦାୟ ଏବଂ ସରକାର କର୍ମ-
କଳ ନିମିତ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ସେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ସରକାର
ରେ ଗଜ ଉପମୁର ମାତ୍ର ବା ୩୯୯ ରଖରେ
ଜମା ଥିଲା ଚର୍ଚ୍ଚିର ତାଲିକା ଏବଂ ତା ୨୩ ର-
ଖର କଲକତା ଗଜେଟରେ ବାହାରିଅଛି ।
ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଦେଖିଲୁ ସେ ଏଠା କେଳରୁ
ଦାସପାତାଳର ଅଧିକ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ପାଣି
ପ୍ରତିକ ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଟ ୧୦୦ ୧୯୯୩ ଜମା
ଅଛି । ବିକଳାର ଅଧିକାଧିକ ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା
ସମ୍ପଦ ଅଧିକ ଏବଂ କୁତଳ ଅଧି ଅଧିକାର ପ୍ରଧ-
କର୍ଷ ଅବସ୍ୟତ କୁଅନ । ଦାସପାତାଳର ନିମ-
ମିତ ବ୍ୟୟକୁ ସେ ଟଙ୍କା ସୋନାଲକାର ଉପାୟ
ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ କର୍ତ୍ତମାନ୍ ଏଠାରେ ଅଧି
ବିକଳା ବିପ୍ରର ପରମାଗରେ ଦେଉଅଛି ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶାର କାଳପ୍ରାକର ଶେଖା ଏଠାକୁ ଅଧି
ଅଛି । କାରଣ ବଡ଼ ଅଧିକାଧିକ ସୁକଳ
ଓଡ଼ିଶାର ଅଧ୍ୟା ଦୌଶିଠାରେ ନାହିଁ ।
ଅତଏବ ଏ ପାଣିରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଗୋଟିଏ
ଅବସ୍ୟତ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ବଦାକାଦାମାନଙ୍କ
ଏଥିର ସାହାଯ୍ୟ ବାରଣ ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠ
କରୁଅଛି ।

କଲିକତାରୁ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 ଉଦ୍‌ଦଳ ସବୁଜିବନ ଅନୁର୍ଗତ ଏତଦ୍‌ଲ
 କିରାସୀ ବାବୁ ସ୍ୱଜେଷ୍ଠି ମହାପାତର କଲିକତା
 ଲିଭିବପୁରରେ ଅନେକ ବନରୁ ବାସ କରି
 ନାନା ବ୍ୟବସାୟ ଉତ୍ପନ୍ନରେ ତଳର ଅପଣ
 ଅବସ୍ଥାର ଏପରି ଉନ୍ନତ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ନିଜର ଯୋଡ଼ିଯୋଡ଼ାକରିରେ ଗତାଧିକ
 ବରନ୍ତି । ଦିନୀ ଦରବାରକୁ ଯିବା କାଳରେ
 ମୁଣ୍ଡରୁଝର ମହାସଜା ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରର
 ସଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ହେ ଯେତେବେଳେ କଲି-
 କତାରେ ଥିଲେ ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟ ସେମାନଙ୍କର
 ଯଥୋଚିତ ଅଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।
 ଏ କଥା ଶୁଣି ଉତ୍କଳବାସିମାନେ ଅବଶ୍ୟ
 ଅନୁରୁତ ହେବେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ମନେ
 କରନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଶାମାନେ କେବଳ କଲିକତାରେ
 ମୁଣ୍ଡିଆ ମଜୁର ବା ମାଳ ଭଣ୍ଡାର ପ୍ରଭୃତି ଦାସତ୍ୱ
 ଭୁବ୍ଧ କରିନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମ ଉଚ୍ଚମିତ ।
 ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଲେଖାପଢ଼ା ଗୁନିବ ବା
 ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଧିକ
 ଲୋକ କଲିକତାକୁ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଥମରେ
 କିଛି ସାକାରପୁସ୍ତକ ଯତ୍ ଓ ଚେଷ୍ଟା ନ କଲେ
 ଭଲ ଅବସ୍ଥା ଲଭିବାର ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭାବନା ।

କଲିକତାରେ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ
 ମାମଲ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତମ ପକ୍ଷର
 ଶ୍ରୀମା ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ପଚାଶ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ହୋଇ-
 ଥିଲା ବାବା ଜଣେ ଧନୀ ଲକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ସେ
 ଆପଣାର ମେମ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଲକ୍ଷକୁ ପ୍ରତି-
 ବାଦ କରି ସେ ଦୁଇଙ୍କର ପାପାଳାପ ଦେଉ
 ମେମକୁ ଉତ୍ତମ ଦେବା ଓ ଲକ୍ଷ ପ୍ରତିବାଦୀ-
 ତାରୁ ଶେଷର ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।
 ଲକ୍ଷପତ୍ରୀ ବ୍ୟଲଗ୍ନର ଅର୍ଥାକାର କରି ଉଲଟି
 ପସଣା ସାମି ନାମରେ ମାରପଟ ଅଦ-
 ଲକ୍ଷରୁଣର ଅଭିଯୋଗ କରୁଥିଲେ । ଏ
 ମାମଲରେ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରତ୍ୱଣ ଓ ଚକ୍ ବିଚକ୍‌ରେ
 କି ୧୩ ନି କାଳ ଲାଗି ଓ ପ୍ରତିବଦନ ବିଗ୍ନ-
 ଲୟ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳରେ ପୁଣି ହେଉଥିଲା ।
 ଉଭା ଉତ୍ତମ ପକ୍ଷର ଅଭିଯୋଗ ଅପମାଣ
 ଦେବାର ମତ ପ୍ରତ୍ୱଣ ଦରବାରୁ ନିଜ ସାହେବ
 ଶକ୍ତିପତ୍ର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ବାଦା ଓ ତାଙ୍କ ମେମ
 ବିବାଦବିଚ୍ଛେଦରେ ଭଲବାର ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ
 କଲେ । ସେତେବେଳେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର
 ଦାସ୍ୟାହିତ ଉଚ୍ଚିତ ହେଲା କାରଣ ଉତ୍ତମ
 ପକ୍ଷ ଅଦାରଣେ ମାମଲରେ ମାଲ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଅନର୍ଥକ ଉଡ଼ାଇଦେଲେ । ମାମଲର
 ବାରି ସେ କେବଳ ଏହି ଦେଖିଲେ, ଏମନ୍ତ
 ଦୁହେ, ସତ୍ୟତମ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ।

ମାମଲରେ ଲୋକଙ୍କର କେତେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ
 ହେଉଅଛି ! ଜଣେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଅଛନ୍ତି !
 ମାମଲର କି ମୋହନୀ ସକ୍ତି !

ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀମାନଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସ୍ୱାନକଙ୍କ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତି ପାଠକମାନଙ୍କର
 ବିଶେଷତଃ ହିନ୍ଦୁ ସଙ୍ଗତିପକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର
 ଦୁଷ୍ଟି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଗର୍ଭ ନାମକାରେ
 ପୁସ୍ତକ ଯାଇ କେବଳ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରି
 ଶୁଣିଅସିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେ । ସେବକ ପଣ୍ଡିତ
 ଦକ୍ଷିଣର ଯଥାବିଧି ସଜାର କରିବା ଅବଶ୍ୟ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । କାରଣ ବଡ଼ଲୋକଙ୍କଠାରେ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଶା ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପଶ୍ଚା ଓ ଦର-
 ଦ୍ରମାନେ ଉଣା ବା ଅଧିକ କିଛି ପ୍ରାୟ ସକଳ
 ସାହିତ୍ୟଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର
 ସଜାର ଅତି କରଳ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ
 ପଣ୍ଡିତକୁଳ ଲେଖ ଦେବାର ଉପକ୍ରମ ହୋଇ-
 ଅଛି । ବହୁ ସରିଶ୍ରମରେ କଠିନ ସମ୍ଭୂତ ବିଦ୍ୟା
 ପାଠ କରି ଯେବେ ଶାକାନ୍ତ ସମ୍ଭାବନ ନ ହେଲା
 ତେବେ ପଣ୍ଡିତ ହେବାପାଇଁ କିଏ ତେବେ
 ଶ୍ରମ କରବ ? ପଣ୍ଡିତସମାଜ ଦେଉ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପର
 ଯେଉଁ ସୁଖାଦି ପୁସ୍ତକ ଥିଲା ତାହା ଏବେ
 କାହି ? କଳାଦେଶରେ ସଙ୍ଗତିପକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 କିସୁ କଳାପ ଉପଲକ୍ଷରେ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର
 ଯଥାସାଧ୍ୟ ସଜାର କରିନ୍ତି ବୋଲି ସେଠାରେ
 ପଣ୍ଡିତ ବ୍ୟବସାୟ ନାଶର ରହିଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ
 ସେ ପ୍ରଥା ପ୍ରାୟ କାହିଁ ବୋଲିଲେ ଅଛନ୍ତି ଦେବ
 କାହିଁ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭ ଶ୍ରୀମେ-
 ଦରେ ଯେବେ ଯାହିମାନେ ପୁସ୍ତକର ପଣ୍ଡିତ-
 ମାନଙ୍କର ସମାଦର କରିବେ ତେବେ ସମ୍ଭୂତ
 ପକ୍ଷ ପଣ୍ଡିତ ହେବାକୁ ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଉପା-
 ହିତ ଦେବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଯାହିମାନଙ୍କର ଗର୍ଭ
 କରିବାର ସଳ ଅଧିକ ହେବ । ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତ-
 ମାନେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରକ୍ଷକ ଓ ପ୍ରଚାରକ ଅଛନ୍ତି ।
 ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କର ସମାଦର କରିବା ସମସ୍ତ
 ହିନ୍ଦୁଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଂଲଣ୍ଡର କେତେ ବିଖ୍ୟତ ଲୋକ
 କଲିକତାକୁ ଭ୍ରମଣାର୍ଥେ ଅସିଅଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମକ
 କୁମାର ପ୍ରଦ୍ୟୁକକୁମାର ଠାକୁର ସମ୍ରାଟଙ୍କର
 ଦୁର୍ଗୁଚ୍ଚୋପନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ପ୍ରାଣ୍ଟିକାଳରେ
 ବିଲତରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିବା କାଳରେ
 ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲାପ ପରତପ୍ତ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ସତ୍ୟତ ସେମାନଙ୍କର ସମାଦର ନିମନ୍ତେ
 ମହାତ୍ମକକୁମାର କଲିକତାର ଠାକୁରପ୍ରାସାଦ
 ନାମକ ଭବନରେ ଗୋଟିଏ ଭୋଜା ଦେଇ-
 ଥିଲେ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷରେ ପ୍ରାସାଦଟି ସୁସ୍ଥ

ପ୍ରକାଶଦ୍ୱାରା ମନୋହରରୂପେ ସୁସଜ୍ଜିତ ଏବଂ
 ଅପାର ବୈଭବୀକ ଆଲୋକମାଳାରେ ସୁରଞ୍ଜିତ
 ହୋଇଥିଲା । ଯଥା ସମୟରେ ବିଖ୍ୟାତ ଆମ-
 ଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତେ ମହାତ୍ମକ
 କୁମାର ପାଠକଠାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
 କରି ପ୍ରାସାଦର ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବସାଇଲେ
 ଏକ ଭୋଜକ ଶେଷ ହେଲା ଉଭା ମୁ ପ୍ରାସାଦର
 ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନକୁ ଚଳାଇଲେ । ସେଠାରେ
 ତାହାଙ୍କର ଅମହତ୍ତମତେ ଅନେକ ଏ ଦେଶୀୟ
 ସମ୍ଭାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ କନିକାର ଗଜା ଗଜେନ୍ଦ୍ର ନାଗପୁଣ
 ରଞ୍ଜକର ନାମ ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ଦିତ
 ହୋଇଅଛୁ ପରସ୍ପର ଆଲାପ ପରତପ୍ତ ଓ କଥା-
 ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ବାଚନାତ; ବାଲୁକ ସୀତାର ଓ
 ନସ୍ତୁରଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟର ଦର୍ଶନ ଓ ଶ୍ରବଣରେ
 କେତେକ ଘଣ୍ଟା ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରି ଏବଂ
 ନାଚ ଓ ବାଦ୍ୟରେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
 ଅନେକବନ୍ଧରେ ବିଦାୟ ହୋଇ ଗଲେ ।
 ଏହି ସମ୍ମିଳନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଥିଲା
 ଏବଂ ସମସ୍ତ ଏପରି ହେଉଥିଲେ ବିଲତ ଓ
 ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳୋକ ମଧ୍ୟରେ ସୁହୃଦସୂଚୀ
 ବନ୍ଧିବାର ଆଶା ହୁଅଇ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପୁସ୍ତକ ଉପ ନିମିତ୍ତକର ଓ
 ନର୍ତ୍ତମାଳ ପୁଲ୍ଲଶକମିଶନର ସମ୍ଭାଷଣ ସର
 ପ୍ରେକ୍ଷକ ସାହେବ ନିଗାପାତ ଭ୍ରମଣ କର
 ପୁଲ୍ଲସ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 ସେ ଉତ୍କଳପ୍ରସିଦ୍ଧ କଲିକତାକୁ ଅସିବା
 ବେଳେ ନଗରପୁରଠାରେ ସେଠାର ମହାକବିପକ୍ଷ
 ନିମିତ୍ତକମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ଏକ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର-
 ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ କରିଥିଲେ । ତହିଁର ଉତ୍କଳଭ୍ୟେ
 ସର ପ୍ରେକ୍ଷକ ମହୋଦୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥ
 ମଧ୍ୟରେ କହିଥିଲେ କି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଶାସକ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରଧାନ
 କାରଣ ଏହି କି ଦେଶୀୟ ଅଧୀକାରୀ ଦର୍ମଗୁଣ-
 ମାନେ ନିଜ ନିଜର ଭଦ୍ରଦେୟୀୟ ଉପସ୍ଥି
 ଦର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ସମଲକ୍ଷ୍ୟରେ
 ଯଥାସାଧ୍ୟ ସକଳ ସମାଦ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ
 ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବେସରକାରୀ ଭଦ୍ର-
 ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ତଠାରେବ ଓ
 ମାନ୍ୟକର କି, କେ ବୋଧ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
 ପରି ଅନ୍ୟମାନେ ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହୃଦୟର
 ସହିତ ଯେ ମଦନ ଦରୁଥିଲେ ଏବଂ ପରସ୍ପର
 ମଧ୍ୟରେ ଏକାନ୍ତ ବ୍ୟାସ ଓ ଅଗ୍ରା ଥିଲା ।
 ଦେଶୀୟ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା କଥା ଶାସକତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କ
 ମୁଖରୁ ଶୁଣିବା ବିଲଳ । ପ୍ରେକ୍ଷକ ସାହେବ

ମୁକ୍ତିକର୍ମରେ ତାହା ସ୍ୱୀକାର କରି ଗ୍ରାମ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣ୍ଡା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯେ କେତେକମାସ ଉତ୍ତାରୁ ସେ ବଙ୍ଗଦେଶର ଶାସକଭାର ଗ୍ରହଣ କରି ଏଠା ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସେହିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ଉକ୍ତ ବକ୍ତୃତାର ଶେଷରେ ସେ ନିଜେ କହିଅଛନ୍ତି କି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉପରଲିଖିତ ବହୁମାଲକ ସହିତ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଯେମନ୍ତ ପୁଣି ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅନିଶ୍ଚିତ ଚଳଣ କାଳରେ ଯେଉଁଠାରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ପୁଣି ଦେବାର ଆଶା କରନ୍ତି । ସର ମୁକ୍ତିର ସାହେବଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଶା ଅଧିକତର ବଢ଼ିଅଛି । କେତେକମାସ ଉତ୍ତାରୁ ସେ ବଙ୍ଗର ଲୋକଙ୍କୁ ଗଦରେ ବସି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ହେବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ବାସ୍ତବରେ ଯେଉଁ ଶାସକକର୍ତ୍ତା ଦେଶୀୟ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ମିଶ୍ରି ଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ଭାବ ଅବଗତ ହୋଇ ପୁସ୍ତକମର୍ମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମ୍ଭବାନ କୁଅଛି ତାହାଙ୍କର ଶାସକ ଅବଶ୍ୟ ସୁଧଳପ୍ରଦ ।

ଏ ଜଳର ସାଲେପୁର ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ କାନପୁର ଅପର ପ୍ରାନ୍ତମେସା ସୁଲର ପ୍ରଥମ ଶିମର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କାନପୁର ମେସକାସ ସୁଲର କେତେ ଜଣ ବହାବଧାରକଙ୍କ ଆମ୍ଭ ଉପମତେ ଏ ଜଳ ନିଲେକ୍ତର ସାହେବ ଗର ମାସ ତା ୨୦ ରଜ ପୁଣ୍ୟଭରେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ବାଲୋଚକମତେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସତ୍ୟାଧିକ ଚତୁ ବାଳି ଏକହିତ ହୋଇଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ସେହି ସମ୍ଭାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା । ଯଥା (୧) ନାନା କାରଣରୁ କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲେ ସୁଲର ଦୁଇବସ୍ତ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ ବାରୁ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ୪ ୩୨ ୧ କା ଥିବା ପ୍ରଲେ ୧ ୨୨୧ କା ଲେଖାଏଁ ଦିଆଯାଉଅଛି । ଏଥକୁ ଗର ବ ୩ ର୍ଷର ପଦାଶୀପଳ କମାଗତ ଭାଲ ନୋଇ ଉପକର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛି । ଅତଏବ ସେହି ସାହାଯ୍ୟର ପୁନର୍ବିଧାନ କରିବା । (୨) କାନପୁର ସେ ଅଞ୍ଚଳର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ମେଠାରେ ଜଣେ ମୁକ୍ତା ଭଲ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସେଠାର ଏବଂ ଚତୁଷ୍ପାଠୀ ପ୍ରାମକାସିକର ଚିକିତ୍ସା ଲାଭର ବୌଦ୍ଧି ଉପାୟ ନାହିଁ । ଅତଏବ ସେଠାରେ ଯିଏ ଶିକ୍ଷାଳୟ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ତାଲିଖାନା ସ୍ଥାପନ

କରିବା । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଗ୍ରହଣ ଉତ୍ତାରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଇନ୍ଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ହଦାକାପ ଓ ଉପରଲିଖିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ଭାରେ କେତେକ କଥୋପକଥନ ଓ ସୁସମାଳା ଅର ଓ ଧାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଅନେକରେ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଯାହା ବନ୍ଦୁ କରିବେ ତାହା ସଂଧାନକରେ ଜଣା ହେବ । ପଲକଃ ସେମାନଙ୍କର ଆଶା ସଫଳ ହେଉ ବା ନ ହେଉ କିଲ ହାବମ ମୋସାଲର ଗସ୍ତ ସମୟରେ ସେ କେବେଲେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିରଜମାନ ହେବେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାମକାସିମାତେ ସମବେତ ହୋଇ ତାହାର ସୁଲ ଚତୁରାବଧାରକ ଅନୁସ୍ଥେରେ ଅପଣା ଅବସ୍ଥା ଓ ଅଭୁକମାନ ହାତାକୁ ଜଣାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ସୁଦେ ହାବମମାତେ ମୋସାସଲ ଗସ୍ତ ବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରାମ୍ୟକୁଲ ଲୋକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଓ ଅଭିନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲେ ଓ ସୁଦାସ୍ୟ ଶୁଣି ବେତେ ଜଳ ରାଜି ହେଉଥିଲେ ଏବେ ହାବମମାନଙ୍କର ଗସ୍ତ ଭଗପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । ସେମାନେ ଥାନା, ପାଣ୍ଡି, ବାନଗୋଇ ପର, କାଞ୍ଚି ହାଉସ୍ ପ୍ରଭୃତି ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ମନେ କରନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲୋକେ ତାହାକୁ ଅମରଣ କରି ଅବସ୍ଥାକୁ ଜଣାଇବା ଭଲ ଅଛି ବା ନୁହାଏ ଅଛି ?

ଦରବାରପଦକ ଓ ଇଚ୍ଛାସାଧ ।

ଦର୍ମାର ମହାଦରବାର ଶେଷ ହୋଇଲା । ସେ ସମ୍ଭାରେ ଦୁଇଟି ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବାକୀ ଅଛି । ଯଥା—ଧର୍ମାବଳର ମୁକୁତୋତ୍ତର-ସୁରଶୀର୍ଥ ପଦକ ବିଭରଣ ଏବଂ ଦରବାରର ଇଚ୍ଛାସାଧ ସକଳନ । ପଦକମାନ ସମ୍ପାଦକ ଆଦେଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଅଳ୍ପକାଳରେ ସେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପିବ । ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଦେଶୀୟବନ୍ଧ୍ୟର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଭଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଦର୍ମାଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାବ ବିଦେଶୀୟ ଭଜପ୍ରଭରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଭଜକର୍ମରୁ ଉମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପଦକ ଦିଆଯିବ । କୁଟିସ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ଏ ପଦକ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇସହସ୍ର ଭୌତ୍ୟପଦକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଇଚ୍ଛାସାଧୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀର ବାଳିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ମାଦରବାର ସକାଳରେ ଚିତ୍ତିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ତାହା ପାଇବେ । ବିଲକରେ ମୁକୁତୋତ୍ତର-ପଦକ ଧାରଣ କରିବା ଉଚ୍ଚରେ ଏହି ପଦକମାନ ଧାରଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଦରବାରର ସରକାରୀ ଇଚ୍ଛାସାଧ ସମ୍ଭାରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି କି ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଆଦେଶାନୁସାରେ ଶାସକକୁ ସ୍ୱିପିନକୃତର ସାହେବ ସେହି ଇଚ୍ଛାସାଧ ରଚନା କରିବେ ଏବଂ ଇଣ୍ଡିୟା ଜନରରେ ଅଳ୍ପ ଶାସକା ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ତହିଁରେ ଦରବାର ଓ ଚତୁଷ୍ପାଠୀ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ସୈନ୍ଦବ୍ୟରେଟ ଇଚ୍ଛାସାଧ ବସ୍ଥିତ ହେବ । ଏହି ସୁସ୍ତକର କଲେକ୍ଟର ରବଲ ଚତୁର୍ଥୀଶ ପୃ ୧୨୫ ଷ୍ଟା ଠାରୁ ପୃ ୨୦୦ ଷ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ହେବ ଓ ତହିଁରେ ଅନେକ ଚିତ୍ର ଦିଆଯିବ । ଦରବାରରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଗଜା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅମଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ତାଲିକା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ଭଜାମାନଙ୍କର ଜାବନା, ବିଜ୍ଞାପ ବିବରଣ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ହେବ । ଏହାଛଡ଼ା ଲାଭକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକର ଉତ୍ତରର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭେଷ ଉଲ୍ଲେଖ ହେବ । ଏ ସୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଜନସାମ୍ବାରଣକ ସକାଶେ ପ୍ରକେଶ୍ଚ ଦୁଇଗୁଣି ଅର୍ଥାତ୍ ୧ ୩୧ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧକୁ ଗଜ ସମ୍ଭରଣ ଅନୁକୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧାର ପୁସ୍ତକ ଗ୍ରାହକ ହେବ, ବ୍ୟକ୍ତିକ ସକାଶେ ପ୍ରକେଶ୍ଚ ୧ ୧୨୫ । ଯେଉଁମାନେ ଗ୍ରାହକ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସେମାନେ ପ୍ରଥା ଫାଇମରେ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସେକ୍ଟରସ୍ ଅଥବା କଲକତା ସରକାରୀ ଗ୍ରାହକାଳାର ସୁପ୍ରଶ୍ଵ ଅଥବା ଆଦର କମ୍ପାନି କଲକତା ବା ବଙ୍ଗ, କଳ କମ୍ପାନି ବମେଇକୁ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇବେ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ନାମ ସେହି ଇଚ୍ଛାସାଧରେ ଗ୍ରହଣ ହେବ । ଅତଏବ ଦରବାର ସମ୍ଭାରେ ବିଜ୍ଞାନୋପକରଣ ଏକକ ଗରମ୍ ବାକୀଅଛି । ଏ ଟଙ୍କା ଅବଶ୍ୟ କରିବକୁ ଯିବ ।

ମହାଭଜା ହୋଇବାରକର ପଦକାଳ ।

ହୋଇବାର ଭଜ୍ୟ ମଧ୍ୟଭୁକ୍ତର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଦେଶୀୟ ଭଜ୍ୟ ଅଟେ । ତହିଁର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିପତି ମହାଶାସକପତି ଗଜବଜେଶର ଶାଶିବଜେଶ ହୋଇବାର ବାହାଦୁରଙ୍କର ଭଜକୁ ଭଜନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଯଥା—
 ଶାସକର ଅସ୍ତ୍ରପ୍ରତା ଜବଜନ ମହାଭଜା ହୋଇବାର ଭଜକର୍ମାରୁ ଅବସର ନେଇ କଥା ତା ୧୧ ରଜ ନାମୁଖରେ ଇନ୍ଦୋର ଦରବାରରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗର ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ସରକାରରେ ସେହି କଥା ରେସି-ଜେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଗୋଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ତହିଁପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ କେତେଥର ସେହି କଥା ଜଣାଇଥିଲେ । ସେ ଭଜପଦରେ

ଉପସ୍ଥାପନା ଦେଇ ନିଜେ ନୋଇ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ରହିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସ୍ୱାମିନୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବାଦେୟଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରକାଶପୂର୍ଣ୍ଣକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାର ସମ୍ଭବତଃ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବା କାଳରେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଦରବାରରେ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କାରଣ ଲଜ୍ଜା କରି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ୱୀକୃତ ରଖିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଲେଖିଲେ କି ଦରବାରରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରି ନିଜ ସ୍ୱଳ୍ପାୟା ନିକୋରଠାରେ ଦରବାରରେ ନିଜେ ଅବସର ନେବା କଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ସେ ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କରେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ଏବଂ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦୈବଜ୍ଞମାନଙ୍କ ସହିତ କିଶ୍ଵର ପୁସ୍କଳ ଦରବାରର କିମ୍ ସ୍ୱୟଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ସେହି ଦରବାରରେ ପଦତ୍ୟାଗ କରି ଅଛନ୍ତି । ଅତଃ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ବାରବାଟୀ ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ନିଜର ଆବାସ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ସେହିଠାରେ ବାସ କରାବେ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର ଗୁଣିତର ଟଙ୍କା ଶୋଭାବଳୀ ଲାଭ କରି ପାରିବେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ କଥା କୁଳରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ନିକୋରଠାକୁ ମା ୨୦ ଲକ୍ଷ ଅଟେ । ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ନୀଙ୍କ କ୍ଷତ୍ରମତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୟସରେ ବସିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ନାବାଳକି ଯାଇ ନାହିଁ । ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥେ ଯେଉଁ ସମ୍ପଦ ପୁସ୍କଳ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ସେହି ସମ୍ପଦ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପଦର ଅଧିକାଂଶରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବେ ।

ପୁସ୍କଳାଳରେ ବସୋଧକରଣ ସଂଯୋଗ୍ୟ ପୁସ୍କଳ ସ୍ୱଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟରେ କିମ୍ପର ଅବସର ନେବାର ପୁରୁଷରେ କଥିତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଏ କାଳରେ ତାହା ଦେଖା ନାହିଁ । ହୋଇବାର ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି କିମ୍ପା ବାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଯୋଗ୍ୟ ବସୁଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏସ୍ତେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସେବାରେ ଉକ୍ତ ତ୍ୟାଗ କରିବାର ସମ୍ଭବ ହେବୁ ବୁଝିବା କଠିନ । କଥିତ ହୁଅଇ ନାମା ନାରଣରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଶକ୍ତ ହରଣା ଏବଂ ସାଧକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପଦ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସେ ବିଚାର ହୋଇ ଏହା କରିଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଉ ଯେ-ତେବେଲେ ସେ ପୁସ୍କଳ ଅବସର ନେବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ତେବେବେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ବୋଲିଯାଇ ନ

ପାରେ । ଦେଖାଯୁ ଗଜାଙ୍କର ଦୃଢ଼ରୂପେ ବୁଝିବା ଉଚିତ ଯେ ସୁଶାସନଦ୍ୱାରା ଗଜାଙ୍କର ସମ୍ପଦ କରି ନ ପାରିଲେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ-ହୋଇ ପୁଣ୍ୟରେ ହେବ ନାହିଁ । ପକ୍ଷୀରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ବେଳେ ଚୋରପୁଣ୍ୟର ମନ ଶୁଣି କରିବା ଦେଖାଯୁ ଗଜାଙ୍କରେ ସହଜ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦିନ ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଦୁଷ୍ଟ ରଖିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।

ମୁକୁତୋତ୍ସବର ସ୍ମୃତି ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ବା ମୁକୁତୋତ୍ସବ ଯଥା ସମାବେଦପୂର୍ଣ୍ଣକ ପାଳନା କାରଣ ଏ ନଗରରେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ହେବା ସମ୍ଭବତଃ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଉତ୍ସବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ଉଦ୍ଧାରୁ କିଛି ବଳି ପଡ଼ିବାରୁ ତଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଶୁଭ ଘଟଣାର ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ ହୋଇଗି ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ଗତ ବୃତ୍ତକାର ଏଠାର ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନ କ୍ରମରେ ଗୋଟିଏ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତିନୋଟି ପ୍ରସ୍ତାବ କ୍ରମରେ ସମ୍ଭବତଃ ଶ୍ରୀ ପିସର ସାହେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ୧ମ ଏଠା ଜେଜରଲ ଦାସପାଟାଲର ସୁପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକଠାରୁ ଉକ୍ତ ଦାସପାଟାଲ ସଲଗ୍ନରେ କରେକେସନ ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସାଗାର ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା । ୨ୟ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ୱୟଂକଠାରୁ କରେକେସନ ଲାଭକ୍ରେଣ ନାମରେ ଏଠା ନୁହଲି ଉଦ୍ୟାନରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍କଳାଗାର ନିର୍ମାଣ କରିବା ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ଦୁଇ ଦଜାର ଟଙ୍କା ହେବା ଦାନ କରିବା । ୩ୟ ଗୃହ ଯଜ୍ଞେସର ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁରକଠାରୁ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାୟା ମାତା ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଦାର୍ଯ୍ୟକ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍କଳାଗାର ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ସେ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍କଳାହ ଏବଂ ଏକ ଦଜାର ଟଙ୍କା ନଗଦ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା । ଏହା ଛଡ଼ା ଗୋଟିଏ ମୁସଲମାନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ମୁସଲମାନ ସଭାର ସମ୍ପାଦକ କାଜି ନାଜର ମହମ୍ମଦଙ୍କର ଏକ ଇଂରାଜୀ ଯତ୍ନ ବାଦ୍ୟଦଳର ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ବାବୁ ସାମସେନ ସରକାରର ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା । ଗୃହ ଯଜ୍ଞେସରଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ତାହାଙ୍କ ମାତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି ନିମନ୍ତେ ହୋଇଥିବାରୁ ଉତ୍ସବର ଟଙ୍କା ତହିଁରେ ବ୍ୟୟ ହେବା ସମ୍ଭବତଃ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ଲାଗିବା ଏବଂ ଜେଜରଲ ଦାସପାଟାଲଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ଉପକାର ଦେଉଥିବା ସେଠାରେ ଚକ୍ଷୁଗୋଷ୍ଠର ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ

ଉପଯୋଗୀ ଘରର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁରୁତର ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତ କରି ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ କଲେ । ପାଦର କାବେଲ ସାହେବର କହିଲେ କି ଚକ୍ଷୁଗୋଷ୍ଠର ସଂଖ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ୫୨ ଶତ୍ରୁ ଅଧିକ ନ ଥିବାରୁ ଟ ୧୫୦୦ ଟଙ୍କାରେ ସେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଲାଭକ୍ରେଣର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରବ ନୁହେଁକାଳକୁ ଏ ନଗରରେ ରହି ଥିବାରୁ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ସମୟରେ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ତହିଁ କେତେକ ଚର୍ଚ୍ଚ ବିଚର୍ଚ୍ଚ ଉଦ୍ଧାରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ କରେକେସନ ପାଣ୍ଡର ବଲକା ଟଙ୍କାରୁ କରେକେସନ ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସାଗାର ଏବଂ ତହିଁର ସାଜସଜ୍ଜା ସକାଶେ ଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ଏବଂ ତହିଁ ଉଦ୍ଧାରୁ ଯାହା ବଳବତ୍ତା ବାବୁ ଯଜ୍ଞେସର ବାହାଦୁର ଏବଂ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ୱୟଂକର ଯାଚିତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ହୋଇ ଉକ୍ତ ଦାତାଙ୍କର ମାନରକ୍ଷା ସ୍ୱରୂପ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା କରେକେସନ ଲାଭକ୍ରେଣ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ପୁସ୍କଳାଗାର ସ୍ଥାପନ ହେବ । ଲାଭକ୍ରେଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ କ୍ରମେ ଗଠିତ ହେଲା ଯେ ଉକ୍ତ ସର୍ବ କ୍ରମେ ଲାଭକ୍ରେଣର ସ୍ୱଳ୍ପ ଗୃହର ନିର୍ମାଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀନିଠ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ତ କ୍ରମେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଁ କରିବେ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ବୁଝିବେ ଯେ ଏ ନଗରରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବର ୨୫ ସ୍ମୃତି ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ସୁରୁତର ଅଗ୍ରବ ପୁରଣ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ଶାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବ । ସମସ୍ତ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଏହି ଦୁଇ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖଟା ହୋଇଯିବାରୁ ଅନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଆବେଦନମାନ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ହେଲା । ମାତ୍ର ଗୃହ ଦରବାରର ବୋଷ ବାହାଦୁର ଇଂରାଜୀ ଯଜ୍ଞେସ ବାଦ୍ୟ ସକାଶେ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ହେବା ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହେବାରୁ ତାହା ସାମସେନ ବାବୁଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଦିଅ ଯିବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ସମ୍ପଦ ରଖ ହେଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲକତା-ଗେଜେଟ ।

ଦ୍ୱାରାଶି ଦୈନିକୀ କଲକତା ଅଧିକାର ଚିତ୍ରିତସ୍ତର ନି, ୫, ଦୃଷ୍ଟି-ପୋଲ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ସ୍ତର ଚିତ୍ରିତସ୍ତର ନି ବାବୁଙ୍କର ସମ୍ପର୍କିତ କାଳରେ ଅପତ୍ତା ଅନ୍ୟ ଅବେଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହରକନର କର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

କର ଯଦି ନାହିଁ । ଅଧିକାରୀ ଯେତେକ କରକର ବ୍ୟାପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସେତେକେ ପ୍ରତି ଶାନ୍ତଚେତନେ ଏହି କବି ଯେତେକ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେବେ । କର ଯଦି କେତେକେ ହେବେ ତେବେ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଶାନ୍ତ ଚେତନ ଅଛନ୍ତି ।

ପଦପ୍ରେରଣକ୍ରମ ।

ଏକଜଣ ମେତ୍ରକେଳ ସୁଲ ପଦ—କର ବା ୧୨ ଶବ୍ଦର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏହି ସୁଲ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶକ କର ଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ନିଜର ନାମ ଓ ପରଚୟ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଅତଏବ ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ ବେଳ ।

ପାଦକାଶିମଣି—କଳକର ପାଦକ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ଏକ ପାଦକାଶିକାଙ୍କ ଦୁଃଖ ବୁଝି ଦେଇ କେଳ ସବୁ ଯେତେ ପାଠକ ଗୋର ଗତ ବା ୧୯୦୩-୦୪ରେ ପରଲୋକ ଗମନ କରିବାରୁ ଉତ୍ତମ ଗଳ୍ୟର ଲୋକମାନେ ଦୁଃଖିତ ଥିବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରକପତ୍ର

ପଦପ୍ରେରଣକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇ

ପାଦକର ଶିଳାପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାମତଙ୍କୁ ଉଦାରଚରଣରେ ସମ୍ପର୍କିତ ହେବେ ନିମନ୍ତେ ମହାମତ ।

କର ଲୁଚିବ । ମୋ କଥାକାଳିକା ବଳି ପ୍ରକଳ ନାମକ ଜଣେ ଶିକାରୀ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମ ଜଣକରୁ ଗୋଟାଏ ଫୁଟର ନିଆ ଓ ଫୁଟର ଉତ୍କଳ ମହାବଳ ବ୍ୟାପ୍ତକୁ ଅପଣା କଳକୋଶିକାଙ୍କ ବନ୍ଧୁକରେ ଗୋଟା ଗୁଳି ପଳାଇ ମାରିବା ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଗୁଳି ଏକଗୋଟା କଣ୍ଠି ମୁରେ ଓ ଅନ୍ୟଗୋଟା ବେକରେ ଆଘାତ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ସେହିଠାରେ ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରକଳଙ୍କ ନିଜ ସୁନାମା ଦେଇ ପରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ରୁ ୩୫ଗୋଟା ଶାଖିରେ ୯୦ ଶ ଲେକ ଦ୍ଵାରା ଏକସମା ଅଧିକାର ଓ ଯୋ ଅଧିକ ଓ ଗୋର ପରକାଶ ନିର୍ମୂଲ୍ୟକ ନିକଟସ୍ଥ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ଅଶାରେ ଅଶିବାକୁ ଶ ମୁକ୍ତୀ ଦେବା ଏହି ଓ ଶ ବାକୁ ମମାନ୍ତୁଲ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ର ଓ ବାକୁ ଚୋମକ ସିଦ୍ଧ ଓ ଗୋର ଦମନକା ପୁରସ୍କାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟାପ୍ତ ଦରସପୁର ଓ କର

ଓ ଲୁଚିବ ଓ ଗୋର ଉଲ୍ଲାନାମାଳିକେ ଦୋଷିୟ ନରୁଥିଲା । ଏପରି ବ୍ୟାପ୍ତ ଦେଖ ନ ଥିଲା । କର ।

ଅଧିକାରୀ ସେଇ ନିମନ୍ତେ ଉଦାର ଏକସମା ।

ମହାମତ ! ପ୍ରକେ ଗଳ୍ୟମାନେ ଶ ଜଳନ୍ତାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସଦାଶେ ଏ ସେହି ଅସିଲେ କର୍ତ୍ତମା-ଦାୟ ବାଦ୍ୟାନୁଷ୍ଠାରେ କ୍ରିୟା ବା ପଞ୍ଚସନ ବାସ ଦର ଶ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ, ଦୁଃଖୀ ଦରଦ୍ରୁକ୍ତ ହାନ, ଉତ୍କଳାଳିୟୋଗମାନଙ୍କ ସହାର ଓ ପଶ୍ଚିତ-ମାନଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରାଳାପ ଓ ଶବଣ କରୁଥିଲେ, ଏବ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ ମହାପ୍ରସାଦ ଶ୍ରେଣିତ କରଇ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସହାର କରୁଥିଲେ ।

କର୍ତ୍ତମା ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଗଜଲୋଚନ ଦେ-ରେନ ଗଳା ଏ ନଗରକୁ ଶ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସଦାଶେ ଅସି ଦମନକା କର ଗୁଲି ନାଉ ଅ-ଛନ୍ତି । ଦାନ ପୁଣ୍ୟ ଓ ସମ୍ପର୍କେ କରବା ଦୁରେ ଥାଉ ଏଦମନ ସୁଦା ରହୁ ନାହାନ୍ତି ।

ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଶ ସଜା କରନ୍ତାଥ ଦେନ ବର୍ତ୍ତୀ ମହୋଦୟ ଏ ନଗରକୁ ଶ ଜଳ-ନ୍ତାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସଦାଶେ କରୁନମାନ ଦୋର ପଞ୍ଚସନ ଅବସ୍ଥାନ ପୁବକ ପଞ୍ଚସନ ସନ, ଦୁଃଖୀ, ଦରଦ୍ରୁ, କଳାଳି, ଯୋ, ଅଧ, ପଞ୍ଚ, ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ପରସା କରରଣ କର-ଥିଲେ । ଶ ପ୍ରଭୁମାନଙ୍କୁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଭେଟ ଦେଇଥିଲେ ଏବ ବେଳାମଧ୍ୟ ଶ ନିମନ୍ତା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ଵତୀ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ମୂଳା ଓ ଭେଟ ଦେଇଥିଲେ । ଶ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସ୍ଵରାଜ୍ୟାଳୟୋଗମାନଙ୍କୁ ଯଥାକ୍ଷ ସହାର କର-ଥିଲେ । ଏପରି ଶ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବେଳା ମଧ୍ୟ ଶ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଗୋଟିଏ ପତ୍ର ଚ ସଜା କରରଥିଲେ । ଯେଥିରେ ମାର୍ଚ୍ଚଣ୍ଡେୟ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ୯୦ ଶ ପତ୍ରର ଅଧିକାର ଦୋରା ଥିଲେ । ୧୯-୧୦ ଶୁଭୁକାରକର ଅପରଦ୍ରୁ ଶ ୪ ବା ସମୟରେ ସଜା ଅରମ୍ଭ ହୋଇ, ବ୍ୟାବରଣ, ବାଦ୍ୟ, ନାଟକ, ଅବଜାର, ଦ୍ୟାପ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର, ବେଦାନ୍ତ-ଶାସ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ଶାସ୍ତ୍ରମାନ-ଙ୍କର କର୍ତ୍ତ କରକ ଦୋରଥିଲା, ସେଥିରେ ଶ ସଜା ମହୋଦୟ ସ୍ଵୟଂ ବେଦାନ୍ତ, ନ୍ୟାୟ ଓ ଶଶ୍ତ୍ରକ ଶସ୍ତ୍ରାଳୟ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତାରି ପୁସ୍ତକ ଥିବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ପରମ ପ୍ରାଠ-ଲ୍ୟ କରୁଥିଲୁଁ । ସଜା ସେସରେ ପତ୍ର ଚମାନଙ୍କୁ ଶ ମହାପ୍ରସାଦ ଶ୍ରେଣିତ କରଇ ଯଥାସାଧ୍ୟକୁ ଦର୍ଶିଣା ପ୍ରଦାନ କର କରାୟୁ କରୁଥିଲେ । ଶ ସଜା ମହୋଦୟଙ୍କର ଉପନେତ୍ର ସହାର୍ଯ୍ୟମାନ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷ ଲଭ

କର ଅଗାଧାନ କରୁଅଛୁ ଯେ ଶ ସଜା ମହୋ-ଦୟ ପାର୍ବଳୀଙ୍କ ହୋଇ ଏହିପରି ସହାର୍ଯ୍ୟମାନ କରବାହାନ ସମସ୍ୟ ଲଭ କରନ୍ତୁ ।

୧୯୦୩ } ଅପଣଙ୍କର ବିନୟାବନର ଶ ମାର୍ଚ୍ଚଣ୍ଡେୟ ଦର୍ଶ-ପଞ୍ଚାବନ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

ପୁରସ୍କାପ୍ତି ।

କାର୍ତ୍ତ ଦେବୀଦେବୀ ଦୟାମାୟା ଦେବତା	୫୦
ଶ୍ରୀମଦଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ ମଦ୍ୟାସପୁର	୫୦
ଅମରମରଦାସ ବାମପୁର	୫୦
ପୀତାମ୍ବର ପାଣିପା ପାରିକାଶେମିତ	୫୦
ମନସି ପାଳର ମହାଦେବ ଶେଷର	୫୦
କାର୍ତ୍ତ କାର୍ତ୍ତ କରଣ ବେନା	୫୦
ନିରସିନୀଥ ପରଜା ବେନାର	୫୦
କରାଜପୁରୀ ଦାସ ଅନୁପମ	୫୦
ନବକାଶ୍ୟପ କରଦେବୀସ୍ଵର ସୁଲ ପୁସ୍ତକ	୫୦
ପାମୋଦର ରଥ ବଟକ	୫୦

କଲ୍ଲପନ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to
H. J. BELL
Agent Outtack.

ଅମ୍ଭର ଗୋଲପକର ତୁମେ ଦେଖିଛୁ କି ? ଏହା ଗୋଟିଏ କରୁକର ଶାଖା ଦେନେତ୍ର ଅନ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବ ଏହା ଅମ୍ଭର ବିଶେଷ ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ ଦୃଢ଼ିତ କଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । ସହା ଦେଖିବାରୁ ଓ ନାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପରି ଦୋସହୁଏ ଏହାର ଜ୍ୟୋତି ତରସ୍ଵାୟୀ ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁରର ସମସ୍ତ ଶାଖରେ ଅଠଗୋଟି ଉତ୍କଳ ଦୃଷ୍ଟିନଗୋଲକାର ଶାସ୍ତ୍ର ଶକତ ଓ ମଧ୍ୟାମରେ ଗୋଟିଏ

କର ଅଭିଭୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିମଧ୍ୟ ବା ଗୋର ଶକତ ଏହା ଦୁରସହସ୍ତ ଶକା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକର ଅଙ୍ଗୁରପରି ଦେଖାଯାଏ ।

କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପ୍ରକ ଗୋଟାକୁ ୯ ୧ ୯ ୯ ୯ ୯ରେ—ଗୋ ୧୨୮ "ଗୋଲପକର" ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଦେନେତ୍ର ଅନ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ନିର୍ମିତ ଦେନ ସହକ ରଞ୍ଜନ୍ୟାନ୍ତ ରୂପାର ଓ । ୯ ୨ ୯ ୯ରେ—ଗୋ ୧୨୮ "ଗୋଲପକର" ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବ ଗୋଟିଏ ଦେନ ସହକ ଅଭିଭୋ ସିଲଭର ଦୃଷ୍ଟି ଓ ।

Miss. K. K. Ker
No. 36 Cathedral Mission Lane
CALCUTTA.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅତ୍ତ୍ୱ ଚାହାରିବୁ ଅସୁସ୍ଥା ବୃଶ୍ଚକ୍ଷିଣୁ ସାଲିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତ୍ତ ଔଷଧ ସେବନେ ପରି ଅସୁଥା ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କମ୍ପରାନ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ଅବଶ୍ୟକ !

ଡ୍ୟାନଜିନ ।

ଦୁରାଶ ପ୍ରାଣର ଏକମାତ୍ର ସଙ୍ଗୀ !!

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନି ସାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଅତ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ବୃଶ୍ଚକ୍ଷିଣୁ ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଖଳପ୍ରଦ ସେହି—

ଶୁଣିବ ଉଚ୍ଚମୈତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭିନୀ ଅଭିଯୋଗୀ ବେଦୋପାଦକ ।

ଭାରତବର୍ଷ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତତାରୁ ଏକାଦିକାପିମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚତମ ବୃକ୍ଷଣ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଏବଂ ତାହାହିଁ ପ୍ରକାଶନ ପଦରେ ଆତ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟୋପାୟ, ମେକ, ପ୍ରମେଦ, ଶୁକ୍ରକାଳୟ, ରକ୍ତହୀନ, ସାଧକ, ବହୁଳ, ଏମନ୍ତ ଓ ଉତ୍ତରୋପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦୂର୍ଲଭ ମାନବଜୀବନକୁ ଅପାର ଓ ଅନୁମୋଦିତ କରି ପାଏ, ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ କେବଳକୁ କ୍ଷୀରକାହିମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ନିମନ୍ତେ "ଡ୍ୟାନଜିନ" ଅତ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକାଶକ ଔଷଧ ପ୍ରକାର କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଡାକ୍ତର ମାଟିନି ସାହେବ ଉର୍ଦ୍ଧବାଳକ୍ୟାପୀ ଅସାଧାରଣ ଚେତ୍ତା ଓ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଅନୁସନ୍ଧ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟପାଇଁ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପଦରେ ଦକ୍ଷିଣ ଅମେରିକାର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦେଶଜାତ ବେଦୋପାଦକ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଶୁକ୍ର କର୍ମ୍ୟାପସହକ ଦୁର୍ଘଟ ଉଚ୍ଚମୈତ୍ରୀଙ୍କ ଆର୍ଯ୍ୟଜ୍ୟୋତିଷୀର ଅନୁମୋଦିତ ଅସୁରକ୍ଷା, ଅସୁରକ୍ଷି ଓ ତାମିୟାମା ପ୍ରଭୃତ୍ତ ଦେବେଶି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଶୁକ୍ର ବୃକ୍ଷିତର ଔଷଧର ବିକ୍ରୟରେ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର ଯାଉଥିବେ ସମ୍ପର୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ମହାଶକ୍ତିଶାଳୀ ଔଷଧ "ଡ୍ୟାନଜିନ" ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଉଚ୍ଚତମାପିମାନଙ୍କର ମହାନ ଅନୁକୂଳ ଦୁର୍ଘଟ ହୋଇପାରେ । ଯେତେ ଭୁଲ୍ ମନେ କରାଥାଏ ତୁମ୍ଭର ବେଶ ଅସାଧ୍ୟ କ୍ଷତି ତୁମ୍ଭର ଉଚ୍ଚତମ ଉତ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ କରନ୍ତୁ କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟା ଯେତେ ଭୁଲ୍ ମନେ ସାଲିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତ୍ତ ବୃକ୍ଷପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ ପରି ଜୀବନରେ ଦୁରାଶ ହୋଇଥାଏ, ତଥାପି ତୁମ୍ଭକୁ କୌଣସି ଜୀବନରେ ନୋହିବ ତୁମ୍ଭ ନାହିଁ । ଥରେ ଏହି ମହାଶକ୍ତି "ଡ୍ୟାନଜିନ" ସେବନ କରି ଦେଖ ସଙ୍ଗେ ଶୁକ୍ରକାଳ ପ୍ରକାର ! ଜର୍ମାନି ଦେଶରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନୁହେଁ ଗାଳନ ଯାଏନ । ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବ ! ! ! ଅନେକଙ୍କର ଆରୋଗ୍ୟ ଅଛି ଯାଏ ଓ ଗରମୀର ବ୍ୟସ୍ତାପରେ ପ୍ରକେଶ କଲେ ତାହା ଅଛି ତାହିରେ ଦୁର୍ଘଟ ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟାକାରୀ ଦେଶ ସାଧାରଣଙ୍କର ସେ ବ୍ୟସ୍ତ "ଡ୍ୟାନଜିନ" ଏକାଦିକାପି ଦୁର୍ଘଟ ହୋଇନାହିଁ । ଡ୍ୟାନଜିନର ଅତି ଗୋଟିଏ ଅସାଧାରଣ ପଦ୍ଧତି ଏହି ଯେ ମଳାମୁତ୍ତ ଓ ଦର୍ମ ସହକ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜୀବନର ଉପଦେବାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ସାଲିକ୍ଷା—ସେଇ ଗୁଣ ଲକ୍ଷେ । ଡ୍ୟାନଜିନ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ ଲକ୍ଷେ ନାହିଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ କଲେ ଥରେ ଅଭେଦ୍ୟ ହେଲେ ଅତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନକର ହେବ ନାହିଁ । ସାଲିକ୍ଷା ଗୁଣ ଅସୁସ୍ଥା । ଡ୍ୟାନଜିନ ଗୁଣ ପ୍ରାୟୀ ।

ଡ୍ୟାନଜିନରେ—ମଦ, ଅର୍ପିମ, ସ୍ତ୍ରୀରକ୍ଷା, ସାର୍ଦ୍ଧା ପ୍ରଭୃତ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମାନବଦେୟ ବା ବିଷାଳ ପଦାର୍ଥର ସଂଶ୍ଳେଷ ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହାର ଏକ ଅତ୍ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣ ଏହି ଗୁଣ ଔଷଧ ସେବନରେ ବିଷାକ୍ଷଣ ପରେ ମନ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଏ, ସଂସାର ଶୁଣ୍ଠି ହୁଏ, ଧୂଆଁ ବୁଦ୍ଧିରେ, ଦୋଷ୍ଟ ପରସ୍ପର ହେତୁ, ଡ୍ୟାନଜିନ—ଖାଇବାକୁ ପ୍ରସାଦ, ସ୍ୱପ୍ନକ୍ରମ, ଡ୍ୟାନଜିନ ସେବନରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କରା ନିଷ୍ପନ୍ନ ନ ଥିବାରୁ ସର୍ବଳ ଗୁରୁରେ ଓ ସର୍ବଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଅବାଳ ଦୁର୍ଘଟ ବଳତା ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ସେବନ କରି ପାରିବୁ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଏହା ଦୁର୍ଘଟ, ବଳ ଓ ମର ଦେହର ଜୀବନ ।

ଡ୍ୟାନଜିନରେ କି କି ଗୋଟିଏ ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ ? ୧ । ମେକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା ଓ ଶ୍ମୀ ବ୍ୟାଧି, ୨ । ଗରମୀ ଓ ଘାରିତ ଦୂରତ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା, ୩ । ବାତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା । ମେକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା—ସଥା—ମେକ, ପ୍ରମେଦ, ସପ୍ନ ଥାଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ବା ଉଚ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦେବା, ଦୁର୍ଘଟ ହୁଏ ପ୍ରସାଦର ବେଶ, ପ୍ରମାଦର ଦୁର୍ଘଟ ଓ ଉଚ୍ଚତମ ମୁଣ୍ଡପୀ, ମୁଣ୍ଡପୀ, ବୃକ୍ଷକ୍ରମ, ଉଚ୍ଚତମ କୃମି, ଉଚ୍ଚତମ କାଳା, ଉଚ୍ଚତମ କଳପତକା, ବାତରକ୍ଷାକ୍ରମ, ସ୍ୱରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ରାସ୍ତ, ଥାଉଁ ଦୌର୍ଘ୍ୟ, ଦୋଷ୍ଟ ବାଠିକା, ଋଷାମାୟ, ଅତ୍ତ୍ୱର ଉଚ୍ଚତମ । ଶ୍ମୀ ବ୍ୟାଧି—ଉଚ୍ଚ ବା ସେତ ପ୍ରକାର, ଅଧୁନିତ ରକ୍ତ ସ୍ତ୍ରାବ, କଷ୍ଟକର, ବୃକ୍ଷକ୍ରମ ଯେତେବେଳେ ଦେହର ଓ ଉଚ୍ଚତମାଦ ଉଚ୍ଚତମ ।—ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା, ଯଥା—ଗରମୀ ଓ ଉଚ୍ଚତମ ପାତ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର ସଂଶ୍ଳେଷ ବା ଓ ଉଚ୍ଚତମ ଦାଦ, ବାତ ଓ ଗୋକ୍ରମ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ । ମୁଣ୍ଡପୀ ନେତ୍ର ଉଚ୍ଚତମ, ମୁଣ୍ଡରେ ଓ ଦାଦକ୍ରମରେ ବା, ବାସି ବା, ଯନ୍ତ୍ରା, ନାକରା ଦାଦକ୍ରମ, ଉଚ୍ଚତମ, ବାକ୍ସ ଉଚ୍ଚତମ ଓ ଏମନ୍ତର ଉଚ୍ଚତମ ଅଭେଦ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ବାତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାନ୍ତ୍ରା—ଉଚ୍ଚତମ ଦେହରା ସମସ୍ତ ଗୁଣର କ୍ରମକ୍ରମ କରବା, ବାତ ଓ ଗୋକ୍ରମ ପ୍ରକାର, ଅଥା ଓ ପିଠିର ଦେହରା ଉଚ୍ଚତମ—ଡ୍ୟାନଜିନ—ସ୍ୱପ୍ନ ସହକରେ ଦେହରା ଏକ ବା ତୁମ୍ଭ ମାତ୍ରା ସେବନ ହେଲେ ମନ ତହଳ ହୁଏ, ସଂସାର ଦୁର୍ଘଟ ଉଚ୍ଚତମ ଦୂରତ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ ହୁଏ ଓ ଉଚ୍ଚତମ ସମ୍ପର୍କ ଓ ଡ୍ୟାନଜିନ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧ । ୩ । ବୋତଲ ଟ ୩ । ୬ । ବୋତଲ ଟ ୨ । ୩ । ବୋତଲ ଟ ୧୨ । ବୋତଲ ଟ ୧୫ । ଯାନ୍ତ୍ରା ୧ । ୩ । ୩ ।

I. B. G. & Co. Calcutta Registered Telegraphic address "DANZIN"

୪୪ ଘଣ୍ଟାରେ ଯାନ୍ତ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ।

ଡାକ୍ତର ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନିଙ୍କର ଅବସ୍ଥା—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରପ୍ରଦ ଯାନ୍ତ୍ର ଔଷଧ । ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଯାନ୍ତ୍ର ଦେଲେବେ ୪୪ ଘଣ୍ଟାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଭେଦ୍ୟ ହେବ, ନାମ ସଂଖ୍ୟା ନାହିଁ ପାରିବ ପ୍ରକାର କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିଷାଳ ଦୁର୍ଘଟ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧ । ୩ । ଉଚ୍ଚତମ ଟ ୩ । ୬ । ଯାନ୍ତ୍ରା ଏକାଦିକାପି ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୧୨ । ଡାକ୍ତର ମାଟିନିଙ୍କର "ଅଭେଦ୍ୟ ସେଣ" ।—ଯାନ୍ତ୍ର ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବା ଦେହ କ୍ରମ ଅଭେଦ୍ୟ ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧୫ । ୩ । ଉଚ୍ଚତମ ଟ ୩ । ୬ । ଯାନ୍ତ୍ରା ୧ । ୩ । ୩ । ଏକେଶ—ଅ, ବ, ଶ ଏସ୍ ହୋଁ ଦରକରା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବସ୍ଥା-ସେହି
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା”

ରୁଷିଏ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଆଇନ ଅନୁସାରେ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କର ।
 କହୁ ସମ୍ଭାଷିତ । ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ !!!
 ଆଦି ଓ ଅକୃଷିମ ।

ଅର୍ଥ ନାହାରିଲୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଗୁଣବତ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଦେଖା
 ବା ବଳଜା ସାର୍‌ସା ବା ତ୍ୟାକଜକ ପ୍ରଭୃତି
 ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ ପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ କରିବାକୁ
 ଦେବ ନାହିଁ ଅର୍ଥ ନାହାରିଲୁ ଦେଶ ଯତ୍ୟା
 ଶ୍ରେଣ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ସେତେବେଳୁ—
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା —ନିଜ ଗୁଣରେ
 ଚିକିତ୍ସା କରନ୍ତୁର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ତର ଅଧିକାର
 କରିଅଛୁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେରୁସ
 ଦିନାରୁ ତିନି ଚାକ୍ଷୁଷ ଦେଖୁଅଛୁ ଦେଖ ବିଦେ-
 ଶରୁ ସେହିପରି ଗୁଣି ଅସାଧିତ ପୁଞ୍ଜାଳିପଦ
 ଲଭ କରିଅଛୁ ଓ କରୁଅଛୁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ଦବୋଭାବତ ରୂପା-
 ସୂତ୍ରେ, ଦୈନିକିକ ପ୍ରକରଣରେ ଦୈନିକିକ
 ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରାହ ଦୋଳସ୍ତ୍ରାକୁ ଏହାର କର୍ତ୍ତ-
 ଔଷଧ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ସର୍ବ ଶକ୍ତ
 ସମ୍ପାଦିତ ଦୋଳସ୍ତ୍ରା ଏବଂ ତାହାର ଅବେଶ୍ୟ
 ଦାୟତା ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେମର ପ୍ରକ-
 ଲତା ଦମତ କରିବ ଏବଂ ମାତ୍ରା ସେବନ
 ମାତ୍ରେ ଶ୍ରେଣୋପଶମ ସୁଚିତତା ଅନୁଭବ
 କରାଯାଏ, ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେମର
 ଦୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୂପେକ କରୁ ଦବ ସ୍ତ୍ରାୟା, କବ
 ଉତ୍ସାହ ଓ ଜବ ଦଲେବର ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଏ
 ହୌବତ ତାହୋତତ ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
 ସେହି ଅସେ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ବ୍ୟକ୍ତ ରୁଷିଏ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସଜ୍ଜାରେ ପ୍ରକଳତ ଓ ସଜ୍ଜାପିତ
 ଦେଖୁଥିବା ବି ସଦେଶୀ ବି ବଦେଶୀ ସତତ
 ପ୍ରକାର ସାର୍‌ସା, ସବନ ପ୍ରକାର ଔଷଧି କୃଷିମ

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବସ୍ଥା-ସେହି
 ଅବସ୍ଥା, ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ସେହି
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା
 ଚିକିତ୍ସା ଜଗତରେ ନବସୂତ୍ର ବର୍ତ୍ତାଇଅଛୁ । ଏହା ରକ୍ତତୁଳ୍ଲିର ପ୍ରକାଶ, ସାଂସାଦେବ ନାଶ
 କରୁବାକୁ ଅମୋଗ, ବାଜସ୍ତ୍ର ସେରେ ରରସା, ଧାତୁଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେହ ପୀଡ଼ାରେ ଅକୃଷ୍ଣ
 ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଅସଂଖ୍ୟ ଅସାଧିତ ପୁଞ୍ଜାଳିପଦ ଅବ୍ୟର୍ଥକାର, ଅଲୈକିକତାର ଅକୃଷିମତାର ନିଲଗ୍ନ ପ୍ରଦାଣ,
 ନିଲଗ୍ନ ସାକ୍ଷୀ ଦେଉଅଛୁ ।

୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା ସାର ସ୍ୱତ୍ୱଳ ଦେଓ ନାମଗ୍ରାହୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି :—“* * * ମୁଁ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ କହୁଅଛୁ ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା” ଦୁଷିତ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ-
 ଦୁଷ୍ଟ ଦେହୁ ବିବ୍ୟସ୍ତ ଶ୍ରେଣ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ କରିବା ପସରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ” ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ଗଉରୁଚନ୍ଦ୍ର ଦେଓ ରେଡାଗୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“* * *
 ବିଜ୍ଞାପନର ମୋହରେ ପତ “ତ୍ୟାକଜକ” ଔଷଧ ମଗାଲି, ରୂପକାର ଦେବା ଦୂରେ ଥାଉ ଅନୁ-
 ପକାର ଦେଲ ସେଥିରେ ପାଗ ଅଛୁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ
 ସାର୍‌ସାର ଗୁଣ ମୁଁ ସୁଦ୍ଧା ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନୁରୁ କି ତୁଳନ ପଠାଇଦେବେ” ।

୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ହରିହର ମର୍ଦ୍ଦରଜ ଦେଓ ଖଲିକୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“ରକ୍ତ
 ପରିଷ୍କାର ତରୁ ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା ସମତା ଅସୀମ ଅଟେ” ।
 ପ୍ରାପ୍ତିପଦ :—ଡାକ୍ତର, ମେଜର ଏଣ୍ଡ ବୋମ୍ବାୟ, କଲିକତା, ବମ୍ବା ବୋମ୍ବାୟ ।

ଉତ୍କଳ ଦିପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

ଉତ୍କଳ
୧୨ ଖ୍ୟା

CUTTACK, SATURDAY THE 14th February 1903

ବିଷୟ-ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ୧୯୦୩ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୧୪

ଅକ୍ଷୟ

୧୯୦୩

ସମ୍ବାଦକ

୧୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ପତ୍ରିକା ୧୯୦୩ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୧୪
କଟକର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନ
ପ୍ରକାଶନ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟବ
ସ୍ଥାପନ ଅଟେ । ଯେ ପତ୍ରିକାରେ ଦୈନିକ ଘଟଣା
ମନୁଷ୍ୟାଦି ଲେଖିବା ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରାଦାନ ହେଉଅଛି
ସ୍ୱଳ୍ପ ଧୂଳିରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ
ବକ୍ରପତ୍ରିକା ୧୦ ।
ସେମିପତ୍ରିକା ୧୦୯୨

ଡାକମାସୁଲ ବକ୍ରପତ୍ରିକା ଶୁଣୁ ୧୦ ।
ସେମିପତ୍ରିକା ୧୯ ଶୁଣୁ ୧୨ ଶୁଣୁ ପ୍ରକାଶନ
୧୦୯୨ । ବକ୍ରପତ୍ରିକା ୧୦ ଶୁଣୁ ଏକକ
ଦେଲେ ଡାକମାସୁଲ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ
ସେକ୍ରେଟରୀ

Is hereby given that a scholar-
ship of Rs. 12 (Twelve) per
month tenable for 3 years in the
Bengal Veterinary College will
be awarded by the District Board
of Cuttack. The candidates
should apply to the undersigned
before the 25th instant in the
following form. Preference will

be given to those who have fair
knowledge in English.

FORM OF APPLICATION.

1. Name of the Candidate and his age.
2. Name of his father and his residence.
3. Qualification of the candidate
4. His physical fitness and certificate of moral character and any other remarks he wants to make regarding himself.

Cuttack District Board } J. C. Chander
office }
10-2-1903. } Vice-Chairman

Is hereby given that a scholar-
ship of Rs. 20 (Twenty) per
month tenable for 4 years at the
Sibpur Civil Engineering College
will be given by the District
Board of Cuttack. The Candi-
dates must have passed the F. A.
Examination of the Calcutta Uni-
versity or the B. A. Examination
in the B. course in Physics and
Chemistry. They should have
proficiency in Mathematics. The
age of the candidates, who have
passed the F. A. Examination
must be under 21 years, and of
the candidates who have passed

the B. A. Examination under 23
years. Candidates will have to
give a guarantee that they shall
continue their study for 4 full
academical years.

Preference will be given to
natives of Orissa. Applications
are to be made to the Chairman
of the District Board of Cuttack
up to 15th March next.

Other informations may be
furnished to the applicant on
application to the District
Board's office.

District Board's office } J. C. Chander
Cuttack }
10-2-1903. } Vice-Chairman

Wanted a temporary Clerk for
three years for the Office of the
Secretary, on a salary of Rs. 30
rising to Rs. 40 by biennial
increment of Rs. 2-8 per month.
The candidate selected will be
taken on probation for six months
and there is every likelihood of
the appointment being made per-
manent. Applications with cop-
ies of testimonials will be recei-
ved by the undersigned up to
10th February 1903.

Baripada } Hari Madhav Mukharji
the 24th January } Secretary to H. H.
1903 } The Maharaja of
Mowbhanj.

ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ।

ଅନେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ପୁଣି ଗଜାଙ୍କ ଦେଉଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉଲ୍ଲାସା ବୃଦ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ଜେପୁଟୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଗଜକଣ୍ଠୋର ଦାସ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସରକାରଙ୍କ ସର୍ବାନୁ- ସାୟୀ ମାନେଜରଙ୍କୁ ସମଜା ଦେବାର କଥା ଦେଉଅଛୁ । ପ୍ରସାଦ ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

ଗିଧୋରର ମହାଗଜା ସର ଗବଣେଶ୍ଵର ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ବାବାଜୀର କେ, ସି, ଅଇ, ଇ, କଲକତା ମିଉନିସିପାଲିଟିର ତେଅରମାନ ଶ୍ରୀ ଅଇ, ଟି, ପ୍ରୀ ଅଇ ଏବଂ ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପବଲିକ ଓର୍ଗାନ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ସେକଟରୀ ଶ୍ରୀ ଉଲ୍ଲିସ୍ତମ ଏ, ଇଲିସ ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତୀୟ ପୁଲିସ ନିମନ୍ତେ ବୁଲ୍ଡି ଗଜ୍ୟର ଅନୁ- ସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ଅସିଅ- କୁନ୍ତି । ଉକ୍ତ ନିମନ୍ତେ କଣେ ସଭ୍ୟ ଦର- ଙ୍କାର ମହାଗଜା ସମନ୍ତ ସାକାର ଅପୁରା ଦେବୁ ବୁଲ୍ଡାକୁ ସାଇ ନ ଥିଲେ । ସେ ଗତ ତା ୨ ଶତ ବର୍ଷରେ ଅପଗାର ମାତା ଓ ମହାଗଜାଙ୍କୁ ଦେଲି କଲକତାରୁ ପୁଣି ସାକା କରିଥିଲେ । ଗର୍ଭକା- ର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି ନିମନ୍ତେ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବା ହାରଣ ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ସାକା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାସ ତା ୧୩ ରଖରେ ସୋସାଇଟି ଦ୍ଵୀପପୁଷ୍ଟରେ ଶୁଣଣ ଗୋଟାଳ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ଚରଙ୍ଗଦ୍ଵାର ଏବଂ ସହସ୍ର ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇ ଥିବାର ଏବଂ ଗୋ ୮୦ ଟା ଦ୍ଵୀପ ଧୋଇ ସାଇ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । ଉକ୍ତ ଦ୍ଵୀପପୁଷ୍ଟ ପ୍ରସାନ୍ତ ମହାସାଗରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ପ୍ରଧାନ ଦ୍ଵୀପର ଅସ୍ତରତ ୪୫୩ ବର୍ଗମାଇଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦ୍ଵୀପର ଅସ୍ତରତ ବ ୨୦୦ ବର୍ଗମାଇଲୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଏହି ଦ୍ଵୀପପୁଷ୍ଟର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦୦ ଏବଂ ଏହା ପଶ୍ଚିମପାକଙ୍କ ଅଧିକାର । ଏଥିରେ ନଗରୀ, ବସା, ଅଖି ଇତ୍ୟାଦି ସସର କୁଅଇ ଏବଂ ନାନାପକ ବୃକ୍ଷାଦି ଥିବାରୁ ଏହା ପ୍ରସାନ୍ତ ସାଗରର ଉଦ୍ୟାନ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ପୁଣି ମଲ୍ଲର ପୁଲିସ ପଦର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ କରଣୁ କରବା ହାରଣ ଅନୁଦିନ

ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନିମିତ୍ତକ ବା ସମିତି ବସିବ । ସମିତିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭ୍ୟମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ମାଳ- ଙ୍ଗେଟ ଓ ଗୁପ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଗୋଧୁଣୀ ବାହା- ଦୁର ପୁଲିସ ଡିପୁଟି ପ୍ରପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ ରହିବେ । ପୁଣିରେ ନିକଟରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ହୋଇ ଯାଇଅଛି ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏଥିର କିଛି ସମ୍ପର୍କ ଥିବାର ଅନୁମାନ କୁଅଇ । ଅପାକରୁ ସମିତି ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଏମନ୍ତ ବନୋଦପୁର ରିପୋର୍ଟ କରିବେ ଯହିଁରେ କ ସେବକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଲିସ ଦାକରୁ ବାହାରିଯିବ ନାହିଁ ଓ ଯାହାମାନେ ଅନର୍ଥକ ବସ୍ତୁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାଳୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମିତିର ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ପର୍କରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ବାହାଦୁର ସ୍ତ୍ରୀନାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ- ମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯେଉଁ ପତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଉତ୍ତର ଦେବା କାରଣ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣ- ମେଣ୍ଟମାନେ ନିଜ ଏଲକାର ବେତେତ ଦେ- ସରଦାସ ରଞ୍ଜନେକର ମହାମତ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗୀୟ ଲେପନଶାସ୍ତ୍ରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କଲକତାର ବାବୁ ସାରଦା ଚରଣ ମିଶ୍ର ଓ ବାବୁ ସାଲିଗସମ ସିଂହ ଏବଂ ଏ ନଗରର ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ମତ ଲେଖିଥିବାର ଶୁଣି ଅନନ୍ତ ଦେଲୁ । ଏମାନେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ମତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇ- ବାର ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

କଟକ ସଦର ଜେଜ ହଲେକର ବାବୁ ସାମିନାମୋଦକ ଦାସ ବନଜା ଉଲ୍ଲାସ ମାନେ- ଜର ପଦରେ କଞ୍ଚିକାଳ ନିମନ୍ତେ ନିୟୁକ୍ତହୋଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଗଜା ବାହାଙ୍କୁ ମାସକୁ ଟ ୨୦୦୦ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ, ମାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଟ ୫୦୦ ୯ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋଦୟ ବନୋଦପୁରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିଜ ସୁଦୃଷ୍ଟିର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଏଠା କଲେକ୍ଟର ମହଲମାନେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଦାକର ଥିଲେ । ବହୁକାଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଇ ଓଡ଼ିଶାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ କର୍ମାଣ୍ଡୁର ବନଜା ଉଲ୍ଲାସ ବୃଦ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସେ ବଞ୍ଚାର ମଙ୍ଗଳ ମାତ୍ର ଜଣାଇ ଯତ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।

ବଙ୍ଗୀୟ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଭାଇଲେକ୍ଟର ସାହେବ ବଞ୍ଚାପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ବ୍ୟବସ୍ଥା- ଲୟର ଉପାଧ୍ୟାୟଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କ ଚଳଚର୍ଚ୍ଚରେ ଭନୋଟି ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ପ୍ରଭେଦ ବୃଦ୍ଧିର ମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୯ କି, ଅଟେ । ଏହି ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଥମେ ବ ୧ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତେ ଏବଂ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାଳ ବ ୩ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତେ ବସ୍ତା- ଯିବ । ସନ ୧୯୦୦ ସାଲ ଓ ତହିଁରୁତାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଏମ, ଏ, ବନା ଏମ, ଓ, ଅଥବା ଡି, ଏଲ, ଅବା ଏମ, ଇ, ପଞ୍ଚାଶରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ କଣେଗ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖା- ଉପାଶିବେ ସେହିମାନଙ୍କର ଅବେଦନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଏବଂ ଚଳଚର୍ଚ୍ଚା ତା ୧୪ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ଭାଇଲେକ୍ଟର ମହାମତଙ୍କୁ ସମାପ୍ତକୁ ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ସନ ଜେପୁଟିମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତୁ ଉଦ୍ୟାନର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଜେପୁଟି ହଲେକଟରୀ ପଦ ପାଇବାର ପ୍ରକାରୋପିତା ପଦ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଅନୁମତି ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଦସଭାର ଗତ ଅଧିବେଶନରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁ ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି କ ଯେଉଁମାନେ ଥରେ ପଦ୍ୟା ଦେଇ ସବୁ ଜେପୁଟି ସଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପଦ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା ଦାବିର ଅନୁମତି ଦେବାରେ ବୁଲ୍ଡିର ଅପତ୍ତି ଅଛି । ସନ ଜେପୁ- ଟିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାଛି ଜେପୁଟି ହଲେକଟରୀପଦରେ ଭରଣ କରିବାର ଯେଉଁ ନିୟମ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ତାହାର ଅପ୍ରଗଣ୍ୟ ଅଟେ ।

କଲକତା ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ ହଲେକଟର ବଞ୍ଚାପ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାଇଲେ ସେ, ସି, ବୋଷ ଦୁଇ ବୈ- ଙ୍ଗାଳକ ତରୁ ଅବସାରିଦ୍ଵାର ବଲ୍ଲଭର ବଦାନ- ମଗ୍ଗୁଲୀରେ ମହା ପୁଣ୍ୟାଳି ଲର ଦରପୁକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ସେ କେତେ ଦିନ ଦେଲି କଲକତାକୁ ଫେରି ଅସଥିଲେବେଁ ଗଜା ନାରଣକୁ ଗାଦାକର ସମୁଚିତ ଅନ୍ୟର୍ଥନାରେ ସଲମ ଦାୟିତ୍ଵ । ଗତ ଶ୍ରୀପତ୍ତନୀ ବନ କଲକ- ତାର ସର୍ବାତ ସମାଜ ବାହାକର ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ ସଭା କରିଥିଲେ ଏବଂ କୁନି- ଦାରର ମହାଗଜା ସମ୍ପର୍କ ବୋଇଥିଲେ ଅନେକ ବଦାକ ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ସମ୍ମାନୁକ୍ୟକ୍ତି ସଭା

ରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସତ୍ତ୍ୱ ଡାକ୍ତର ବୋଷ ମହାଶୟକୁ ସମ୍ମୁଖ ଉପାରେ ଶକ୍ତି ଏ ଅଭିନନ୍ଦନ ପ୍ରଥ ଏକ ଯୋଡ଼ା ଉଲ୍ଲୁଖି ସାଲ ଲୁଗା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟ ଚିକିତ୍ସାଦ୍ୱାରା ତାହାଙ୍କର ସଂଯୋଗର ସମ୍ଭାବନା କଲେ । ସର୍ଜୀବ ସମାଜର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି ବଡ଼ ପ୍ରାଠିକର ଅଟେ । ଡାକ୍ତର ବୋଷଙ୍କର ପୁଣ୍ୟଭାବେ ଏକା ବଙ୍ଗଳା କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର ଗୌରବ ଚଳିଅଛି ।

ଅଛି ପଶୁରନ୍ତେ ସେ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ଯେ ସେ ଭୋଜନର ପ୍ରଣୟା କରୁଅଛି । ଲର୍ଜ କର୍ଜନଙ୍କ ପରି ଭବନୀ ଲଟ ସାହେବ କି ଓ ଶ୍ରୀ ଭରତ-ରେ ରହି ହିଲି କଥା ଗୃହିପାର କାହାନ୍ତି ?

କଲଚରୁ ଡାକ୍ତର ଦୃଢ଼ନିଷ୍ଠ ଏଠାକୁ ଅସି ମାନୁଜ, କଲିକତା, ସିମ୍ଲା, ଓ ବମ୍ବାଇଠାରେ ରହି କୁଷ୍ଠରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ମନ୍ତରେ କୁଷ୍ଠରୋଗ ଏକପ୍ରକାର ଲାଠୀ ଗ୍ରାସ ଜାତ ହୁଏ । ସେ ଲଟ ନିଷ୍ଠାସ ଅଥବା ଚର୍ମରୁଦ୍ରାସ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ ନ କର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୂପେ ଶରୀରରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହୋଇ ପାକ ସ୍ଥଳରେ ପଡ଼ୁଥିଲେ କୁଷ୍ଠରୋଗ ଜାତ ହୁଏ । କୁଷ୍ଠ ରୋଗିକ ଜାତରୁ ଖାଦ୍ୟ ନେଇ ଖାଇଲେ ରୋଗ ଜାତ ହୁଏ ମାତ୍ର ପିଲାଙ୍କ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଲୋକେ ଏତଦ୍ୱାରା ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେବାର ଦେଖା ନ ଯାଏ । ଶୁଣୁଅ ସତ୍ତ୍ୱିନିଦା ଅବସ୍ଥାରେ ଉତ୍କଳରୁପେ ପାକ କର ନ ଖାଇଲେ ଏ ରୋଗ-ଜାତ ହୁଏ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାଛରେ ଏ ଲାଠୀଗ୍ରା ନ ଥାଏ । ସବୁ ମାଛରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଲାଠୀଗ୍ରା ନ ଥାଏ ମାତ୍ର ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ତାନ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରରୁ ଅସିବା ମାଛରେ ଏହା ସରସର ଦେଖା ଯାଏ । ଯେଉଁ ମାଛେ ଅସି ମାଛ ନ ଖାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ରୋଗ କୁଷ୍ଠ ରୋଗିକ ସଙ୍ଗେ ଏକତ୍ର ଖାଇବା ଦୋଷରୁ ହୁଏ । ଡାକ୍ତର ସା-ହେବ ଏହି କେତୋଟି ମତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୁଷ୍ଠରୋଗ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ଜାତ ହେବାର କେହି କହିଲେ ସେ ସେଥିର ସ୍ୱକା ଚଦନ୍ତ କରନ୍ତେ ଗୋମାଂସ ଭୋଜନାଦରୁ କୁଷ୍ଠରୋଗ ଜାତ ହେବାର ସାହେବଙ୍କ ଜଣା ନାହିଁ ପର !

ପୁରୁଷିଦାବାଦ ଲଲଗୋଲା ବନା ଯୋଗେ-ନ୍ତୁ ନାରାୟଣ ସ୍ୱୟଂ ଜଳଦାନ ପାଣି ସ୍ୱରୂପ ଏକ-ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସରକାରରେ ଜମା କରୁବାରୁ ମାନ୍ୟ-ବର ବଙ୍ଗେଶର ଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ସରକାରୀ ଖଜାଣିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଜମାକରି ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରଷ୍ଟି ବା ମାରପ-ଦ୍ୱାର ସମିତି ନିୟୁକ୍ତ କରାଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା-ର ବାର୍ଷିକ ସ୍ୱତ୍ୱ ଖଜାଣି ମାରପଦ୍ୱାର ସମିତିରୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତେ ଓ ସମିତି ତହିଁରେ ପ୍ରଥମେ ପୁରୁଷିଦାବାଦ ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୦ ଟା ପଙ୍କାକୁଅ ଖୋଳାଇଦେବେ ଓ ତହିଁଉତ୍ତାରୁ ବଙ୍ଗଳାର ଯେଉଁ ଜଲରେ ଦରକାର ହେବ ସେଠାରେ ଏକ ବା ତଦୋଧିକ କୂଅ ଖୋଳାଇଦେବେ !

ପ୍ରତ୍ୟେକ କୂଅର ବ୍ୟାସ ୨ ପିଟରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତହିଁରେ ଗୋଟିଏ ପଥରରେ ନିମ୍ନ-ଲକ୍ଷିତ କଥା ବଙ୍ଗଳାରେ ଲେଖାଯିବ ଯଥା—
“ଜିଲ୍ଲା ପୁରୁଷିଦାବାଦ ଲଲଗୋଲା ବନାସ ବନା ଯୋଗେନ୍ତୁ ନାରାୟଣ ସ୍ୱୟଂଦାନ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗୀୟା ମାତା ଗଣୀ ଶ୍ୟାମାସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀଙ୍କ ସ୍ମର-ଣାର୍ଥ ଉତ୍କଳର ସନ ତାରିଖ ।” ଯେବେ କୌଣସି ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାସିଦ ଯେ ବଙ୍ଗଳାର ସକଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରୟୋଜନ ଅନୁସାରେ କୂଅ ଖୋଳା ହୋଇଅଛି ତେବେତେଲେ ମାରପଦ-ଦ୍ୱାରମାନେ ପୁଷ୍ଟରଣୀ ହୋଇରବା ଅଥବା ଓହ୍ଲାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଥବା ଅନ୍ୟପ୍ରକାରେ ଜଳ ଯୋଗାଦନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ପାଣିର ଉପସ୍ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଅଶ୍ରୁ କାରକେଳି ଅମେରକାର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଲୌହ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ବଡ଼ ଧନୀ ଅଟନ୍ତି । ସେ ସ୍ୱଦେଶର ହିତାର୍ଥେ କୋଟି-ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଭାରତକୁ ବହୁ ଦାନ ନ କରବା କଥା କେହି ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ସେ ଉତ୍କଳ ଦେଇଥିଲେ ବି ଭାରତର ଅନସ୍ତା ଗାହାଙ୍କୁ ବହୁ ଜଣା ନାହିଁ ଏବଂ ସେଠାର ଅସ୍ତବ ମୋଚନ କରବା ଇଂଲଣ୍ଡର ଉତ୍ତର୍ୟ ଅଟେ । ମାତ୍ର ସେ ବିଷୟ ବନ୍ଦେଚିନ୍ତା କରନ୍ତେ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସମ୍ମୁଖ ଅନୁସନ୍ଧିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ତାହାଙ୍କର ଅଂଶୀ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଦେବର ପିତୃ ସାହେବ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍ ୩ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଠାଇ ଦେଇ ଭାରତର କୌଣସି ହିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଥବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଖଟାଇବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପର ଉକ୍ତ ଦାନା ଭାରତର ଲାପସର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜ୍ଞ-ନଙ୍କର ଦେଖାୟୁ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରା ପାଣିକୁ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ବା ୩୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ରା ଶିକାର ବୃତ୍ତି ପରିରେ ଯୋଗ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ପାଣିର ସମସ୍ତ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଉପରଲକ୍ଷି-୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁବାର ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ତାହା ବ୍ୟବସ୍ଥା-ନରେ ଅଛି ଏବଂ ଅଣା ହୁଅଇ କୌଣସି ସ୍ୱାୟତ୍ତ ହିତକର ବିଷୟରେ ତାହା ବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ଭାରତ ଭାରତବାସିଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ବା ନୃସି ଶିକାରେ ଏ ଟଙ୍କା ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ ଅଧିକ ସମୋଚର ବିଷୟ ହେବ ।

ବର୍ଜମାନଙ୍କର ମହାଶୟରୁ ବଳସୂଚକ ମହାଶୟ ନାହାନ୍ତରୁ ଅଭିଷେକୋତ୍ତର ମହା ସମାଜରେ ଗରମଜଳର ପୁଷ୍ଟିତ ହେଲା । ଚିହ୍ନପୁସ୍ତକ ସୋମବାରଠାରୁ ଗୁରୁବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଦିନ ବର୍ଜମାନ ସହର ଦିବାସର ଅନନ୍ଦରେ ରୁପୁଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଙ୍ଗେଶର ସଦଳବଳରେ ମଙ୍ଗଳବାର ଘ ୧୦ ଖା ବେଳେ ବର୍ଜମାନରେ ପଡ଼ୁଛି ଦିବା ଦୁଇପ୍ରହର ସମୟରେ ଦରକାରରେ ମହାଶୟକୁ ସନନ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା-ବେଳେ ରୋଷନାଠ ଓ ଅଭସବାଳ ଏବଂ ଗଣ୍ଡରେ ବଲିକଦାର ସ୍ୱପ୍ନରେ ନାଟକାଭିନୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଅନେକ ନାଟ ଓ ସାହା ହୋଇଥିଲା । କଲି-କତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ଅନେକ ମାନାଗଣ୍ୟ ରୁଉସେପାୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅନ-ନ୍ଦିତ ହୋଇ ଯାଇ ଉତ୍କଳର ଗୋଟା ବଡ଼ା-ଥିଲେ । ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ସଂଯୋଗର ଆଡ଼ମ୍ବର ସହର ନିବାସ ହୋଇଗଲା, କୌଣସି ବିଷ୍ଣୁ ଘଟି ନାହିଁ ବଡ଼ ସୁଖରବିଷୟ ଅଟେ ।

ଅଭିଷେକୋତ୍ତର ଉପଲକ୍ଷରେ ସେଦିନ କଲିକତାରେ ଦରପ୍ରମାନକୁ ଯେଉଁ ଭୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲିକତାର ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କରେ ଭାଗ୍ୟ ଅନୋଳନ ଲଗି-ଅଛି । ତହିଁର ସାର କଥା ଏହିକ ମୁସଲମାନ ଦରପ୍ରମାନକୁ ଖୁଆଇବାର ଭାର ଯାହାଙ୍କ ଉପ-ରେ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ-ଖଳା ବଢ଼ିଥିଲା । ଅନେକ ଗଣ୍ଡକ ଉପାସ ନା ଦରପ୍ରମା ମେଘ ଅସିଲେ ଓ କେହି ଭୁଣ ପଲଭୁ ବା କୋରମାରେ ଭୋଜନ ଶେଷ ହେଲେ । ଗୋଷ ସିପାହିଙ୍କ ଅପଥା ବକମରେ ହେତେଲେକ ଭୋଜନ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ ହେଉ ନାହିଁ । ନିଅନ୍ତ କୁଅର ଲଟ ସାହେବ ଗୁଲି ଦେଖିବା ସମୟରେ ଜଣେ ଜଙ୍ଗଲ କହିଥିଲ ଦରୁର ରମ୍ଭ ଉଖାଦେ । ଲଟ ମହୋ-ଦୟ ମୁସଲମାନ ତହାସାରକକୁ ସେ କି କହୁ

ଏ ଦଗରରେ ପୁସ୍ତକାଗାର ସ୍ଥାପନ ନମନ୍ତେ
 ନୂତନ ଦୋକ୍ଷାଣା ସବୁ କମିଟିର ପୁସ୍ତକ ଶୁକ୍ଳ-
 ବାର ସକାଳେ ଜୁରିଲି ପାଠ ବା ଉପ୍ୟାୟ ଦେ-
 ଶିକାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେ ସ୍ଥାନଟି ଏତେଦୂର
 ମନୋମାତ ହେଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବୋଧ
 ଟାଉଳ ହଲ ନାମକ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଅଷ୍ଟାଳିକା
 ଏ ଜଗରକୁ ଦୋର କରବାକୁ ମନସ୍ତ କରୁଥା-
 ଈନ୍ତି ତାହା ଏ ପୁସ୍ତକାଗାର ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି
 ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମାଣ ହେଲେ ଏକ ଉନ୍ନତମାନ କୁଳ
 ନାମକ ଦେହାୟ ରଫୁଲେନକର ଅଗ୍ରଣୀ ଏହି
 ସ୍ଥାନକୁ ଉଠାଇ ଅଣ୍ଟିରେ ଉତ୍ତମ ଦେବ ବୋଲି
 ସନ୍ଦ୍ୟାମାନେ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ବାସ୍ତବରେ
 ଏମନ୍ତ ପ୍ରସସ୍ତ ଏକ ମନୋହର ସ୍ଥାନ ଏ ଦଗରର
 ପ୍ରାୟ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ନାହିଁ ।
 ସାଧାରଣ ଅଷ୍ଟାଳିକା ବା ସଭା ସମିତିର ବୃହତ୍ ପୁସ୍ତ-
 କାଗାର ଅଗ୍ରଣୀ ବା ନିତ୍ରାଗାର ସମସ୍ତ ଏକ
 ସ୍ଥାନରେ ରହିଲେ ଲୋକଙ୍କର ଯେତେ ସୁବିଧା
 ଏକ ସରଫସର ବ୍ୟୟ ଯେତେ ସୁସାର ହେବ
 କିମ୍ବା ସ୍ଥାନରେ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ
 କଦାଚ ତେତେ ଦେବ ନାହିଁ । ଏ ସ୍ଥାନର
 ସୋପାନ ଏବଂ ଯେ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ମିତ୍ତଳସି-
 ପାଲଟା କଲେପାଳୁ ପ୍ରକେଶ କରବାଇ ସତକ
 ଛତ୍ରା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦିଗରେ ବଗିଚାପ୍ରତି
 ପ୍ରକେଶ ଯୋଗ୍ୟ ସତର ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସନ୍ଦ୍ୟାମା-
 ନେ ବୁଲି ଦେଖିଲେ ସେ ତେଲକାମଳାର
 ଏକ ପୁଣ୍ୟ ବାଟକୁ ଯେ ବାଟମାନ ଅଛି ତାହା
 ସହଜ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ସତକରେ ପରିଣତ
 ହୋଇ ପାରେ । ତଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପୂର୍ବର
 ବାଟମାନ ପିନ୍ଧିବ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ
 ବାଟ ହୋଇ ପାରିବ । ଏହି ସ୍ଥାନ ଏକ ପ୍ରସ୍ତା-
 ହତ ସତକମାନଙ୍କର କଳ୍ପନା ମାତ୍ର ଯଦ୍ୟାଦି
 କରବା ନୀରଣ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚିନୟର ଏବଂ ମିତ୍ତଳସି-
 ପାଳ ଓ ଭରସିଦରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କଷ୍ଟ ଯାଉଅଛି ।
 ସେମାନେ ସେ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଲେ ଉତ୍ତର
 ସବୁ କମିଟି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବେ । ଏହି ସ୍ଥାନଟି
 ନିର୍ଦ୍ଦାତକ ନିରବା କାରଣ ଅନୁମୋଦନ ସବୁ
 କମିଟିକୁ ଦୃଢ଼ରୂପେ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳମହାଶୟ ବଳୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଏକମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାୟ ବାବାରିମିକାର ଶୁଣି ଉକ୍ତ
 କଲ୍ୟାଣ ଲେକମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁଃଖିତ ଏକ
 ଶୁଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତତତ ମାସ ତା ୫ ର-
 ଶରେ ଉତ୍କଳମ ଜଗରର ଟାଉଳହଲ ବୃହତ୍ରେ
 ଏକ ବୃହତ୍ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ
 ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚିୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଶାସ୍ତ୍ର

ଅନେଦନ କରାଯିବ ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟୟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ପୁରତ ରଖାଯିବ ।
 ଏହି ମର୍ମରେ ତାରସମାଦ ଉତ୍ତମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣକୁ ପଠାଯାଇଅଛି । ଉତ୍କଳମହାଶୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଜିଲ୍ଲାସିମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ପ୍ରକାଶ ବଳ-
 ବରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିକୁ ଗତ ଶକବାର ବଳୀୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ହେଉ ଅଧିକେଶକରେ ଜଣେ ସଭା
 ମାନବର ମହାକରଣକଲ୍ୟାଣକରଣ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ
 କଲେ କି ଅସମ୍ଭା ଅପ୍ରେଲମାସ ପ୍ରଥମ ତାରିଖକୁ
 ଉତ୍କଳମ ବିଭାଗ ବଳୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଦେଶକୁ
 ବାହାରିଯିବା କଥା ସତ୍ୟ ଅଟେ କି ? ଏବଂ
 ତାହାହେଲେ ତହିଁର ଦେଉ କି ? ତହିଁର
 ଉତ୍ତରରେ ମାନବର ମାତ୍ରପରିସରାଦେବ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୂର୍ବେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଯେଉଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲେ ତହିଁର ବ୍ୟୟ
 ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅର୍ପଣ
 କରା ନାହିଁ । ଏତେକତ ଦାମର ଖାରଜ ଏତେ
 କିମ୍ବା ଦେବାର ଧୂଳି ଯେଉଁ ବଳୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟର ଅଧୀନକୁ ଖାରଜ ଦେବାକୁ କଥା
 ତାହାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗଣା ରହିବା ଅମ୍ଭଙ୍କ
 ଏକ ଏପ୍ରକାର ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ସମ୍ପ୍ରତି
 କେବଳ ସମାପତ୍ୟରେ ଏ କଷ୍ଟରେ ଅନୋ-
 ଲନ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ଏହା ବ୍ୟତୀତେ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଉତ୍କଳମହାଶୟମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ଉତ୍ତରରେ ଅଧ୍ୟୟ ଦେବେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତମାନ ଏ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେଦନ କରବା ଉଚିତ କି ନା
 ଏ କଥାର ବିଷୟ କରିବେ ।

ମିତ୍ତଳସିପାଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ।
 ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୨ ରାଜ୍ୟ ଦରସ
 ଏଠା କରେ ମିତ୍ତଳସିପାଳଟିର ସାଧାରଣ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ନମନ୍ତେ ସ୍ଥିର ହୋଇ କଲି-
 କତା କେନ୍ଦ୍ରରେ କଲିକତା ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ-
 ଅଛି । କର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାଦାନମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
 କରତଦେଉଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ଅଗଣା
 ବାର୍ତ୍ତ ବା ବିଭାଗର ଉପସ୍ଥଳ ଲେକକ କମିଟିର
 ଦେବା ନମନ୍ତେ ମନୋମାତ କରବା ପାଇଁ ଉତ୍ତ-
 ପର ହେଉନ୍ତୁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ନିୟମ ଏହି ଯେ
 କମିଟିର ପ୍ରାଥମିକେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦରସର
 ଚଳ ସମ୍ପାଦ ପୂର୍ବକୁ ଗୋଟିଏ ଫାଇଲରେ
 ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖି ଦେହାରିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ
 ପଠାଇବେ । ଉକ୍ତ ଫାଇଲରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ
 ଅନୁମୋଦନକାରୀ ଦୁଇଜଣ ଟାକ୍ସାକାରୀ ଦସ୍ତ-
 ଖସ୍ତ ରହିବ ଓ ଅନ୍ୟ ଅଠକଣ ଟାକ୍ସାକାରୀ
 ଉକ୍ତ ମନୋନୟନରେ ସମ୍ମତ ପ୍ରକାର ଦସ୍ତଖତ

କରିବେ । ଯେଉଁ ଟାକ୍ସାକାରୀମାନଙ୍କର ନାମ
 ମିତ୍ତଳସିପାଳଟିର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦରଜ ଅଛି
 ଦେବକ ସେହିମାନେ କମିଟିର ମନୋମାତ
 କରି ପାରିବେ । ମାତ୍ର ବାର୍ତ୍ତ ତ ୧୫ ବାବୁ
 ଉକ୍ତ ଟାକ୍ସା ଦେଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ମତ
 ପ୍ରାଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ଅତଏବ ମିତ୍ତଳସିପାଳଟି
 କେନ୍ଦ୍ରରେ କଲିକତା ଟାକ୍ସାକାରୀ କାମ କରି
 ନାହିଁ ସେ ମତ ଦେବାକୁ ପସନ୍ଦ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ମିତ୍ତଳସିପାଳଟି
 ଅପିଷକୁ ଯାଇ ସ୍ୱା ନାମ ଦରଜ କରାଇ ପାରିବେ ।
 ଗତ ଟାକ୍ସା କନୋବସ୍ତ ସମୟରେ ଟାକ୍ସାକାରୀ-
 ମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲେ । ଅତଏବ
 ଯେଉଁକି ପୁରବାର ସେହିପରି ଦରଜରେ କି
 ପଡ଼ନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଏହି ସମୟକୁ
 ଉପଯୁକ୍ତ ଲେକମାନକୁ କମିଟିର ମନୋମାତ
 ଦେବା ନମନ୍ତେ ମତ ଦେବାକୁ ଦୃଢ଼ପଦ
 ଦେଉନ୍ତୁ । କର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇ ହୋଇ ବର୍ଷ ଯେ
 ସମୟରେ ବାରିକଲ କେନ୍ଦ୍ର ବୁଦାସ୍ତ ଶୁଣିବେ
 ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଅପାଦକୁ ଟାକ୍ସାକାରୀ-
 ମାନେ ଏଥର ବୁଝି ସୁଦ୍ଧି ଉପସ୍ଥଳ ଲେକକ
 ଦରଖାସ୍ତରେ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଉକ୍ତ
 ରୋଧ ଅନୁରୋଧରେ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ କିମ୍ପା
 ପ୍ରାଥମିକେ ଯେପରି ଭିନ୍ନ ସମ୍ପାଦ ପୂର୍ବକୁ
 ସେମାନଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ଦେହାରିମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
 ପଡ଼ୁଛି, ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତୁ ।

ଡୋଠପଦାରେ ନାଟକାଭିନୟ ।
 ପ୍ରଭବର୍ଷ ଶ୍ରୀମତୀ ସମୟରେ ଡୋଠପଦା
 ଠାରେ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀଙ୍କ ପୁତ୍ରା ଓ ଭଗ୍ନଦେ
 ନାଟକାଭିନୟ ଦେବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା
 ଅଛି । ଏକର୍ଷ ତାହା ଅଧିକ ଆତ୍ମମୁଗ୍ଧରେ
 ହୋଇଥିଲା । କୁଳନ ନାଟକ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର-
 କର ବାଦକର ସୁରାଧର୍ମ ଏବଂ ବଳାଳା ଉତ୍ତ-
 ପରସ୍ୟା ନାଟକର ଉତ୍କଳ ଅନୁବାଦ ଅନୁକ୍ରମ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏତଦନ ଦେହାସ୍ତାକାର ବାବୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସପୁଣ୍ୟ ଜଗଦେବଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଉତ୍କଳ
 ପିଲଙ୍କ ବଳାଳା ନାଟକାଭିନୟ ହୋଇଥିଲା
 ଶୁଣୁଣରପସ୍ୟା ଯାହା ଏବଂ ନାଟକାଭିନୟ
 ପାଠକେ ଅନେକ ଥର ଦେଖିଥିବାରୁ ତହିଁର
 ବିଶେଷ ଉତ୍ତେଜ ଲାଭୁଥିଲେ । ତହିଁରେ
 ଶୁଣୁ, ଶକ୍ତ, ଅର୍ଚ୍ଚକ ଓ ସୁମର ଅଭିନୟ ଅପ
 ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୋଭିନା ଅଭିନୟ ଦୁର୍ବ-
 ଓ ବେଶଶୁଣା ଦେଖି ଲେକେ ଅନୋଦାନ
 ହୋଇଥିଲେ । ସୁରାଧର୍ମ-ନାଟକର ଅଭିନୟ ସବୁ
 ପ୍ରଥମ ଏଠାରେ ହୋଇଥିଲେବେ ଅଭିନୟ-
 ମାନେ ଅଗାଗତରୂପେ ଅଭିନୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର

ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାବଳୀରୁ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ମହାବଳୀରୁ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ମହାବଳୀରୁ

ସୂଚୀ-ସମାପ୍ତ ।

ଏହି ସମାପ୍ତ ସୂଚୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ

ଏହି ସମାପ୍ତ ସୂଚୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ

ଏହି ସମାପ୍ତ ସୂଚୀରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଷୟ

ପ୍ରେସ୍‌ଲିଷ୍ଟ

ପ୍ରେସ୍‌ଲିଷ୍ଟ ମାମଲର ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-

ମାତେ ଦାବୀ ଦେବୁ

ମାମଲର ଶ୍ରୀଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସମିତି

ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମାପ୍ତେ

ମହାଶୟ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରରେ ନିଜଗତ୍ୟାନ୍ତରୁ ଅଳ୍ପ କେଶର ତୁରବତୀ ଏକ ନିମନ୍ତେ ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତି

ଏକ ପ୍ରାସାଦରୁ ଅନୁକ ଏକମାତ୍ରର ଦୁର୍-ବତୀ ସାହାଜର ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟରେ " ଅଲୀମ ଚଣ୍ଡୀ " ନାମୀ ଏକ ଅଧିକାରୀ ଦେଖି ଗୋଟିଏ କାଷ୍ଠ ନିର୍ମିତ ଘରେ ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଘର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର 'ବରତ ବୃଦ୍ଧ' ବାର ସନ୍ତାନସମୟରେ ଅଳ୍ପ ନିଜଗତ୍ୟାନ୍ତରୁ ନିଜେ କୃଷକର ଗୋଟିଏ ଗାଈର ପ୍ରାଣକଷ୍ଟ କରିଥିବାର ସମ୍ପାଦ ପାଇ ଉକ୍ତାଦାରୁ ପ୍ରକଟକର ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନୁଗ୍ରହୀତ ପରାବର୍ତ୍ତରେ ସ ନିର୍ମିତ ପିଞ୍ଜର ସଙ୍ଗେ ନେଇ ଉକ୍ତ ସ୍ଵାକଳ୍ପ ଗମନ କଲେ । ସେଠାରେ ଦେଖାଦର ବ୍ୟକ୍ତିରେ ଅଳ୍ପ ଅବାସ କାହି । ଉତ୍କଳରେ ଅରଣ୍ୟ, ନିକଟରେ ସାହାଜର ଚଳଦେଶରେ ବ୍ୟାପକର ରହିବାର ସୁଦାମାନ ଅଛି । ପିଞ୍ଜରଟି ମୂଳ ଗୋରୁ ପଡ଼ିଥିବା ସ୍ଥାନରେ କପାଳ ପିଞ୍ଜରର ରହି କର୍ତ୍ତନ କର ପାଇବାକୁ

ଉପଯୁକ୍ତ ସାହାଜର ବ୍ୟକ୍ତି ଅଲ୍ପକରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଅପର ଦୁଇଟି ସହକରକୁ ଦେଇ ବ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରାଣକରେ ସେଠାରେ ରହିଯାପନ କଲେ । ପରବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରାଣକ ନାଳରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ, ପିଞ୍ଜରସମେତ ବ୍ୟାପ୍ତଟିକୁ ଦେଇ ମହାସମାପ୍ତରେ ସଜବାଟିକୁ ନେଉଛି ଅଧିଅଛନ୍ତି ।

ମହାବଳୀ ବାହାଦୁରଙ୍କର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରାଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଶେଷୋକ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତଟି ଅପେକ୍ଷା କୃତ କରଣ । ଏହାକୁ ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳରେ ଜାଗିଦାରପ୍ରାଣେ ଅଛନ୍ତି । ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଉକ୍ତଗୋଟି ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ସ ମଧ୍ୟରେ ଧରାଦୋର ଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ପା ଏହି ଯେ ଏହାକୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହାମାତ୍ରୀ ଉତ୍କଳପ୍ରାଣକ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଉତ୍କଳ ହିନ୍ଦୀସମାପ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଧାନ ସୁରଣ ଶେ ଏବଂ ଏଠାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉକ୍ତାଦାରୁରଙ୍କର ଗୋରବର ବ୍ୟକ୍ତି ଦୋଳି ବାକୁ ଦେବ । ଇ ।

Nilgiri } ବରଦ୍ଦ
୧-2-03 } U. N. Das

ମାନଦୟ ଶ୍ରୀଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସମିତି ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେ

ମହାଶୟ ! କିମ୍ପାରେ ଦେବେକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅପେକ୍ଷା ପହି-କାରେ ସ୍ଵାକଳ୍ପନ କର ଚିତ୍ତେପକୃତ କରିବା ଦେବେ ।

କର୍ତ୍ତକ ମେଡ଼ିକେର ଟ୍ରେଣିଂସ୍କୁଲରେ ଉତ୍କଳ-କେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଯ୍ୟାସ ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷା କରୁବା ଶକାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତକାଳରୁ ପ୍ରକଟକର ଦୁର୍ଯ୍ୟାସ ଜଣ ପ୍ରେମତ ଦେବାର ନିୟମ ଥିବାରୁ ପାଳ-ନିହତା ଏବଂ ଚାଳକେରୁ ପାଗକର ଅପେକ୍ଷା-ବାକୁ ବାଳକମାନଙ୍କୁ କଳ୍ପି ପଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ କଥା ପ୍ରକଟରେ ପ୍ରମୁ କରବାରେ ସେମାନେ କହିଲେ ଟ ୧୫ ବା ମୂଲ୍ୟର ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକରୁ ପୁ ୮ ଖୁ ମାତ୍ର ପଡ଼ି ବାକୁ ହୁଏ । ଏବଂ କ ପ୍ରକାଳରେ ଶିକା ଦେବାକୁ ହୁଏ ଓ କପର ଉକ୍ତା କରବାକୁ ହୁଏ ତହିଁରୁ ଏକକ ମାତ୍ର ଶିକା ପାଇଅଛୁ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳରୁ ଶିକା ହୁଏ ବ୍ୟା ପ୍ରକ-କରେ ପ୍ରକଟକରୁ କ ସେହି ମୌଳୀରେ ବଶୁଅ ବସନ୍ତ ବସ୍ତ୍ରର କରୁଅଛୁ ସେହି ମୌଳୀର ପୁକେ ଶିକା ନ ଦେଇଥିବାରୁ ଶିକା ଶିକା ବସନ୍ତ ଦେବା ଅପେକ୍ଷାରେ ଶିକା ଦିଅ ସାଧ ପାରେ କ କା ? ତହିଁରେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳ

କଲେ ଯେ ଏ ସବୁ କିମ୍ପା ଅନୁର ପଠିତ ହୋଇ କାହି; ଅନୁମାନେ ଏଥିର ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ନୋହୁଁ । କାରଣ ଏ କିମ୍ପାର ଶିକା ପାଇ କାହି । ଏପରି ଶିକାରେ ଶିକାମାନଙ୍କର କପଳ ଲଭ ହେଲେ ଯଦି ବାଳକ ବାଳକମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ବୃଦ୍ଧୀ ଶିକାଦେବା କିମ୍ପାରେ ପ୍ରମାଣେ ଶିକା ନ ପାନ୍ତି ତେବେ ଏ ମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା କେଉଁପିକେଶନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସ୍ତ୍ର-କର ଅନୁଷ୍ଠା ଦିଶିବାର ସମ୍ଭାବନା କୁହେ କ ?

ଅପେକ୍ଷକର

କୃପାକାମୀ

ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ କୃପାପିତୃ ଭୃଗୁ

ଚାଳକେର

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

Table with 2 columns: Name/Item and Amount/Value. Includes entries like 'କାନ୍ଦୁ ବ୍ୟାପାର ପତ୍ର', 'ଡାକ୍ତର ମହାପାତ୍ର', 'କେ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ସେନ', 'ଉତ୍କଳୀୟ ଦେବୀ', 'ମହାବଳୀ ମସଜିଦ୍', 'କାନ୍ଦୁ ବାହାଦୁରୀର ଚେକ୍‌ବୁକ୍', 'ସାମନ୍ତ ବଳଦେବୀର ଚାଷ', 'କାନ୍ଦୁ ମାଧବୀର ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର', 'କପିଳଚରଣ ଦାସ', 'କାନ୍ଦୁ ମାତୃକ ସିକା ଓ କେଶରୀ ସିକା', 'ସେକ୍ଟ ଦେବୀବତ୍ସଲ ଏକସମା', 'ମହା ଶ୍ରୀ ଦେବୀବତ୍ସଲୀର ଚାଷ ଉପକରଣ ପୁସ୍ତକ', 'କାନ୍ଦୁ ମୋଦକେର ମିଶ ରକେ'.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

WANTED

temporarily for three months, with prospect of permanent employment, a Head master on salary Rs 25. (Twenty five) per mensem. An under-graduate with experience in teaching will be preferred. Applications with copies of testimonials will be received, upto the 19th instant, by

Ganja P. O Kanika } Indramani Mahanty Secretary Ganja M. S. School 9-2-1903

NOTICE.

District Board, Cuttack.

Tenders are hereby invited for the execution of the undermentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer. The tenders are for rates only without regard to quantity.

No	Name of work.	Items		Remarks
		Mile	Quantity	
1	Lateritemetalling including consolidation Cuttack Taldanda road	1st & 2nd	6000 c.ft	The metal is to be broken and stacked for measurement before the 30th April 1903 and consolidated to be completed by 30th July 1903.
		3rd	3000 "	
		4th	3500 "	
		5th	3000 "	
		6th	3000 "	
		7th	5500 "	
		8th	2500 "	
		9th	2300 "	
		10th	3500 "	
		11th	2000 "	
		12th	3500 "	
		13th	3000 "	
		14th	3000 "	
		15th	4500 "	
		2	Taldanda loop road	
3	Jobra Pilgrim road	—	6000 "	
4	Kundalpur—Machgaon road	11th	2000 "	
		12th	2500 "	
5	Cuttack goods—station road	—	1800 "	
		Do, Main station road	—	700 "
7	Taldanda Cross road	—	3000 "	
8	Cuttack Chand-bali road	4th	4100 "	
		5th	2500 "	
		6th	2500 "	
9	Tanghi Haripur road	7th	2000 "	
		1st	3000 "	
10	Chantia Mahanga road	2nd	2200 "	
		9th & 10th	2500 "	
11	Barohana Genguti road	—	5000 "	
12	Dhanmandal—station approach road	—	3000 "	
13	Jenapur station approach road	—	3500 "	
14	Jajpur station approach road	—	9500 "	

RULES.

- All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0-1-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.
- All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.
- Tenders will be received up to 2nd March 1903.
- Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.
- The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK,

The 4-2-1903

NAGENDRA NATH MITRA
District Engineer
Cuttack

Macmillan's New Series of Text-Books for Schools in India. Approved by the Director of Public Instruction, Bengal. 1902.

- Oriay Alphabet and Spelling Book. For Infant Class and Standard I ... As. 1
- Oriay Lower Primary Science Reader ... " 3
- Oriay Lower Primary Arithmetic ... " 4
- Oriay Upper Primary Science Reader ... " 4
- Oriay Upper Primary History Reader (Bengal) ... " 3
- Oriay Upper Primary Geography Reader ... " 3
- Oriay Upper Primary and Middle Vernacular Arithmetic ... " 8
- Oriay Upper Primary Literature Book ... " 3
- Oriay Upper Primary and Middle Vernacular Practical Geometry and Mensuration ... " 4
- Oriay Middle Vernacular Science Reader ... " 7
- Oriay Middle Vernacular History Reader ... " 4
- Oriay Middle Vernacular Literature Book ... " 6
- Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 5 pice
- Arnold's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 5 pice
- "O. M. P." Blank Drawing Books As. 1 & As. 1 6
- Grammatical Primer (C. L. S.) As. 2 6
- Manual of English Grammar (C. L. S.) As. 7

Expected in a day or two:—Simple English Readers by Behari Dhar, Dr. Sircar, and the C. L. S. Society's Series of Readers.

For any of these books apply to:—

R. J. GRUNDY,
Supt. Orissa Mission Press,
Mission Road, CUTTACK.

ଫଲୋଇ ପଢ଼ିବାପୁତ୍ରେ

ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ସନ ୧୯୦୩ ମସିହା ।

ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ।

ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଶିକ୍ଷାଳୟ, ଚୌଧୁରୀ-
ବଜାର, ଚଢ଼ଚ

ଏହି ଶିକ୍ଷାଳୟରେ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଶିକ୍ଷାଳୟ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଶିକ୍ଷାଳୟ ନ୍ୟାୟ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ । ମୋଟାସର ବେଳିମାନେ ବେଗର

ଅବସ୍ଥା ଅର୍ଥ ଅଭାବ ହିତେ ସତ ଲେଖିଲେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ସହର ପ୍ରେରଣ ହୁଏ ।

ଶିକ୍ଷାଳୟ ନିର୍ମାଣର ସୂଚନା
ମନୁଷ୍ୟ ।

ଏହା ସବୁ ଶିକ୍ଷାଳୟ ଓ ଲିଙ୍ଗଶିକ୍ଷାଳୟ ଶିକ୍ଷକ । ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଶିକ୍ଷାଳୟ ପ୍ରୟୋଗ ହେଲେ ଏହାକୁ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା, ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା, ଶୁକ୍ଳପତ୍ର, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ, ଦୋଷ ଅଶ୍ରୀତ ବାସୁନ୍ଦର, ଦାଶ, ଶାସ, କୁମ୍ଭ, ପାଣ୍ଡୁ ଏକ ବୁଦ୍ଧାବସ୍ଥାପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟ, ଉଚ୍ଚତ ବ୍ୟାଧି ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଓ ସ୍ୱାମୀନକର ପ୍ରସବ ପ୍ରେସରେ ଦୋଷଲ୍ୟ, ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଶିକ୍ଷାଳୟ ସବୁ ଶାଳ ନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା କମ୍ପା ଅପର ନୂତନ ଶିକ୍ଷାଳୟ ବା ମାନସିକ ପରିଣତନିକ ଧାରୁଦୋଷଲ୍ୟ, ମସ୍ତିସ୍କର ଉପକରଣ, ସ୍ୱରଣଶକ୍ତିର ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା, ଚକ୍ଷୁର ଲୋପାଦୋଷ, ଶିକ୍ଷାପାଠ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଏକ ଶିକ୍ଷାଳୟର ସବୁ ଦାଶ ପ୍ରକରେ ଅବ୍ୟଥ ମନୋପ୍ରସାଦ । ସାତ ମାସର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ।

୧୯୦୩ ଟ ୪୦

ଶିକ୍ଷାଳୟ ନିର୍ମାଣ ।

ଏହି ଶିକ୍ଷାଳୟ ପ୍ରୟୋଗରେ ଏହାମାନ ମନୋପ୍ରସାଦ, ଶିକ୍ଷାଳୟର ଶିକ୍ଷାଳୟ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକରେ ଦେଖିଥାଏ, ସେମାନେ ଏହି ଶିକ୍ଷାଳୟ ନିର୍ମାଣ କଲେ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣାରେ ଶିକ୍ଷାଳୟ ପରିଚାଳନା କରି ପାରନ୍ତି ଏବଂ ଧାରୁଦୋଷଲ୍ୟ ଉପକରଣ ଦେବ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସୁନ୍ଦର ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ନିର୍ମାଣକର । ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ସେକ୍ସ କଲେ ସମସ୍ତ ଅବକାଶ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ଏକ ଶିକ୍ଷାଳୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ମାସ ।

କଲ୍ୟାଣଚରଣାୟନ ।

(ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷା)

ଏହାରେ ଉପକରଣ (ନିର୍ମାଣ) ଶିକ୍ଷା, ପାଠ୍ୟ-ଦାତାଦୋଷଲ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଳୟରେ କଲ୍ୟାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ଦାଶ; ଶିକ୍ଷାଳୟର ଶିକ୍ଷାଳୟ ଓ କାଳ ପ୍ରକରେ ଶିକ୍ଷାଳୟ ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ହୁଏ । ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଏହା ଉପୁ ପ୍ରକରେ କଲ୍ୟାଣ ଶିକ୍ଷାଳୟ ପ୍ରକରେ ଏହା ସମସ୍ତ ଉପକରଣ ନିର୍ମାଣ ହୁଏ ।

ଏକ ଶିକ୍ଷାଳୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ମାସ ।

ଏହାରେ ଶିକ୍ଷାଳୟ ନିର୍ମାଣ ଟ ୪୦ କା ଲାଗେ ।

ଚୌଧୁରୀ ବଜାର } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଚଳ ଚଢ଼ଚର
ଚଢ଼ଚ } ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା
ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଶିକ୍ଷାଳୟ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅତି ଦାହାରକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ସାଧନା ପ୍ରଭୃତି ଔଷଧ ସେବନ କରି ଅସ୍ତ୍ରା ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହରବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ନୂତନ ଅବସାର !

ଡ୍ୟାନଜିନ ।

ଦକାଶ ପ୍ରାଣର ଏକମାତ୍ର ଅସ୍ତ୍ରା !!

ଜାକ୍ରିଲ ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନ ସାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ତର
ଜଗତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ଫଳପ୍ରଦ ସେହି—

DANZIN

ଦ୍ରୁତ ଉପଶମକାରୀ ଅତି ଅନୁରାଗୀ
ରୋଗପ୍ରାଣକୀର୍ତ୍ତୀ ।

ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟପାତ୍ର ଏକଦେଶବାସୀମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଏବଂ ତାହାର
ପ୍ରଣାମୀ ପଲରେ ଆତ୍ମବୈକଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ରତାପଲ୍ୟ, ରକ୍ତଦୁଷ୍ଟି, ପାଚନ କ୍ଷମ୍ଭ, ଏମନ୍ତ ବ କୁଣ୍ଠରୋଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଦୁର୍ଲଭ
ମାନଙ୍କରୁ ଅସାର ଓ ଅଦର୍ଶନୀୟ କରି ପକାଏ, ଏହି ସକଳ ରୋଗ କବଳରୁ ଉତ୍ତରଦାୟିମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ “ଡ୍ୟାନଜିନ” ଅବଶ୍ୟକ
ହେବାର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକୃତ ଫଳଦାୟକ ଔଷଧ ପ୍ରଦାନକ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଜାକ୍ରିଲ ମାଟିନ
ସାହେବ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀର ଉଦ୍ଧାର ଓ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦନ ଓ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଫଳରେ ଦର୍ଶିଣ ଅପେକ୍ଷାର
ପ୍ରାକ୍ତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶୀତ କେତେଗୁଣିଏ ଲକ୍ଷ ଓ ଗୁଳ୍ମ ନିର୍ମୂଳାଦି ଉଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ଉପଶମକାରୀ ଔଷଧ ପ୍ରାଣକୀର୍ତ୍ତୀ ଉପାୟୀର ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ପଣ, ପ୍ରକୃତ
ଓ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଭୃତି ଦେହୋପି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର ଓ ଶୁକ୍ର ଦୂର୍ବିକର ଔଷଧର ସଂଶ୍ଳେଷରେ ନୂତନ ଉପାୟନୀ ପ୍ରକୃତ ପାଚକରୋଗ
ସମ୍ଭବ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ମହାଶକ୍ତିଶାଳୀ ଔଷଧ “ଡ୍ୟାନଜିନ” ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଉତ୍କଳବାସୀମାନଙ୍କର ମହାନ ଅଧିକ ଦୁଃଖରୁ ଦୋଳିତ ।
କେବେ କୁମ୍ଭେ ମନେ କରିଥାଅ କୁମ୍ଭର ରୋଗ ଅସାଧ୍ୟ ଯଦି କୁମ୍ଭର ଚିକିତ୍ସକ କୁମ୍ଭକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାନ୍ତି ଯେତେ କୁମ୍ଭେ
ସାଧନା ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ କରି ଜୀବନରେ ଦକାଶ ହୋଇଥାଅ, ତଥାପି କୁମ୍ଭକୁ କୃତ୍ରିମ ଜୀବନରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୁଅ ନାହିଁ ।
ଅଥବା ଏହି ମହାଶକ୍ତି “ଡ୍ୟାନଜିନ” ସେବନ କରି ଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଶୁଭଫଳ ଫଳନ ! ନିର୍ଜୀବ ଦେହରେ ପୁନଶ୍ଚ ନୂତନ ଜୀବନ ପାଦନ !
ଅଦର୍ଶନୀୟତାର ପ୍ରଦୟ ଦାର୍ଯ୍ୟସମ ହେବ !!! ଅନେକଙ୍କର ଆରଣ୍ୟ ଅଛି ପାତ୍ର ଓ ଗରମାର ବିଷ ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ତାହା ଅତି
ଦାହରେ ଦୁଃଖରୁ ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ହେଲେ ସାଧାରଣଙ୍କର ସେ ବିଷାସ “ଡ୍ୟାନଜିନ” ଏକାକୀରେ ଦୁଃଖରୁ ଉଦ୍ଧାରକାରୀ ।
ଡ୍ୟାନଜିନର ଖିର ଗୋଟିଏ ଅସାଧାରଣ ଶକ୍ତି ଏହି ଯେ ମଳ ମୁତ୍ର ଓ ଘର୍ମ ସମ୍ଭବ ପାତ୍ର ନିର୍ଗତ କରିଦେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଯାଏ । ସାଧନା—କେମିତି
ଋଷି ରଖେ । ଡ୍ୟାନଜିନ ରୋଗ ଗୁଣ ରଖେ ନାହିଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଶ୍ୟକ କଲେ ଅଥବା ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅତି ପ୍ରଦୟକମଣ କଲେ ନାହିଁ । ସାଧନାର
ଗୁଣ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ । ଡ୍ୟାନଜିନ ଗୁଣ ପ୍ରାୟୀ ।

ଡ୍ୟାନଜିନରେ—ମେହ, ଅସିମ, ହିକିନିୟା, ମାର୍କାସ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ବା ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥର ସଂଶ୍ଳେଷ ନାହିଁ ।
ତଥାପି ଏହାର ଏକ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଗୁଣ ଏହି ଯେ ଔଷଧ ସେବନର କିଛିଗଣ ପରେ ମନ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଏ, ଶରୀର ଟିକି ହୁଏ, ଯଥା ଦୂର୍ବିକରେ, ଦୋଷ
ପରିଷ୍କାର କରେ, ଡ୍ୟାନଜିନ—ଜୀବାକୁ ସ୍ୱସ୍ଥାତ୍ୱ, ସଦୃଶ୍ୟୁକ୍ତ, ଡ୍ୟାନଜିନ ସେବନରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଫା ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ ସକଳ ରକ୍ତରେ
ଓ ସକଳ ଅଙ୍ଗପ୍ରାଣରେ ଅନାଲ ଦୃକ ବନିତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସେବନ କରି ପାରିବ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଏହା ଦରଦର ବରୁ ଓ ନର ଦେହର ଜୀବନ ।

ଡ୍ୟାନଜିନରେ କି କି ରୋଗ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ?
୧ । ମେହ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାକ୍ତା ଓ ଶ୍ୱା ବିକାଶ; ୨ । ଗରମା ଓ ପାଚନ ଦୂର୍ବଳ ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାକ୍ତା; ୩ । ବାତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାକ୍ତା ।
ମେହ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାକ୍ତା—ସଥା—ମେହ, ପ୍ରମେହ, ସପ୍ତକ ଧାତୁ ନିର୍ଗମନ ବା ରକ୍ତ ନିର୍ଗତ ହେବା, ମୁକ୍ତମୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବର ବେଗ, ପ୍ରସାଦର
କ୍ୱାଳା, ପ୍ରସାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ବା ପରେ ସୁତାପର ପଦାର୍ଥ ବାହାର ହେବା । ଶ୍ୱାଲୋକ ଦର୍ଶନ ବା ସ୍ୱର୍ଗରେ ରୋଗପ୍ରାପ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁକ୍ର ଚରଳତା, ସ୍ୱପ୍ନ-
ଦୋଷ ଓ ଚକ୍ରନିର୍ଗତ ମୁଣ୍ଡପ୍ରସ୍ତାବ, ମୁଣ୍ଡପ୍ରସ୍ତାବ, ଉଷ୍ଣପ୍ରସ୍ତାବ ହୃଦ, ରକ୍ତ କ୍ୱାଳା, ଚକ୍ରପ୍ରସ୍ତାବ, ଦାହରୋଗକ୍ରମିକା, ସ୍ୱରଣ ଶକ୍ତିର ହ୍ରାସ, ଆତ୍ମ-
ଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ଦୋଷ ଦାଠିକ୍ୟ, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ, ଅଧିକ ଉତ୍ତାପ । ଶ୍ୱାବ୍ୟାଧି—ରକ୍ତ ବା ଦୋଷ ପ୍ରଦର, ଅଧିକ ରକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକ, ଦୁର୍ବଳ, ରକ୍ତଦାହ
ପେଟରେ ବେଦନା ଓ କଳହକାଳ ଉତ୍ତାପ ।—ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାକ୍ତା, ସଥା ।—ଗରମା ଓ ଚକ୍ରନିର୍ଗତ ପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସଙ୍ଗେ ଯା ଓ
ଦାହର, ଉତ୍ତାପ, ଦାହ ଓ ଗୋକ୍ରର ଚଳରୁ ଉତ୍ତାପ ଉଠା, ମୁଣ୍ଡରୁ ଦୋଷ ଉତ୍ତାପ, ମୁଣ୍ଡରେ ଓ ନାଭିକଳରେ ଦା, ବାଗି ବା, ପରୁଣା, ନାନା
କଳହକ୍ର ବରଣା, ଦାହ ଓ ଗୋକ୍ର ଫଳନା, ଅସ୍ତ୍ରା ଓ ପିଠିର ବେଦନା ଉତ୍ତାପ—ଡ୍ୟାନଜିନ—ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦୈନିକ ଏକ ବା ଦୁଇ ମାତ୍ରା
ସେବନ କଲେ ମନ ଚକ୍ର ହୁଏ, ଶରୀରର ଦୂର୍ବଳ ରକ୍ତ ଦୂର୍ବଳ କରି ନୂତନ ରକ୍ତ ବଢ଼ିତା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଓ ଶରୀର ସକଳ ଓ ଦାହବିଷୟ ହୁଏ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୧ । ୩ ବୋତଲ ଟ ୪ । ୬ ବୋତଲ ଟ ୮ । ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୧୨ । ୨୪ ବୋତଲ ଟ ୧୮ । ୩୬ ବୋତଲ ଟ ୨୪ । ୪୮ ବୋତଲ ଟ ୩୦ । ୬୦ ବୋତଲ ଟ ୩୬ ।

ବୋତଲ ଟ ୦ । ଅଶା, ୪ ଠାରୁ ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୦ । ୮ ଅଶା ।
ସୋଲ ଏଜେଣ୍ଟ—ରାଣି, ବର୍ମି, ସିଲେଟ, ଅଇ, ବି, ଜି, ଏଣ୍ଡ ହୋ କଲକତା
I. B. G. & Co. Calcutta Registered Telegraphice address “DANZIN”

ଅତି ଦାହରେ ପାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଜାକ୍ରିଲ ଜେ, ଟୀ, ମାଟିନଙ୍କର ଅବସ୍ତର—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳପ୍ରଦ ସାଧନା ଔଷଧ ।
ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଯାକ୍ତା ହେଲେ ହେଁ ୪୪ ଘଣ୍ଟାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ, କ୍ୱାଳା ସମ୍ଭାଷା ପାହିଁ ପାଚନ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି
ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୦ । ୪ ଚକ୍ର ଟ ୫ । ୬ ଘଣ୍ଟା ଏବଂ ତାରୁ ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୦ । ୮
ଜାକ୍ରିଲ ମାଟିନଙ୍କର “ଅବଶ୍ୟକ ମେହ”—ସାଧନା କେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବା ହେଉ ନିଶ୍ଚୟ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ବୋତଲ ଟ ୦ । ୪ ବୋତଲ ଟ ୦ । ୮ ଅଶା ।
୧୦୯ ଆକି ୧ ଠାରୁ ୧୨ ବୋତଲ ଟ ୦ । ୮
ଏଜେଣ୍ଟ—ଅଇ, ବା, ଜି ଏଣ୍ଡ ହୋ କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବିଷ୍କୃତ-ସୃଷ୍ଟି
“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପାରିଲା”

କୃତ୍ରିମ ଗର୍ଭମୈଥୁନର ଅରକ ଅନ୍ୟତ୍ରରେ
ରେକମ୍ପୁଣ୍ୟ କୃତ ।
ବହୁ ପସନ୍ଦିତ ! ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ !!!
ଅବ ଓ ଅକୃଷ୍ଣମ ।

ଅତି କାହାରିକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଗୁଣବିଶିଷ୍ଟ ଦେଖା
ବା ବିଲଗ୍ନ ସାଲସା ବା ତ୍ୟାକଜନ ପ୍ରଭୃତି
ଦୌର୍ଗଧି ପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ କରବାକୁ
ଦେବ ନାହିଁ ଅତି କାହାରିକୁ ଶ୍ରେଣ ସଭାଣା
ଶ୍ରେଣ କରବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ—
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା — ନିଜ ଗୁଣରେ
ତିକସ୍ତା ଜଗତରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାର
କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସ୍ମେରୁପ
ଦୁଇାରୁ ଶିଶି ବହୁତ ଦେଉଅଛି ଦେଖ ବଦେ-
ଶରୁ ସେହିପରି ଗୁଣି ଅସାଧାରଣ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷପ
ଲଭ କରୁଅଛି ଓ କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ଦୀନୋଭାବର ଉପା-
ୟରେ, ଦୈନିକିକ ପ୍ରଦରଣରେ ଦୈନିକିକ
କ୍ଳେମ୍ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ବହୁ
ଔଷଧ ବହୁତ ଦେଖରେ ସର୍ବ ଶରୀର
ସଂସ୍ଥିତ ହୋଇପଡ଼େ ଏବଂ ତାହାର ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ
କାରଣା ପକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେବନ ପ୍ର-
କାରା ଦମତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ୨୧ ମାତ୍ରା ସେବନ
ନାହିଁ ସେବୋପଶମ ସୁକ୍ଷ୍ମତା ଅନୁକୃତ
କରନ୍ତାଏ; ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷର
ଦୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତୁ ନେଇ କିମ୍ ସାମ୍ରା, ନତ
ଉତ୍ତୁ ଓ ନବ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତୁ ଏ
କ୍ଳେମ୍ ତାହୋତର ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
ପେରି ଅସେ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା :—ବ୍ୟଗତ କୃତ୍ରିମ
ଗର୍ଭମୈଥୁନର ରକ୍ତରୁରେ ପ୍ରତଳତ ଓ ବିକ୍ଷୟିତ
ଦେଉଥିବା ବ ସୁଦେଶୀ ବ ବଦେଶୀ ସତଳ
ପ୍ରକାର ସାର୍‌ସା, ସତଳ ପ୍ରକାର ଔଷଧି କୃତ୍ରିମ

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଅବିଷ୍କୃତ, ବିଶେଷାତ ସୃଷ୍ଟି **ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା** ଅବ ଓ ଅକୃଷ୍ଣମ ଅବୃତ୍ତ୍ୟଗୁଣ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପକ୍ତି;

ତିକସ୍ତା ଜଗତରେ କରଯୁଗ କର୍ତ୍ତା ଅଛି । ଏହା ରକ୍ତରୁକ୍ତିର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷ, ସାର୍‌ସାପାରିଲା ନାମ
କରବାକୁ ଅମୋଗ, ବାତପ୍ରସ୍ତ ସେରେ ଭରସା, ଧାତୁଦୌର୍ଗନ୍ଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେହ ଯାତ୍ରାରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଅସଙ୍ଗ୍ୟ, ଅସାଧାରଣ ଗୁଣାଦିପତ୍ର ଅବ୍ୟର୍ଥକାର, ଅଲୈକିକତାର ଅକୃଷ୍ଣମତାର କୃତକ୍ତି ପ୍ରମାଣ,
କୃତକ୍ତି ସାକ୍ଷୀ ଦେଉଅଛି ।

୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା ସାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଓ ବାମଣୀରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି:—“* * * ମୁଁ
କୃତ୍ରିମଦେହରୁପେ କରୁଅଛି ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା” ଦୁଷିତ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କରବା ଓ ରକ୍ତ-
ଦୂଷ୍ଟ ଦେହୁ ବିବିଧ ଶ୍ରେଣ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ କରବା ପକ୍ତିରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ” ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-ଗଉରୁଦେଓ ଦେଓ ରେଡାଗୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“* * *
ବିଜ୍ଞାପନର ମୋହରେ ପଡ଼ି “ତ୍ୟାକଜନ” ଔଷଧ ମଗାଇଲି, ଉପକାର ଦେବା ଦୂରେ ଥାଉ ଅନ୍ତ-
ପକାର ଦେଲି ସେଥିରେ ପାଗ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ
ସାର୍‌ସାପାରିଲା ଗୁଣ ମୁଁ ସୁଦ୍ଧି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋହେ ଅନ୍ତର ୩ ଡଜର୍କ ପଠାଇଦେବେ” ।

୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-ଦୁରଦର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଦେଓ ଶଲକେଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“ରକ୍ତ
ପରିଷ୍କାର କରୁ ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସା ସମତା ଅର୍ଥାତ୍ ଅସେ” ।
ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରକ:—ଡକ୍ଟର, ମେଜର ଏଣ୍ଡ କୋମ୍ପାନୀ, କଲକତା, ବମ୍ବା ବୋମ୍ବାଇ ।

ଓ ଅସୁସ୍ଥାଗୁଣକଣ୍ଠିଷ୍ଠ ଅର୍ଥାତ୍ ସେନକୁ ଭାବି ରଖେ କହୁ—

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ବୈଦ୍ୟାଳୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବରୁ ସେନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ତେଜ୍ୟ କରିଦେଇ କଦାପି ପୁନଶ୍ଚୟମଣ କରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଚିକିତ୍ସାଦର୍ଶନ ଫଳେ ଏହା ପ୍ରତିସନ୍ଧ ହୋଇ- ଅଛି । ପୁଣି ଏହି ସ୍ତ୍ରୀୟା ଅସ୍ତେଜ୍ୟକାରୀତା ଗୁଣ ଅବାରୁହିଁ ଏହି ଅବ୍ୟକ୍ତ ବାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଔଷଧପ୍ରାକୃତ ଗୁଣ୍ୟରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଅଛି ଯେଉଁଠାକୁ ଥରେ ଔଷଧ ପ୍ରେରଣ ହେଉଅଛି ସେଠା ଅଧିକାରିନୀକେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସାର” ପରୀକ୍ଷା ହୋଇ କାରମ୍ଭାର ତତକଳ ଔଷଧ ପଠାଇବାକୁ ପରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । କହୁ ଦାସପାତାଳରେ ଉପ- ମୁକ୍ତି ଦେଖିଲୁ ଏହି ସାଲସା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ଯାଉଅଛି । ଅସିଦ୍ଧା, ଇନ୍ଦ୍ରେଣ, ଅମେରକା, ଅପ୍ତିତା ମହାଦେବର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଭ୍ରମରକ କୁଟୀରବାସୀ କୁଟୀରଠାରୁ ମୂଲ୍ୟ ୧୨ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସମାଜ ଅଦରର ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ସତ୍ୟ ଯେପରି ବୁଝାଣୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା !!! ବାସ୍ତବିକ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗତା ଏହି ଅସ୍ତେଜ୍ୟକାରୀତା ଏହି ଅଲୋକିକତା ଔଷଧ ଏକାଧାରେ ଏତେ ଅଧିକ ଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା—ଦୂର୍ବଳକୁ ଗୋଧନ କରିବାକୁ, ନୂତନ ରକ୍ତକଣିକା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ, କାକ, ପାମାଗାତ, କଞ୍ଚିବାତ, ଅଣୁ ଗଣ୍ଡି ପୁଲିବା କୁଣ୍ଠେଇ ହୋଇ ପୁଲି ଉଠିବା, କୁଣ୍ଠିଅଣ, ହୃଦ୍ ଗରମ ଓ ପାରିର ଘା, ନାକ ଓ କାଉର ଘା ଦେହରେ ବା ଦସ୍ତ ଓ ପଦ ତଳରେ ପାଦ ଗରମର ସାଦା ବା କଳାଚିତ୍ତ, ଧବଳ କୁଣ୍ଠ ସେଗର ପ୍ରାୟମାତ୍ରାକୁ ଉତ୍ୟାସ ରକ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମସ୍ତକାର ଯାତ୍ରା ଓ ଉପସର୍ଗ ଏବଂ ବସ୍ତର ହସ୍ତସ୍ପାଦକ ସମ୍ପର୍କୀତ ପୁଣି ପାଦ ଓ ଗରମ ବିଷର କିଡ଼ି ମାଗ କରିବାକୁ ଏହାପରି ସ୍ତ୍ରୀୟା ଅସ୍ତେଜ୍ୟକର ଔଷଧ ଦ୍ୱିଗମ୍ଭ କାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ଉତ୍କଳ ଶୁକ ଗାଡ଼ କରିବାକୁ ଶୁଷ୍କକାରୀୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ କରିବାକୁ— ଦ୍ରାସପାପ୍ର ଶାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ— ସ୍ତ୍ରୀ ସହବାସରେ ସମତା ଜନ୍ମାଇବାକୁ,—ତଥା ଯାନକମ୍ପ ଶୁକବ୍ୟାଧି-ଅର୍ଥତ୍—ଦେ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ରମେହ, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ବହୁହୁ, ବାମ୍ପୋର ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା, ମେହବାତ, ପ୍ରସ୍ତାବ ଜଳବ, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ପଡ଼ିବା, ମୂତ୍ର- କାଳରୁ ଚୁକ ବା ପୁସ୍ତ-ରକ୍ତ ପଡ଼ିବା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ବା ପରେ-ଦୁଷ୍ଟ ବା ଅଦୁଷ୍ଟ ଶୁକ

ପତକ, ବ୍ୟା ମଳବେଗରେ ଶାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଗତ ହସ୍ତମୈଥୁନ ବା ଅଗ୍ରରକ୍ତ ସହବାସ ଦେହୁ ମୂର୍- ଶକ୍ତି ଗୁଣ, ମୁଣ୍ଡ ଘୁରୁରବା, ଚିତ୍ତର ଅସ୍ଥିରତା, ନିର୍ଗତପ୍ରସୂତା, ଚକ୍ରା କରବାକୁ ଅସମର୍ଥତା ସାମାନ୍ୟ ସହବାସ ବା ଉତ୍ତେଜନା ମାତ୍ର ଶୁକ୍ର ସ୍ଥଳନ ଦେବା ଉତ୍ୟାସ ଯାନକମ୍ପ ଶୁକ୍ରଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟାଧି, ଲକ୍ଷଣ ଓ ଉପସର୍ଗର ସମୂହେ ଧ୍ୟୁସ କରିବାକୁ ଅବ୍ୟର୍ଥ ଓ ଅମୋଗ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା:—ଉତ୍କଳକଳ ପ୍ରକାଶ କରିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କର ଦେଖ ! ସଙ୍ଗେ ମୁକ୍ତପଳ ଫଳକ । ସୁଧା ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ବୋଷ୍ଟ ପରିଷ୍କାର ଦେବ । ଦେହରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଳ ସଂଶୋଧ ଦେବ, ପୁଣି ଦୁର୍ବଳ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେହ ସଳେ ଦୁଷ୍ଟ ଓ କାନ୍ତିପୁକ୍ତ ଦେବ । ସଙ୍ଗରର ଓଜନ କମେ ବଢ଼ୁଥିବ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ୫—ସହିତ ବୌଦ୍ଧି ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସମ୍ବଳ ଦାହିଁ । ସ୍ୱପ୍ନ, ଅସ୍ୱପ୍ନ ଅବାଳ ବୃଦ୍ଧ ସମସ୍ତେ ସଳଳ ଅଦଗ୍ଧରେ ସହଳ ସମୟରେ ସେବନ କରି ପାରିବୁ, ଅଥଚ ବୌଦ୍ଧିସି ହଠିନ ନିୟମରେ ଅବକ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହୁଏ ଦାହିଁ ।

“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” ଉନ୍ନତ ସେଗର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ! ଯେଦେଉ ଗୋଟିଏ ସେନାସକ୍ତା ଅଭିଯାଏ ନୈରାଶ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହାର ବହୁ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ବହୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ବହୁ ପ୍ରମାଣ ପୁସ୍ତକା- କାରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଓ ବିକରିତ ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ରାବକତାପା ପାଇବେ

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୨ ୯ ୩ ଶିଶି ଟ ୫ ୬
୭ ଶିଶି ଟ ୧୦ ୩ ଜଳକ ଟ ୨୦ ୯
ଡାକମାସୁଲ ଓ ପ୍ୟାକିଂ ସୁତରା

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା;—ଅବସ୍ତା—
ଡାକ୍ତର ଜେମସ୍, ମେଜର ଏମ୍, ଏ, ଏମ୍, ଡି,
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋସିଆ, ନିଉୟର୍କ ଅମେରିକା । ଭ୍ରମର
ବର୍ଷର ଏକମାତ୍ର ଏକେଷ୍ଟ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ;—
“ଡବଲିଉ, ମେଜର ଏମ୍, ଡାକ୍ତରୀ, ବଲିବତା

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY
Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to
H. J. BELL
Agent Guttaek.

ADVERTISEMENT.
IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT
COLD!
It's so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.
But it's easy also, to find a good remedy in Batiwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally useful in Malarious, Intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon-Major Jayakar says: That it is a safe and reliable remedy.
Batiwalla & Co.'s Cholera, specific for cholera and Batiwalla's Ague Mixture or Pills may be had of Dr. H. L. BATIWALLA Worli-Dadar Bombay, and everywhere. At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

ଅମ୍ଭର ଗୋଲପକଡ଼ ଉନ୍ନତ ଦେଖିବ କି ?
ଏହା ଗୋଟିଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ଇଂରାଜୀ କେନେଡିଅନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଏହା ଅମ୍ଭର ବିଶେଷ ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ କଦାପି କଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପତ୍ର ବୋଧହୁଏ ଏହାର ଜ୍ୟୋତି

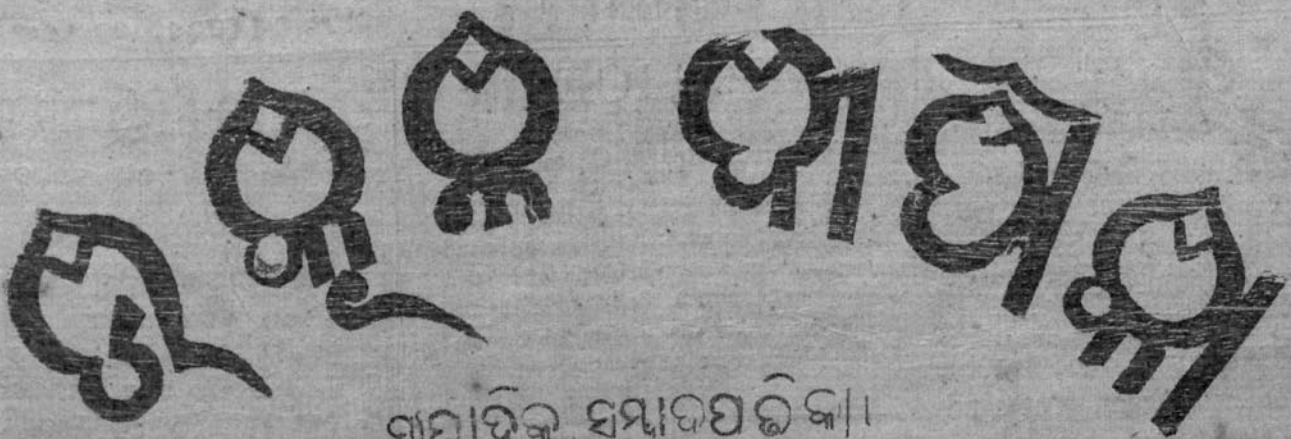

ପରିସ୍ରାୟା ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁଳର ସମସ୍ତ ଭାଗରେ ଅଠଗୋଟି ଉନ୍ନତ କୃତ୍ରିମ ଗୋଲପକଡ଼ ଗଠିତ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଅଭିଭୁକ୍ତ କୃତ୍ରିମ ଗୋଲ ବା ମୋତି ଗଠିତ ଏହା ଦୁର୍ଲଭପ୍ର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗୁଳପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଟାକୁ ଟ ୧ ୯
୧୯୦୯ରେ—ଗୋ ୧୨ ଟା “ଗୋଲପକଡ଼” ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚତ୍ତ୍ୱ କେନେଡିଅନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ନିର୍ମିତ କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଉତ୍କଳବ୍ୟାପ୍ତି- ରୂପାର ଓ ୧୨
୧୯୦୯ରେ—ଗୋ ୨୮ ଟା “ଗୋଲପକଡ଼” ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଅଭିଭୂକ୍ତ ସିଲଭର କୃତ୍ରିମ ଓ ୩୨ ।

Miss. K. K. Ker
No. 36 Cathedral Mission Lane
CALCUTTA.

ଉତ୍କଳ ପାଠକାଳ ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଳୟର ଶ୍ରୀ
ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରୂପେ ପାଠ୍ୟ ଦୋକାଅଛି, ଯଥା—
ପ୍ରଥମଅଳ ସଦାଗଣ
ଧରଣ ୨୦ ୯
ଅଧସ୍ତମୂଲ୍ୟ ୫ ୨ ୯
ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଟ ୩
ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାନ ଗୋଟେ ୧୦୦ ଦେହର
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶ୍ରୀ ୫ ୦ ୩ ଶାନ୍ତି ଭାଗ ଦେବ କାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅଳ ସଦାଗଣ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
ଅଳ ଦେହା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ସଦାଗଣ ଦେବ ।
ଅଧିକ ତନ ସଦାଗଣ ସୁତରା ବଦୋକମ୍ପ
ହୋଇପାରିବ ।
ବିଜ୍ଞାନର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।
ଏହି ଉତ୍କଳପାଠକାଳ ସହର ୧୯୦୩ ଚନ୍ଦ୍ରବାଦଳ ଗ୍ରହଣ-
କ୍ରମେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ବିଜ୍ଞାନସହର ମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦେବ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

ସ୍ୱର୍ଗର

ସ୍ୱର୍ଗର

CUTTACK, SATURDAY THE 21st February 1903.

ବି. ୧୦ ନ ଫାଲ୍‌ଗୁନ ସନ ୧୯୦୩ ସାଲ ଶନିବାର ।

ଅଗ୍ରମ ୧୨୯
ପଞ୍ଚାବେସ ୧୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ଶହାଦା ୧୮୭୫ ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧
ଇଂରାଜୀ ସନ ୧୯୦୩/୧୯୦୪ ମସିହାର ପୁସ୍ତକପତ୍ର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃତ୍ତ ଏବଂ ବିଶ୍ୱକ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପନୁ ଅଟେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଠକରେ ଦୈନିକ ଗଠନା
ମନୁଷ୍ୟାଦି ଲେଖିବା ସହାୟତା ପ୍ରାଦାନ ରହିଅଛି
ସ୍ୱଳ୍ପ ଧୂଳିରୁ କିଛି ବଜା ହୋଇଅଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବଜ୍ରପତ୍ରିକା ୧୦ ।
ଶ୍ରେଣୀପତ୍ରିକା ୧୦ ।

ଡାକମାସୁଲ ବଜ୍ରପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଶୁକ୍ର ୧୦ ।
ଶ୍ରେଣୀପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଶୁକ୍ର ୧୦ । ସମ୍ପାଦକ
୧୦ । ବଜ୍ରପତ୍ରିକା ଶ ୧୦ ଶୁ ଏକଟ
ନେଲେ ଡାକମାସୁଲ ପତ୍ରିକା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର
ସେକ୍ରେଟାରୀ

Is hereby given that a scholar-
ship of Rs. 12 (Twelve) per
month tenable for 3 years in the
Bengal Veterinary College will
be awarded by the District Board
of Cuttack. The candidates
should apply to the undersigned
before the 25th instant in the
following form. Preference will

be given to those who have fair
knowledge in English.

FORM OF APPLICATION.

1. Name of the Candidate and his age.
2. Name of his father and his residence.
3. Qualification of the candidate
4. His physical fitness and certificate of moral character and any other remarks he wants to make regarding himself.

Cuttack District Board } J. C. Chander
office }
10-2-1903. } Vice-Chairman.

Is hereby given that a scholar-
ship of Rs. 20 (Twenty) per
month tenable for 4 years at the
Sibpur Civil Engineering College
will be given by the District
Board of Cuttack. The Candi-
dates must have passed the F. A.
Examination of the Calcutta Uni-
versity or the B. A. Examination
in the B. course in Physics and
Chemistry. They should have
proficiency in Mathematics. The
age of the candidates, who have
passed the F. A. Examination

must be under 21 years, and of
the candidates who have passed
the B. A. Examination under 23
years. Candidates will have to
give a guarantee that they shall
continue their study for 4 full
academical years.

Preference will be given to
natives of Orissa. Applications
are to be made to the Chairman
of the District Board of Cuttack
up to 15th March next.

Other informations may be
furnished to the applicant on
application to the District
Board's office.

District Board's office } J. C. Chander
Cuttack }
10-2-1903. } Vice-Chairman

WANTED

A Private Tutor. Only Oriya
under graduates or failed men
with experience in teaching need
apply. Applications stating caste,
age and pay for which the appli-
cant is willing to serve, will be
received by the undersigned up
to 5th Proximo.

Surangi } SRI CHANDRA CHUDAMONI
Via } RAJA HARI CHANDAN
Ichapur } JUGDEB-
14-2-1903 } Raja of Surangi.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

WANTED

Temporarily a Surveyor on a salary of Rs. 20 per mensem. Practical knowledge of surveying and levelling is necessary. Applications will be received till the end of February 1903 by the Government Agent, Nayagarh state, District Puri.

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ସହ ମାନଧାରା

Nayagarh Govt. Agent's Office. Raja of Nayagarh 14-2-03

NOTICE.

Is hereby given that the Auction sale of the licenses of the following forest produces in this state for the year 1903-04 will be held at 11 A. M. of the 2nd March 1903 at the premises of the manager's office.

2. The intending bidders are at liberty to correspond with office on the subject. Licenses for collection and export of Tassar cocoons, Mohua flower and seeds, Kusum seeds, Karanj seeds, honey, wax, Lac (sealing wax) hides and horns of the wild animals, Panasi-grass, Tamarind, Simul, Harida and Kochila) Knox Vomica)

Manager's Office Dhenkanal Orissa 14-2-03 By order JAGANNATH DUTT Assistant Manager.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT. ORISSA CIRCLE.

NOTICE.

It is hereby notified for general information, that the undermentioned CANALS will be CLOSED for Annual Repairs during the periods specified below:-

The HIGH LEVEL CANAL, RANGES I, II and III, and JAJPUR CANAL, from 20th April to 31st May 1903, but may be reopened sooner if there is sufficient water in the rivers.

CUTTACK, 11th February, 1903. A. S. THOMSON, Superintending Engineer, Orissa Circle.

NOTICE.

District Board, Cuttack.

Tenders are hereby invited for the execution of the undermentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer. The tenders are for rate only without regard to quantity.

Table with columns: No, Name of work, Mile, Quantity, Remarks. Lists various road works like Laterite metalling, Cuttack Taldanda road, Taldanda loop road, etc.

The metal is to be broken and stacked for measurement before the 30th April 1903 and consolidation to be completed by 30th July 1903.

RULES.

- 1. All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0-1-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.
2. All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.
3. Tenders will be received up to 2nd March 1903.
4. Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.
5. The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK, The 4-2-1903 NAGENDRA NATH MITRA District Engineer Cuttack

ପଲେନ ପରିଚାୟକେ

ବିବରଣ ଶୁଣିବୁଣି ବର ବରକରକର ଅନୁପ୍ରଣା ।

ଅନୁବେଦନ ଉପକାର, କୌଣସି ବଳା, ବରବ

ଏହି ଉପକାରରେ ଅନୁବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରୋପ ସମପ୍ରକାର ଉପକାର ଦାୟୀ ଓ ପ୍ରକାରମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ମୋଟସରର ସେମିନାରେ ବେଗର ଅବସ୍ଥା ଅର୍ଥ ଅଗାର ବରବ ସହ ରେଷିଲେ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ସହର ପ୍ରେରଣ ହୁଏ ।

ସଂଗ୍ରହାବଳୀଗାର ସୃଷ୍ଟିପତ୍ରି ମନରାଧୁଳ ।

ଏହା ସହ ସେଗାରୀଗର ଓ ଜଗଦ୍‌ବନ୍ଧ୍ୟାର ଉପକାର । ଅନୁପାଳ ବସେଷରେ ପ୍ରସ୍ତୋତ ହେଲେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଗାରୀ, ଅର୍ଥ, ଅନୁପ୍ରଣା, ଶୁକ୍ରସୂତ, ସୁପ୍ରଦୋଷ, କୋଷ୍ଠ ଅଶ୍ରିତ ବାସୁଦେବ, ହାତୀ, ସାସ, ଭୃମ୍, ସାଗ୍ନ ଏବଂ ବୃକାଦିପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପାତ୍ରା, ଉତ୍ତର ବ୍ୟାଧି ଅକ୍ଳେ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରସବ ସେଷରେ ଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ଅଗାରୀ ଜଞ୍ଜଳ ରୋଗବଦର ସହ ଶୀଘ୍ର ନିବାରଣ ହୁଏ । ଅନୁ-ସପ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ କରା ଅପର କୌଣସି ପ୍ରାୟରକ ବା ମାନସିକ ପରାସମଜନିତ ଧାତୁଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ମସ୍ତିସ୍କର ସ୍ତମ୍ଭବଳତା, ସ୍ମରଣଶକ୍ତିର ଅନୁପା, ରକ୍ତର କୋଳାହଳାସ, ପିତ୍ତାପାତ୍ରା ପ୍ରଭୃତ ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସହ ଦାପ ପକ୍ଷରେ ଅଦାର୍ଯ୍ୟ ମନୋବ୍ୟାଧି । ସାତ ମାସର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ।

ଶୁକ୍ରକର କରକର ।

ଏହି ଉପକାର ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣ୍ୟରେ ଏହାମାନ ମନୋବ୍ୟାଧି, ସେନାମାନଙ୍କର ସୁକ୍ରକାରଣ ବରବ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକର ବେରୁଆଏ, ସେମାନେ ଏହି ଉପକାର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରେ ବସେଷ ପଲଲବତର ପାରୁକେ ଏବଂ ଧାତୁଦୌର୍ବଳ୍ୟ ଉପସମ ହେବ । ଏହା ସମ୍ଭବରେ ବାସୁଦେବ ଅନୁପ୍ରଣା ନିଷ୍ପ୍ରସୋଜନ । ଅବେମାସ ବେରବ କଲେ ସମସ୍ତ ବରବର ବୋଲ ପାରୁକେ । ଏବଂ ତଦା ଉପକାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ମାତ୍ର ।

କଳ୍ପକରକର ପ୍ରାୟନ ।

(ଦେଶୀୟ ଉପକାର)

ଏହାରେ ଉପକାର (ବରଣ) ସହ, ପାର-ଦାବଦୋଷକରଣ ସହରରେ ବଳା ଓ ବଳା ଯାଏ, ଫୋଟୋସ୍ତ୍ରା ଓ ବାବ ପ୍ରକାର ନିଷ୍ପ୍ର ସହରଣ ହୁଏ । ଅଧୁକର ଏହା ରକ୍ତ ପରିସାର ବର ସହରଣ ସୃଷ୍ଟି ସହର କଲେ ଏହା ସମସ୍ତ ରକ୍ତରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ଏବଂ ଶିଶୁ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ମାତ୍ର ।

ଏବଂ ସେ ଉପକାର କଲେ ଟ ୨୯ ବା ମାତ୍ର । କୌଣସି ବଳା ଶ୍ରୀ ଉପକାର ବରବର ଅନୁପ୍ରଣା ଅନୁବେଦନ ଉପକାର

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

ଗତ ତା ୨ ରାଜରେ ଶେଷ ହେବା ସାପ୍ତାହୀକ ବିବରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ପେଟେଣ ଶେଷ ପୁରୁ ଉକ୍ତ ସପ୍ତାହରେ ୨୫,୮୭୦ ଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ପୁସ୍ତକ ସପ୍ତାହରେ ଅଙ୍କ ୨୪ ହଜାରରୁ କିଛି ଅଧିକ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ସହସ୍ରାଧିକ ବୁକ୍ସ ହେବା ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହେଁ । ଭାରତର ପ୍ରାୟ ସକଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଶେଷ ବୁକ୍ସ ଉପରେ ଅଛି । କଲିକତା ସହରରେ ମଧ୍ୟ ଦୈନିକ ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମେ ବଢ଼ିବାର ଦେଖି ଲୋକେ ସନ୍ତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ତା ୨ ରାଜରେ ଶେଷ ହେବା ସାପ୍ତାହୀକ ବିବରଣରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏକା ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ର ଦେଖା ଯିବ । ଭାରତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର କେବଳ ଉତ୍ତରରେ ବିଭାଗରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମେ ବଢ଼ୁଅଛି । ଏ ସପ୍ତାହରେ ତା ୨୮, ୨୫୩ ଶ ସାମାନ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ପୁସ୍ତକ ସପ୍ତାହର ଅଙ୍କ ୨୫,୮୭୪ ଥିଲା ।

ତାକ ବିଭାଗର ମନଅର୍ତ୍ତର ଖରବ୍ ଆଉ ବିଷୟରେ ଉଣା ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଦକ୍ଷିଣରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟ ୧୫ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନଅର୍ତ୍ତର ଖରବ୍ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମରେ ଟ ୦ । ନିୟୁତ ଯାଉଅଛି । ଅସନ୍ନା ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ରାଜ ଠାରୁ ଟ ୦ / ନିୟୁତ ଯିବ ଏବଂ ଟ ୨୫ କା ର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମନଅର୍ତ୍ତର ସମ୍ଭବରେ ଉଦନୁସାରେ ପ୍ରତି ଟ ୧୫ କା ଅଧିକା ତହିଁର ଅଂଶ ସକାଶେ ଟ ୦ / ଖରବ୍ ନିୟୁତ ଯିବ । ଛ, ପି, ମନଅର୍ତ୍ତର ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଏହି ନିୟମ ଖଟିବ ।

କଲିକତାର ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷରେ ଦକ୍ଷିଣପାଳକୁ ଶ୍ରେଣୀକ ସଙ୍ଗେ କିଛି ନଗଦ ବଦା ଦେବାର କଥା ଥିଲା । ସେ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷତା ପଢ଼ିବାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଲିମାଲ ହେତୁ ନଗଦ ବିଦାଗି ବିୟା ଯାଇପାର ନ ଥିଲା । ସେ ସମ୍ଭାଷଣ ଦକ୍ଷିଣପାଳ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସବ ପ୍ରତି ଦାତରେ ଜମା ଅଛି ଏବଂ ତାହା ଅଗାମୀ ମାସ ମାସ ତା ୩ ରାଜ ଅପରାହ୍ଣ ୬ ୩ ଖ୍ୟ ବେଳେ ପୁଅକୁ ତଳ ସ୍ତାନରେ ଦକ୍ଷିଣପାଳକୁ ବାଣ୍ଟି ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଅଗା ଦୁଅର ଏଥିର ଯେମନ୍ତ ସୁନନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି କିମ୍ପାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବ ।

ବଙ୍ଗ ବିଜେତା ଲର୍ଡ୍ କ୍ଲାଇଭଙ୍କର ଜନ୍ମଦିନ ନାହିଁ ଲର୍ଡ୍ ପାଉଁରସ୍ ଭାରତ ରୁପେଶ କରବାକୁ ଅସିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ନୟମ୍ବ ୨୦ ଶ ଅଟେ । କ୍ଲାଇଭର ଅକ୍ଷୟ କାର୍ତ୍ତି ପଲ୍ଲୀସୁକ୍ଷେମେ ଓ ସମ୍ବଲପୁରୀର ସମାଧି ଲତାଦ ଦେଖିବା ସକାଶେ ସେ ମୁରସିଦାବାଦକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କେତେକ ଦିନ ସେଠାର ନବାକ୍ତର ଅଭିଧାନ ରୂପେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରାସାଦରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । କାଶୀମ ବଜାରର ମହାବଳ ସମ୍ଭାଳିତ ନିଜଙ୍କର ଉଦ୍ୟମରେ ମୁରସିଦାବାଦରେ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହୋଇଥିଲା ତାହା ପଢ଼ିବା ଦିନ ଲର୍ଡ୍ ମହୋଦୟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ପୁରୁଷର କାର୍ତ୍ତି ଦେଖି ସେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ବଜେଟ୍ ଅଗାମୀ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତାର୍ଥେ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଅଫିସରେ ରଖା ହୋଇଥିବାର ଗତ ଗୁରୁବାର ଦିନସରୁ ଯେଉଁଠି ଦିଅ ହୋଇଅଛି । ଦୁଇଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଦାତାମାନେ ଉକ୍ତ ଖସଡା ବଜେଟ୍ ଦେଖି ସେଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ଲେଖିଦେଇ ପାରିବେ । ଏହିପରି ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଖସଡା ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ମାତ୍ର କୌଣସି କରଦାତା କିଛି ଆପତ୍ତି କରୁ ନ ଥିଲେ । ଗତବର୍ଷ କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ କରଦାତା ବଜେଟ୍ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଆମେମାନେ ଅଗା କରୁଁ ଏଥର କରଦାତାମାନେ ବଜେଟ୍ ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଗମନ କରୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରବାରେ ଅବହେଳା କରିବେ ନାହିଁ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁପରିଚିତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନେଲ ସାହେବ କଲିକତା ଦ୍ୱାଇକୋଟରେ ବାରିଷ୍ଟ୍ରୀ କରବାର ଅନୁମତି ନ ପାଇବାରୁ ରଜନିର ଚିଫ୍ କୋଟରେ ବାରିଷ୍ଟ୍ରୀ କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ଗତ ତା ୧୩ ରାଜରେ ସେ ଆବେଦନ ପତ୍ରର ବିବର ବେଳେ ସେନେଲ ସାହେବଙ୍କର ବାରିଷ୍ଟ୍ରୀର ସୋମରନ ସାହେବ ଉପକୋଟକୁ ଜଣାଇଲେ କି ସେନେଲ ସାହେବଙ୍କର ନିଜର ଚରିତ୍ର କରୁକରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସରକାରୀ ଚରିତ୍ର ସମ୍ଭବରେ ସେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବରଖାସ୍ତ ହେବା ଏବଂ କଲିକତା ଦ୍ୱାଇକୋଟରେ ବାରିଷ୍ଟ୍ରୀ କରବାର ଅନୁମତି ନ ପାଇବାରୁ ତାହାଙ୍କର ସର୍ଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି । ସେ ଦଣ୍ଡ ଚେଷ୍ଟାୟା କରବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ବିଶ୍ୱରପତିମାନେ ସେନେଲ

ସାହେବଙ୍କର ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଠାରୁ ଗଜାଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କଟକ ଜିଲ୍ଲା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ମୌଲ୍ଲା ଅବଦୁଲ ସଲମ ଦପୋଟୀ ମହାଶୟକ୍ତ ମହାନ୍ତ ମାତୁ ଉଠାଇ ନେଇ ପୁରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁର ନାୟପୁଣ୍ଡର ନାୟପୁଣ୍ଡା ପ୍ରଭୃତି ଆସାମିନଙ୍କୁ ଖଲ୍ଲସ ଦେବାକୁ ଠାରୁ ଗଜା କାକୋଟରେ ମୋସନ ଆଗତ କରିବାରେ ଦ୍ୱାଇକୋଟକୁ ନଥି ଲତାଦ ତଳକ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ସେ ମୋକଦ୍ଦମା ଗତ ଗୁରୁବାର ଦିନ ଦ୍ୱାଇକୋଟରେ ଶୁଣାଣି ହୋଇ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କର ଉପ୍ପ ରଦ ଓ ମୋକଦ୍ଦମ ମୌଲ୍ଲା ସାହେବଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱରପ ହେବାର ଆଦେଶ ହୋଇଅଛି । ଆସାମିନାନେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଆବେଦନ କରବାକୁ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ମୋକଦ୍ଦମାଟିକ ଅସଗା ନିକଟକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଅଦେଶ ଦେଲେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଆଇନ ଅଟେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱାଇକୋଟର ବିଶ୍ୱରପତିମାନେ ମୋକଦ୍ଦମାଟି ଆଦୌ ଉଠାଇ ନେବାର କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିବାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଇଦେଲେ । ପୁରୀଠାରୁ କଟକକୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଉଠାଇ ଅଣିବାରେ ପ୍ରଥମେ ଦ୍ୱାଇକୋଟରେ ମୋସନ ହୋଇ ପୁନବାର ଏଠା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋସନ କରବାରେ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଯେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଗଲା ସେଥି ସକାଶେ ଦାୟୀ କିଏ ? ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ମାନେ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ବିଶ୍ୱର କର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ କୌଣସି ଲୋକ ଅନାରିଶ ଅପମାନିତ, ହରବର ଓ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତେ ।

ପୁସ୍ତକ ସମାଜର ଗୌରବନାଶ ମୋକଦ୍ଦମା ଏଠାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପିସର ସାହେବ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ମହଲିକ ଅବଦୁଲସଲମଙ୍କ ମିସଲକୁ ନିଜ ମିସଲକୁ ଉଠାଇ ଅଞ୍ଜନା ପ୍ରଦେଶରେ ଗଜାଙ୍କର ବାରିଷ୍ଟ୍ରୀର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପି, ଏଲ୍, ଉପକୁ ମିସଲରେ କରୁଥିଲେ କିବା ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରକୁମାର ସିଲ୍ ଗଜାଙ୍କର ଉକ୍ତ ଥାନ ବିଶ୍ୱରକର୍ତ୍ତା ମଉଲ୍ଲା ସାହେବଙ୍କ ସହଚ ସାକ୍ଷୀ କରବାକୁ ସାଧିଥିଲେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ଏମନ୍ତ ଭାବରେ ସେ କଥା କରୁଥିଲେ ସେମନ୍ତ ଗଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଶ୍ୱର କରବାକାରଣ ମଉଲ୍ଲା ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ସିଲ୍ ମହାଶୟକ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସିଲ୍ ମହାଶୟ ପୁଣ୍ୟ ସରକାରୀ ଜଳପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱାଇକୋଟ

ପରେ ଉତ୍କଳର କରୁଥିଲୁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଉପର ଲିଖିତ କଥାଦ୍ୱାରା ସିଲ ମହାଶୟଙ୍କର ଚରଣ ପ୍ରତି କଲିକ ଆସେପ ଦେବାକୁ ସେ ଉକ୍ତ ବିଷୟ କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟରେ ବିଚାର ପଢ଼ାଇ ଜଣାଇଲେ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ତାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାହା ମିସଲରେ କରୁଥିଲୁ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା, ମୋକଦ୍ଦମାର କୌଣସି ନୀତିକ ପଦ୍ଧତିରେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ନେହିଁ ଶୁଣୁଥାଆନ୍ତୁ ତାହା ଶୁଣି ମିସଲରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ । ଏହି ଦେହରେ ସିଲ ମହାଶୟ ହାଇକୋର୍ଟରୁ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏଥୁକୁ ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତିମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ କି ସେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଫିସର ସାହେବ ସିଲ ମହାଶୟଙ୍କର ମାନ ହାନ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଉକ୍ତ କଥା କହି ନାହାନ୍ତି । ସିଲ ମହାଶୟ ଯେବେ ଫିସର ସାହେବଙ୍କୁ ଏ କଥା ଜଣାଇବେ ତେବେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଅପଣା ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଉକ୍ତ ଭ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ଏମନ୍ତ ମନବ୍ୟ ଯୋଗ କରନ୍ତେବେ ଯେ କିପରି ସିଲ ମହାଶୟଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧାର ଉଚିତ ପ୍ରତିକାର ହୋଇ ଯିବ । ଏହା ଏକପ୍ରକାର ଅଭିନବ ବିଚାର ଅଟେ । ସିଲ ମହାଶୟ ଗୁଡ଼ାଏ କଲେ କି ଫିସର ସାହେବ ମୋକ୍ଦ୍ଦମାରେ କଲିକ ରଖାଇଲେ । ହାକିମ ହୁଲେ ଫିସର ସାହେବଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଆ ଓ ତାହାଙ୍କୁ କହି ସଂଗୋଧନ କରାଇ ନାଅ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ନବୀନ ମହାଶୟଙ୍କର ଅଭିପ୍ରେନ ଦରବାରରେ ବଙ୍ଗଳାର ଏକଟି ଛେଟାଟି ମାନ୍ୟବର କୋର୍ଟର ନାହାନ୍ତର ଅପଣାର ବନ୍ଧୁତାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରଜର ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଯଥା; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସପ୍ତଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରେ ଲହୋର ଅନୁଗତ କାନିକନବାସୀ ଅଗ୍ରଣିୟ ପ୍ରଥମେ ପଞ୍ଜାବକୁ ବଙ୍ଗଳାକୁ ଆସି ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବସତି କଲେ । ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ସମ୍ପ୍ରଦ ପୁରୁଷ ଭଲକରନ ନାହାନ୍ତର ସନ ୧୮୪୪ ରେ ଗଞ୍ଜ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀର ବାଦସାହାବର ବଡ଼ ଅଫିସର ଲର କର ସନ ନାହାନ୍ତର ପଦ ପାଇ ୪ ହଜାର ସେନାର ମାଲିକ ଏବଂ ପରେ ମହାଶୟଙ୍କର ଏକ ପଦ ବଜାର ଅର୍ଥାତ୍ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ସେନାର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ ଏବଂ ଗୋପ ରଖିବା ଓ ରଖିବାଦ୍ୟ ବଜାଇବାର ଅନୁପଦ ପାଇଲେ । ମହାଶୟ ଭଲକରନ ନାହାନ୍ତର ପୁତ୍ର ଦେବାକୁ ସନ ୧୮୭୧ ସାଲରେ ବେଙ୍ଗଲ ନାହାନ୍ତର ଗଞ୍ଜ ପାଇଲେ ଏବଂ ନବୀ

ମାନ ଜିଲ୍ଲା ଓ ରଜର ଯାସନର ସେ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅମଳରେ ଚରପ୍ପାୟା ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ମୂଳ ଆଇନ ସନ ୧୮୯୩ ସାଲର ୧ ଆଇନ ଜାରି ହେଲା ଏବଂ ସେ ପଢ଼ନା ତାଲୁକର ସୃଷ୍ଟି କଲେ କି ସହି ସମ୍ପର୍କରେ ସନ ୧୮୯୧ ସାଲ ୮ ଆଇନ ଜାରି ହୋଇଥିଲା । ମହାଶୟ ବେଙ୍ଗଲ ନାହାନ୍ତର କି ୭୦ ବର୍ଷ ଗଜରୁ କର ସନ ୧୮୩୨ ସାଲରେ ସ୍ୱର୍ଗାଭିହୃଣ କରନ୍ତେ ତାହାଙ୍କର ଯୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ମହାଶୟର ନାହାନ୍ତର ମହାଶୟ ହୋଇ ବି ୪୭ ବର୍ଷ ଗଜରୁ କଲେ । ବଙ୍ଗ ଦେଶର ପ୍ରଥମ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିସମୂହ ସେ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲରେ ବଙ୍ଗଲର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିକ ସେନା ରଖିବାର ଚରପ୍ପାୟା ଅନୁମତି ପାଇଥିଲେ । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ଚଣ୍ଡୀ ଦରବାରରେ ତାହାଙ୍କୁ ୧୩ ଗୋପ ସଲମୀ ପାଇବାର ସମ୍ମାନ ଦିଆଗଲା । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ସେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଯୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଅପତାବର ମହାଶୟ ନାହାନ୍ତର ଗଜରୁ ପାଇଲେ । ମାତ୍ର ସେ ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ସନ ୧୮୮୩ ସାଲରେ ନିଃସନ୍ତାନ ହୋଇ ମରଗଲେ ଏବଂ ରଜ୍ୟ କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଓପାର୍ଡସର ଅଧିକରେ ଅସିଲ । କେତକ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା ଉତ୍ତାର ପରଶେଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାଶୟୀ ମହାଶୟ ବିଚୟନ ନାହାନ୍ତର ଯୋଷ୍ୟପୁତ୍ର କଲେ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ଏ ମହାଶୟୀ ଗଞ୍ଜା ବନବହାର ଜାୟରକର ଉଭୟସହ ଓ ସନ ୧୮୮୯ ସାଲରେ ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ଗଜର ବର୍ଷେ ବଢ଼ି ଦରବାରରେ ମହାଶୟଙ୍କର ପଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ରଜର ବଶରତ ପଦ ହେଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ରଜାଙ୍କୁ ଚଢ଼ି ଉପରେ ନାହାନ୍ତର ପଦ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ମହାଶୟଙ୍କର ବିଚୟନର ମହାଶୟ ନାହାନ୍ତର ଉପସ୍ଥଳ ଶକ୍ତିକରାବ ଉତ୍ତମରୂପେ ସୁଶିକ୍ଷା ଲର କର ଏବଂ ବଙ୍ଗର ରୂପକର ଓ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ସବୁପ୍ରଥମ ସମ୍ମାନ ପଦର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ । ସେ ସମ୍ପର୍କ କି ୧୯ ଲରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଗଞ୍ଜର ଅଧିକର ୪୯୫୫ ଦର୍ମମାନର, ଏବଂ ମୋକଦ୍ଦମା କମା କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଓପାର୍ଡସ ନାହାନ୍ତର ଅସିଲ ଦେଲେ ଟ ୪୪,୭୩,୭୨୩ ଶୁଭ ବର୍ତ୍ତମାନ ୪୪,୭୩,୭୨୩ ୧୯୧୧ ୧୯୧୩ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ରଜ୍ୟ ଗଞ୍ଜା ପଥକର ଗଞ୍ଜା ଟ ୩୩,୫୨,୫୩୦ କି ମିତା ପାଇ ଗଞ୍ଜ ଅଧିକ ପ୍ରାୟ ୧୨ ଲକ୍ଷ ୪୩୦ ଅଟେ । କି ୧୭ ବର୍ଷ ନାବାଳିଣୀ ସମୟରେ ସର

କାର ଏହି ସମ୍ପର୍କର ଅନେକ ଉଲ୍ଲେଖ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କର ୧୪ ଲକ୍ଷ ୪୩୦୦ କମ୍ପାନୀ ନାଗର ଏବଂ ୧୯୩ ଲକ୍ଷ ୩୩୦୦ ଟଙ୍କା ସହିତ ମହାଶୟ ନାହାନ୍ତରୁ ଅର୍ପିତ ହେଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ଯଥୋଚିତ ସୁଶିକ୍ଷା ହୋଇ ଅଛି । ଅଭ୍ୟସର ମହାଶୟଙ୍କର ଉପଦେଶ ସମୂହ କହିଲେ ଉକ୍ତେ ଏତେ ବଡ଼ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକାରୀ ହେଲା । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କ୍ୟାସ୍ ଓ ସଦୟ ବ୍ୟବହାର କରବ ସେମାନଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧା ଶୁଣି ଉଚିତ ପ୍ରତିକାର ଦାନ କରବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ସଜରୁ ଓ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ, ସମାନସ୍ଥର ଓ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥୋଚିତ ମୁକଦ୍ଦମାର ଉତ୍ତର ଏବଂ ସାଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅଭ୍ୟସର ହେବ । ଏହି ସବୁକ ଉପଦେଶ ମୁରଖ ରଖି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଉକ୍ତେ ଅପଣାର ଓ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବର ମର୍ଯ୍ୟଦା ବଜାଇବ ଏବଂ ପ୍ରଜାବର୍ତ୍ତ ଓ ସମାଜସ୍ତ୍ର ଲୋକମାନେ ସୁଖ ସନ୍ତୋଷରେ ରହିବେ । ଉପର ଉକ୍ତେ ଏତେ ବଡ଼ ପଦ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଏହା ରକ୍ଷା କରବାର ଲର ଉକ୍ତେ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ସତ୍ୟାସା ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ତାହା ବଦଳ କର ।

ଉତ୍କଳଗଣ୍ଡର ଗଜରାୟ ଟମୋଗ ।
 ଏଥିପରେ ଅଗ୍ନେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ କି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଚଳନ ଗୁଣ୍ୟଗଣ୍ଡକୁ ଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକ ଦରବାର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ସଜା ହେଲୁଣ୍ଡାତା ଦେ ନାହାନ୍ତର ଉକ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ଅବେଦନ ପସି ପଠାଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଗ୍ନେମାନେ ଦଖିଥିଲୁ । ସତ୍ୟପି କି ପ୍ରଜା ମହୋଦୟ ଉକ୍ତ ଅବେଦନପସି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଲରରେ ପ୍ରଚାର କର ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ତେବେ ଗଣ୍ଡ ପ୍ରଚଳିପି ଅପଣା ବରୁବର୍ତ୍ତକୁ ପ୍ରଦାନ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହିପରେ ଅଗ୍ନେମାନେ ତାହା ପାଠ କର ସମ୍ପର୍କ ପାଠକମାନଙ୍କର ସମେତ ରଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟେ ଚଢ଼ିର ସମେତ ମର୍ମ ଉପହାର ଦେଉ ଅଛି । ଉକ୍ତ ଅବେଦନପସିରେ ଉତ୍କଳରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଚଳନ ଉପଗଣ୍ଡର ବହୁ ବିଷୟ, ପ୍ରାଚୀନ ଜୈରକ, ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଳର ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାକର ଅବସ୍ଥା ବଦଳା ଚୁକି ଶିକ୍ଷକମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ବିଶଦ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉତ୍ତାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାସନପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଏହା ଚଳ ପ୍ରାଦେଶିକ ସାସନ ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗ, ମାଡ୍ରାଜ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉକ୍ତ ଦେବା ଏବଂ ସେହି ପ୍ରଦେଶର ମୂଳ ଅଧିକାରମାନେ ପୁସ୍ତକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରାସନ ପଳ ଗ୍ରୋପ୍ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକର ଉପର ରକ୍ଷା ଦେଉ ଓଡ଼ିଆ ମାନେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ

ହୋଇ ନ ପାଇ କ୍ରମେ ଦୁର୍ଗଭବ ଲଭିବାର
ଲେଖାଅଛି । ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳବାସୀ ପ୍ରଚଳିତ ଭୃତ୍ୟ
ଏକଶାସନାଧୀନ ରହିଲେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା
ଓ ବୈଷୟିକ ଉନ୍ନତ ପ୍ରତି ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଏ-
କାନ୍ତ ହୃଦ ଓ ମନୋଯୋଗ ରହିବ, ଅନ୍ୟ କେହି
ବାହାଙ୍କୁ ଚାଲାଇ କେଉଁ ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ
ସେମାନେ ଏକତ୍ର ମିଶି ପରସ୍ପରପ୍ରତି ଅଧିକ
ମମତା ଓ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇ ପାରିବେ ।
ସଂସ୍ପେଷରେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକତାର ସମସ୍ତ ସୁଫଳ
ଲାଭ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନବାର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଦୂର
ହେବ । ଅତଏବ ଗଜା ବାହାଦୁର ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି କି ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡ
ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସୁଅର୍ଥ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶାସନ
ଗଠିତ ହେଉ ଅଥବା ବଙ୍ଗ, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବା ମଧ୍ୟ-
ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଏକ ଶାସନାଧୀନରେ
ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡକୁ ରଖାଯାଉ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଏକ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅଧୀନ
ହେଲେ ଗଜା ବାହାଦୁର ସେ ଶୁଭଫଳର ଆଶା
କରନ୍ତି, ଉତ୍କଳବାସୀ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସେହି ଆଶା
କରନ୍ତି ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ
ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ସେ ତାହା ହୋଇ ପାରିଲେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁକୂଳ ହେବେ କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କର
ମଙ୍ଗଳ କରବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେ-
ଶ୍ୟ । ମାତ୍ର ଗଜା ବାହାଦୁରଙ୍କର ସେହି ଏକତା
ସାଧକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁମାନଙ୍କ ମନକୁ
ଘେନି ନ ଥିବାର ସୁଦ୍ଧା ଅନୁମାନେ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ତାହାଙ୍କର
ଅନେକଦିନ ପଡ଼ି ସେ ମତ ପରବର୍ତ୍ତନ କର-
ବାର କୌଣସି ସୁଯୁକ୍ତି ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ
ଖଣ୍ଡର ଆସୁତନ ଯେତେ ବୃଦ୍ଧ ହେଉଅଛିକେ
ତାହା ସେ ଗୋଟିଏ ସୁଅର୍ଥ ଶାସନ ପ୍ରାପ୍ତ
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଏ କଥା କୌଣସିମତେ ବୋଲି-
ଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହି ସମସ୍ତ ଗଜ୍ୟଖଣ୍ଡର
ଯେତେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଗଜା ବାହାଦୁର ଆପଣ
ଅନେକଦିନରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ
ଥିବାର ସ୍ୱୀକାର କଲେ ମଧ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାର ଗୋଟିଏ
ବଡ଼ ବିଭାଗକୁ ସର ନୁହେଁ ଏବଂ ଆସୁତନ
କୌଣସି ଏକ ବିଭାଗରୁ ଅଧିକ ହେଲେକି
କହିଁ ଅଧିକାଂଶ ଗଜାକାତ ବା ଜଙ୍ଗଲ ଓ
ସଂକ୍ରମଣ । ସୁଦ୍ଧା କହିଁ ଆସୁତୁ ଗୋଟିଏ
ଶାସନର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ ହେବା ଅସମ୍ଭବ । ଅତ-
ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସମାଗେ ଗୋଟିଏ ସୁଅର୍ଥ ଶାସନର
ପ୍ରାର୍ଥନା ଅର୍ଥୋ ଅସମ୍ଭବ । ୨ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ-
କରେ ବଳବ୍ୟ ଏହି କି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଭୂମି,
ବଙ୍ଗ, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅନୁଗତ
ହେଲେ ସମାଜ ଫଳ ହେବ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ
ନିବେଦନ ହେଉ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ଯୋଗ ହେଲେ

ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଗଜ୍ୟାମା ନଦଳସିବ
ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର ସଂଧ୍ୟାକ୍ରମେ କଲ-
କତା, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କାଗପୁରରେ ରହିବ ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶାର ଗଜ୍ୟାମା କଟକରେ ରହିବ । ଏଥିକୁ
କଟକରୁ କଲକତା ମା ୨୫୩ ଇଲ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ମା ୨୨୨ ଇଲ ଏବଂ କାଗପୁର ମା ୮୧୧ ଇଲ
ଅଟେ । ଏଥିଉତ୍ତାରୁ ଯେବେ କଟକଠାରୁ ଓ
ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଯେଉଁ ରେଲବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର
କଥା ଅଛି । ମାତ୍ର କଟକରେ ହେବାର ସ୍ଥିର
ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେବେ ତାହା କୌଣସି
କାଳରେ ସିଦ୍ଧି ହେଲେବେଳେ କଟକ ଓ
କାଗପୁରର ଦୂରତା ପ୍ରାୟ ମା ୧୫୦ ଇଲ ଉଣା
ପଡ଼ିବ ମାତ୍ର ତାହାହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କଟକଠାରୁ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କାଗପୁରର ଦୂରତା ପ୍ରାୟ ସମାନ
ପଡ଼ିବ ଏବଂ କଲକତାର ଭିନ୍ନଗୁଣ ପଡ଼ିବ ।
ଅତଏବ ଦୂରତା ବିବେଚନାରେ ଦେଖାଯାଏ
ଯେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଅଧୀନ ହେଲେ ସେହି ପ୍ରଦେଶାନୁଗତ ଉତ୍କଳ
ଖଣ୍ଡର ବୃଦ୍ଧ ଲାଭ ନାହିଁ ସେମାନେ ସେମନ୍ତ
ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ରହିବେ
ଏବଂ ତେଲଙ୍ଗା ବା ମହାରାଜ୍ୟର ଆସୁତନ
ସେମନ୍ତ ସହୁଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ସହୁଦେ । ମାତ୍ର
ବଙ୍ଗାନୁଗତ ଓଡ଼ିଶା ଯାହା କି ଉତ୍କଳ ଦେଶର
ବୃଦ୍ଧ ଓ ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ହେଉଅଛି ତହିଁର
ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ଦେବ । କାରଣ ତାହା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ବା କାଗପୁରଠାରୁ ସେହି ପ୍ରଦେଶର ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ
ଅପେକ୍ଷା ଦୂରତର ପ୍ରାନ୍ତସୀମାରେ ପଡ଼ିବ ଏବଂ
ବଙ୍ଗାଳଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକତର ଅପରାଧିତ ତେ-
ଲଙ୍ଗା ବା ମହାରାଜ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । ଫଳତଃ ସେ କୌଣସି
ଦିଗରୁ ବିଚାର କର ଏ ପରବର୍ତ୍ତନରେ ବଙ୍ଗ-
ାନୁଗତ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଅପକାର ବିନା ଉପକାରର
କୌଣସି ବାଟ ବଞ୍ଚୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଯାହା
ବୃଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉନ୍ନତ ହେଉଅଛି ତାହା ଦାର୍ଢ଼-
କାଳ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯିବ । ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଅସୁବିଧା ଓ କଷ୍ଟର ବିଷୟ ଏଥିପୂର୍ବେ
ଅନୁମାନେ କରାଅଛୁ । ସେ ସମସ୍ତର ସୁନ-
ାବରୁ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଗଜା ବାହାଦୁର ମହୋ-
ଦୟ ସେ ବିଶ୍ୱସ୍ତମାନ ଚିନ୍ତା କରବାର ତାହାଙ୍କର
ଅନେକଦିନ ପସରୁ ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା
କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡ ଏକମାତ୍ର ବଙ୍ଗ-
ପ୍ରଦେଶରେ ଯୋଗ କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କର-
ଥାନ୍ତେ । ତାହା ନ କର ସେ ବଙ୍ଗ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବା
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ କୌଣସି ଏକ ଶାସନ ସଙ୍ଗେ
ଯୋଗ କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା ଏକପ୍ରକାରେ
ଉତ୍କଳର ହିତାପେକ୍ଷା ଅହିତର ବାଟ ପିଣ୍ଡିତ
ହେଉଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ

ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଞ୍ଚୋଳସ୍ୱର ସମ୍ପା-
ଦସହର ଲେଖାଦ୍ୱାରାରେ ବାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟଙ୍କର ବିଚାରଧୀନରେ ଥାଏ ତେବେ ଗଜା
ବାହାଦୁରଙ୍କପରି ଉତ୍କଳର ଜଣେ ସମ୍ମାନୀ ବ୍ୟକ୍ତି-
ର ଏହି ଅନେକଦିନରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନା-
ୟାସରେ କୁହୁବେ ଯେ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କର ଏ
ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତ ଅଛି ଏବଂ ଥରେ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏ ଧାରଣା ହେଲେ ଯେତେ ଅପତ୍ତି
ଓ ପ୍ରତିବାଦ କର ତାହା ତେତେ ପ୍ରବଳ ହେବ
ନାହିଁ । ଗଜା ବାହାଦୁର ଅନେକଦିନ ପଠାଇବା
ସୁଦ୍ଧେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ମତ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ
ଏଡ଼ି ଗବର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଷ୍ଠ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସେ
ଅବା ମନେ କରୁଥିବେ ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ବଳ ଓଡ଼ି-
ଶାର ହିତ ଚିନ୍ତା କରବାର ଲୋକ ଆଉ କେହି
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତାହାଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଅନୁମାନେ ମହା ଦୁଃଖରେ
କହୁଅଛୁ ପ୍ରଭୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ବଳୁଙ୍କଠାରୁ ଅନୁ-
ମାନଙ୍କୁ ଶାଣ କର ।

ସାପାତ୍ରିକ ସମ୍ପତ ।

କଲକତା-ଗେଜେଟ ।

କୋ ମାଟ୍ରିକ୍ସ ଓ କୋ ବଲେଟ୍ରେଟ ବାଟ୍ ମହୋଦୟ
ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କଲକତା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀମତୀର ସକଳ-
କର ବଦନ ହେଲେ । କଟକ କେନ୍ଦ୍ରସା କଲକତା
ଅଧ୍ୟାପକ ବାଟ୍ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚର ବନମାସର ଛୁଟି ପ୍ରାପ୍ତ
ହେଲେ ।

ଅସୀମର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ମିଃ ସେ, ବି ପୂର୍ବର
ଚକ୍ରମାସ ଛୁଟି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ମାନ୍ୟ-
କର ମିଃ ସି, ଉପରର ବୋର୍ଡର ଅସୀମର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟୁତ ହେଲେ ।

ଅସୀମାକର ମାନ୍ୟତା ଦମିତ୍ର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସେ, ବି ସୁପ୍ର
ଗଜାକାତ ମଧ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରି ଗର ମଙ୍ଗଳକାଏ ଏ ନିଜର
ପ୍ରତ୍ୟାଶନ କରିଅଛନ୍ତି ।

କନ୍ୟା ମାଟ୍ରିକ୍ସ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବଳ, ସନ୍ତ, ସପ୍ତ, ଓ ମାତ
ଗର ମଙ୍ଗଳକାର ହବ୍ତ ପଠା ପରର ମହତ୍ତମରେ ଉପ-
ତିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗର ଗଜକାର ଶ୍ରୀ ବି ଏ ଶା ସମ୍ପର୍କରେ ପଠା ଶାସନ
କେଳକର ମହତ୍ତମ ଅତି ଲବଣ୍ୟ । ପ୍ରାପ୍ତର ବିଷୟ
ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ ପୋଡ଼ି ମତି ଯାଇଅଛି ।

ସୁଭାବ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳ ବାଟ୍ କାପୁଡ଼େ ମିସ୍ ଗର
ଦୁରୁତାର ଲବଣ୍ୟ ବାଳକେ ଉତ୍କଳବାସୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ହେଲେ ।
ବାଟ୍ ମହୋଦୟ ବଡ଼ ମୁଦ୍ ଓ ଉପର ସେକ୍ଟରେ ବଡ଼କାଳ
ଅଶାନ୍ତ ହେଲେ । ଚେନ୍ନାଇ ଅନେକ ବିଷୟର ବିଷୟ
ଅଧି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବିକ୍ରି ହେଉ ହୁଏନ ଗୋଇଅଛି । ବିକ୍ରି
ହୁଏ ଲବଣ୍ୟ ଅଛି । ଅବକରେ ବିକ୍ରି ହେବାକୁ ଅପର
ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ ହେଉଅଛି । ମେଦର ଅବକର ମଧ୍ୟ ଏପଦ
ସ୍ୱୀକୃତି ଦାନ ନାହିଁ ।

ଅବକାର କର ଅଧିକ ପରମାରେ ଚେନ୍ନାଇ ।

ମନୁଷ୍ୟ ପଶୁପଦବାଚ୍ୟ, ପ୍ରତି ବେଶିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରିବା ମନୁଷ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ୧୭୩୦^୩ କଟକରୁକୋ-ଉତ୍ସା ମୁଲ } ଶ୍ରୀ ଅସ୍ତେଜନରଣପଞ୍ଚନାୟକ ସମିତିର ଜଣେ ସଭ୍ୟ

ଉତ୍ସୁକର ଜଳକଷ୍ଟ ।

ମହାଶୟ !

କଟକଜଳ ଅନୁର୍ଣ୍ଣନ ବାକୀ କଣ୍ଠରେ “କନ୍ଦୁ-ପଦ୍ମ” ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତୁତି ପଞ୍ଜୀଗ୍ରାମ ଅଛି । ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିବାସିଙ୍କର କେବଳ କୃଷି ବ୍ୟତୀତ ଜୀବିକାକର୍ମବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଦୈନିକ ଅନାବୃଷ୍ଟି ବଶତଃ ଯେଉଁ ଦର୍ଶ ଉଠି ହାଲି ହୁଏ, ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସିମାନେ ଯେଉଁ ଦାରୁଣ ଜଠରଜ୍ୱାଳା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ତାହା ଭୁଲିଗୋଟାଏ ଏବଂ ଅନୁର୍ଣ୍ଣନାମୀ ସର୍ବମେଣ୍ଡରୁକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ଜାଣିବ । ସେ କଥା ଦୂରେ ଥାଉ—ପ୍ରାଣଧାରଣର ଏକାନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ଜଳ ମଧ୍ୟ ପାନ କରିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମର ପ୍ରାୟ ଏକମାତ୍ର ଦୂରରେ ଅଂଶପାଦୁକ ଏବଂ ମହାନଦୀ । କି ହେବ, “ରହିନା ତଟେ ବାସ କରି ନ ଗଲ ଶୋଷ” ପରି ତାହା କନ୍ଦୁପଦ୍ମର ଗ୍ରାମ୍ୟରେ ଘଟେ । ଏହି କଷ୍ଟର ପରିହାର ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ବାକିର ସୁଖ ଭବିଷ୍ୟତର ବାବୁ ବଳସମ ଦାସକ ନିକଟରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟାହାର ସେହି ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଲୁହରଣୀ ଖନନ ନିମିତ୍ତ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ ପ୍ରତି-ଉତ୍ତରରେ ବ୍ୟର୍ଥ ମନୋରଥ ହୋଇ ନିଜ ନିଜର ଲୁହକୁ ଅଦର ଅଦ୍ୟାବଧି ସେହିପରି ଜଳକଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମରେ କେବଳ ୩୫ଟି ମୁସ ଏବଂ ଦୁଇଟା ଛୁଇ ପାଟ ଅଛି ଯେ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଏକାବେଳକେ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରଜାବସ୍ଥଳ ଇଂରାଜି ସରକାରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଭୂରେ ଏପରି ଅସଦ୍‌କାୟ କଷ୍ଟରେ ଜୀବନ ସାପନ କରିବା କି ଭଲ ? ଏହି କଷ୍ଟର ଆଶୁ ପରିହାର ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେମାନେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଜାବସ୍ଥଳ ନ୍ୟାୟସିଦ୍ଧପୁଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ବୟା ବାକୀର ଆଧୁନିକ ସରକାରୀ କଲେକ୍ଟର ମାକମାୟ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ମୁରୁର ମିଶ୍ର ମହୋଦୟଙ୍କର ଶ୍ରେୟସ୍ତୁ ସବିଶେଷତଃ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କନ୍ଦୁପଦ୍ମ, } ଶ୍ରୀ ସକାଳ ପ୍ରଧାନ ବାକୀ }

ସରକାରଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ର ନିମିତ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରକୃତ ଅଭବ ମୋ-କନ ସକ୍ତ ଶେ ଅର୍ଥର ଅଭବ ହୋଇ ନ ପାରେ । ସମ୍ପାଦକ

ମହାଶୟ !

ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାମନ୍ତ ନା ପଠାଣିସାମନ୍ତଙ୍କ ଦୋହାର ଦେଇ ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ପଞ୍ଜିକାକୁ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ପଢ଼ିବ ବୋଲି କେହି ସ୍ୱାର୍ଥବାନ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଜ୍ଞାପନ ରଚ୍ୟାଦି ନାନା କୌଶଳରେ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ-ବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ନାନା କ୍ଷିପ୍ତ କଳା-ପର ଶୁଭଦଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଞ୍ଜର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରୟୋଜନ । ସେ ବର୍ଷସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ପାଞ୍ଜିରେ ଅଧିକ ଭ୍ରମ ସ୍ୱଭାବ ଆମ୍ଭେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଖାଇ ଆସିଅଛୁ । ୧୯୦୩-୧୧ ବା ଇଂରାଜୀ ସନ ୧୯୦୩୪ ସାଲର ପାଞ୍ଜି ସାହାକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାହାର ଅଛି ତହିଁରେ ସ୍ୱଭା ଭ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ଯଥା—

୧—ଦୈନିକ ପ୍ରଥମଦିନ ଗ୍ରହଚକ୍ରରେ ଗ୍ରହାବସ୍ଥିତି ବାମଦିଗରୁ ନ ହୋଇ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ହୋଇଅଛି । ଏହିପରି ବର୍ଷ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଭୁଲ ରହିଯାଇଥିବାରୁ; ଏବଂ ଏହି ପଞ୍ଜିକାଦ୍ୱାରା ନାହାର ଜନ୍ମ ପଦିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ତାହା ଅନୁର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଯିବ ।

୨—ଆସନ୍ତା ମାସରେ ବୃହସ୍ପତି ସ୍ୱରୁ ହୋଇ ମାନ ସଖିକୁ ଗମନ କରିବା ବରଷୁ ଏହି ପାଞ୍ଜିରେ ଲେଖା ହୋଇ ନାହିଁ ।

୩—ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦ ୨୮ ନ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା କରଣରେ ଓ ପୌଷ ଦ ୯ ନ ଗୁହାରମ୍ବୁ ହେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତ ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ତୁତି ବରୁକ ଅଟେ । ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ମାସରେ ଓ ଅନୁକ୍ରମ କରଣରେ ନବବଧୁ ସାକ୍ଷୀ, ଅନ୍ନପ୍ରାଣକ ଓ ଦେବତା ପ୍ରତି-ଷ୍ଠାଦି ଅନେକ ଶୁଭକର୍ମମାନ କଥା ମାଉଅଛି । ବାହୁଲ୍ୟ ଭୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତେଜ କଲୁ ନାହିଁ ସ୍ତୁତିକ୍ର ଓ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ ମହୋଦୟମୁଖ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ, ଆମ୍ଭେ ସାକ୍ଷୀ ଲେଖିଲୁଁ ତାହା ଠିକ କ ନା ।

ଆମ୍ଭ କୃତ ଏହି ସନର ପଞ୍ଜିକାରେ ଆସନ୍ତା ନାହିଁକ ମାସର ଦ ୨୪/୨୫/୨୬/୨୭/୨୮/୨୯ ନାମ-ନକରେ ବିବାହ ଲେଖା ସ୍ୱଭାବୁ କେହି ଏହା ଭୁଲ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିବାର ଆମ୍ଭେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଅଛୁ । ମାତ୍ର ଏହା କଦାପି ଭୁଲ କହେ । ଏହାର ସ୍ତୁତି ପ୍ରମାଣ ଏହି, ଯଥା, ସୁକମାର୍ତ୍ତଶ୍ରେ ମାକଲ୍ୟପୁ, ବିବାହେଷୁ ନିକାସକରଣେଷୁ ଚ । ଦଶମାସାଂପ୍ରଣୟନ୍ତେ ବିଶ୍ୱପୌଷବର୍ଜିତା । ଇତି

୧୯୦୩-୧୦ } ବର୍ଷସ୍ତୁ ଶ୍ରୀସଦାଶର ଶ୍ରୀକାବି

ମହାଶୟ !
ଗତ ଜାନୁୟାରୀ ତା ୨୯ ଋଷ “ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ବାଦ”ରେ ପ୍ରକାଶିତ “ରଜା ବିକ୍ରମସିଂହାଧି-ଦେ ବାହାଦୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା” ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ପାଠ କରି ବାଲେଶ୍ୱରବାସକ ରୁଚି ଉପରେ ପଦେ ଅଧିକ କହିବୁଁ ବୋଲି ମନ ବଳାଇଥିଲୁଁ, କିନ୍ତୁ କାଳେ ଆମର କଥାଗୁଡ଼ିକ ସେ ସମୟରେ କେହି କେହି ଘେନା ନ କରି ପାରନ୍ତି ଏହି ଅଶଙ୍କାରେ ପାଠକବର୍ଗଙ୍କଠାରୁ ଆଜ୍ଞାପ ମୂଲତର ନେଇଥିଲୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ଧୁମଧାମ ଆଉ ନାହିଁ, ଜନତାର ବାହାବା କୁହାଟେ ନୀରବ ଏଣୁକରି ଏସମ୍ଭବରେ ଆମ୍ଭେ ସାହା କହିବୁଁ ତାହା ଲୋକେ ସ୍ଥିରଚିତ୍ତ ଧାରଣକି ଓ ପଞ୍ଜାଙ୍ଗ କୁଶଳରେ ରହିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ପନ ହେବେ ଏହି ଆଶାରେ ନିମ୍ନଲି-ଖିତ କେତୋଟି କଥା କହିବାକୁ ସାହସୀ ହେଲୁଁ ।
ସମ୍ମାନାର୍ଥବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ମାନ ସର୍ବତୋଭାବରେ ବାହୁମାୟୀ କିନ୍ତୁ ତାହା ବୋଲି କି ତହିଁର କାଳୀ-କାଳ ନାହିଁ ? ରଜା ବାହାଦୁର ବାଲେଶ୍ୱରର “କୋହିନୁର” ହୋଇ ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାହା ବୋଲି କି ବାଲେଶ୍ୱର ଦାସିଏ ତାହା ଅକାଳେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଣ୍ଡାଉଥିବେ ? ଲୋକାଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ବା ଗୁଣର ସମ୍ପାଦର ସର୍ବସ୍ୱ ହୋଇ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ରଜା ବାହାଦୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥଳରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦରବାରକୁ ବିଜେ କରି ସେଠାରେ ଏରୂପ କି ଲୋକାଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ବା ଗୁଣ ଦେଖାଇଲେ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର ଦାସିଏ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ ବେଳକୁ ତାହାଙ୍କୁ ଘୋଡ଼ାଗୋପରୁରେ ପୂଜିବାକୁ ଲାଗିଉଣୁ ହୋଇ ଗଲେ ? ତାମାସାର ମଧ୍ୟ ସୀମା ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ତହିଁକି ବଳି ସାଉଅଛି । କାହିଁ ବିରୂପସନରେ ବସି କେହି ଧର୍ମ ଓ କ୍ୟାୟର ସୁସ୍ଥ ବରୁର କରବେ ନା କାହିଁ ଜନାଙ୍ଗଣ ଷ୍ଟେଶନଠାରେ ପରସ୍ପର ଠେଲଠେଲି ହୋଇ ଆପଣା ଆପଣାର ଭଲି ବା ଭୁଦୟ-ଦୌବଲ୍ୟର ପରକାଷ୍ଟା ଦେଖାଇବେ, କାହିଁ ପରସ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳ-ୟୁରେ ବସି ତରୁଣ ବୟସ ବାଳକେ ବିଦ୍ୟାପର୍ଜା କରବେ ନା କାହିଁ ସମ୍ପ୍ରାୟ ଦୁଇପାଶ୍ୱରେ ପାପା-ବଳି ଧରି ନିଜନିଜ ଅପରଣାମଦର୍ଶିତାର ଜୁଲନ୍ତୁ ରିବ ଦେଖାଇବେ । ଏ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ଲୋକ ଅନ୍ୟ କାହିଁ ସମ୍ଭବେ ? ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହା-ରଜା ଏ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ଯୋଗ ଦେବାହାର କେବଳ ନିଜ ଉଦାରତାର ପରତପ୍ତ ଦେଉଅ-ଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାହା ବୋଲି ଏହି ବାଲେଶ୍ୱର ଦାସିକ ପକ୍ଷେ କଡ଼ ଗୌରବର ବରଷୁ ନୁହେଁ । ସମ୍ପାଦ ପଦମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ଦର-ବାରରେ ଦେଖାଯୁ ନରପତି ଭନ୍ନ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏମନ୍ତ ବନ୍ଧୁ ବିଶେଷ ସମ୍ମାନ

NOTICE.

Macmillan's New Series of Text-Books for Schools in India. Approved by the Director of Public Instruction, Bengal. 1902.

Oriya Alphabet and Spelling Book. For Infant Class and Standard I	...	As. 1
Oriya L. P. Science Reader	"	3
Oriya L. P. Arithmetic	...	4
Oriya U. P. Science Reader	"	4
Oriya U. P. History Reader (Bengal)	...	3
Oriya U. P. Geography Reader	"	3
Oriya U. P. and Middle Vernacular Arithmetic	...	8
Oriya U. P. Literature Book	"	3
Oriya U. P. and M. V. Practical Geometry and Mensuration	"	4
Oriya M. V. Science Reader	"	7
Oriya M. V. History Reader	...	4
Oriya M. V. Literature Book	"	6
Oriental Drawing Books 1&2	As. 4 each	
Do.	3 and 4 ...	As 3
Macmillan's "Official" Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12,		5 pice
Arnold's Civil Service Copy Books Nos. 1, 2, 3, 4, 4a, 5,		5 pice
"O. M. P." Blank Drawing Books	As. 1 & As. 1	6
Dr. Sircars English Reader I		4 0
Do. Do.	II.	5 0
Simple English Reader (Dhar)		7 0

C.L.S. School Books as follows:—
 Grammatical Primer " As. 20
 Manual of English Grammar " 60
 1st Standard English Book " 16
 New English First Reader " 40
 Do. Second " " 60
 Do. Third " " 80
 Do. Fourth " " 100
 Do. Fifth " " 120
 Do. Sixth " " 120

For any of these books apply to:—
 R. J. GRUNDY,
 Supt. Orissa Mission Press,
 CUTTACK.

ମସିହା ପିପ୍ପେଡ଼ର ମାସ ତା ୨୩ ରୁଣ । ମୁ । ସନ ୧୯୦୩-ସାଲ ପ୍ରକାଶ ମାସ ୧୨ ନ ଦିନା ୧୨ ଓ ସମସ୍ତେ କଟକ ସଦର ଲେକେ-ଲକୋର୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ବାବାଜୀଙ୍କ ଦୟାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଡାକ ନିଲମ-ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଏତଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉ- ଓହି ସେ ଯେଉଁମାନେ ଡାକ ନିଲମରେ ଉତ୍ତର କେବାକୁ ଉତ୍ତର କରନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜେ ଉପରଲିଖିତ ନିରୂପିତ ତାଲିକାରେ ନିଲମ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଡାକ ନିଲମରେ ଉତ୍ତର କେଉଁପାଇବେ । ସାହାଙ୍କ ଡାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଦର ହେବ ଓ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନ ଥିଲେ ଡାକ ଡାକରେ ନିଲମ ପ୍ରାନ୍ତ କର୍ମାଚାରୀ ଓ ନିଲମ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚତୁଷ୍ପଣାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଲମ ଡାକ ଶେଷ ହେଲାପରେ ନିଲମ କର୍ମାଚାରୀ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଜାମିନ ସ୍ୱରୂପ ଅବକଳେ ନିଲମ କରାଯିବ ଓ ବାକୀ କର୍ମାଚାରୀ ନିରୂପିତ କିଛି ଅନୁସାରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଟଙ୍କା ନିଲମ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ଦାଖଲ ନ ହେଲେ ସାଧୁ ନିଲମ କର୍ମାଚାରୀ ଓ ପ୍ରକାଶ୍ୟ କ୍ୱାଟରର ଖଜଣା ସେହି କ୍ୱାଟରର ପ୍ରଥମ ତାଲିକାରେ ଆକାମୀ ଦେବାକୁ ହେବ ନ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ସେ ସତ୍ତା ହେବ ତାହା ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଦେବାକୁ ହେବ । ନିଲମ ପ୍ରାନ୍ତ ଦେଲେ ଉକ୍ତା ନିରୂପିତ ଖୁଣ୍ଟା କାମରେ କୋର୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନଙ୍କ ନିରୂପିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ସାଧୁମତେ କରାଯିବ । ସର୍ତ୍ତ ଲେନିଦେଇ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରାଯିବେ । ଉପରୋକ୍ତ ନିଲମ ଅଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ହୁଏବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସଦର ଲେକେଲକୋର୍ଡ ଅଧିକାରୀ ତାହାର ହୋଇ ପୁଣି ପାରିବେ ।

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଆଉ କ ନାହିଁ ନାହିଁ କେବଳ ଉକ୍ତ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେକେଲକୋର୍ଡ ନିଲମ ଡାକ ପାଇବେ ତଦନୁସାରେ ସାଧୁମତେ ନିଲମ ଡାକ ସେପଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ନ ହେବ ତାହା ହେଲେ ଚତୁଷ୍ପଣା ତାହାର ଉପକ୍ରମ ଜବତ କରା ହେବ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପାତ୍ର ଥିବା ଉକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେକେଲକୋର୍ଡ ସାଧୁ ବନ୍ଦୀ କରାଯିବ ।

ଅଥା କଟକ ଆକା ଜଗନ୍ନାଥପୁର
 ଆକା ବାକୀ ଆକା ତତ୍ତୋର
 ଆକା ସାଲେପୁର
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଆଉ କ ବାକୀ ଉଲ୍ଲୋକରେ କେବଳ କେବେବାର ଉକ୍ତ ଏକବର୍ଷ ଏକମାସ ନିମନ୍ତେ ନିଲମ ହେବ ।

ନବୀନ ନବୀନାର ଶୋଭାଗର ସାମଗ୍ରୀ ।

ପ୍ରେମସୂତ୍ରୀର ପ୍ରିୟ ଉପହାର, ଅତି ଅପୂର୍ବ । ଏଇତ, ତ କୁଣ୍ଡର ଅଭିନବ ଆବିଷ୍କାର

“ଇନ୍ଦୀବର ଶୋଭା” ।

ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଲଳ ପ୍ରମାଣ ପାକ ସହଜରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ, ପାକର ଆସାଦ ଅମୃତ ପରି ହୁଏ । ଥରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ “ଇନ୍ଦୀବର ଶୋଭା” ବ୍ୟବହାର ପାକ ଶାନ୍ତବାକୁ ଉଚ୍ଚା ହୁଏ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଦାର ସୁଖର ଅତି ମନୋହର ଓ ଦୀର୍ଘ କାଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ । ମୁଖରୁ ପାକ ଶେଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ସୌରଭ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ । “ଇନ୍ଦୀବର ଶୋଭା” ସ୍ୱଳ୍ପ ପାକରେ ଖରବ, ଧଣିଆ ଗୁଣ୍ଡ, ଗୁଜରାଟ ପ୍ରଭୃତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ-ଲାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ନାହିଁ, ଅଥଚ ପାକ ପୁରସ, ମୁମ୍ବୁ ଓ ସୁଗନ୍ଧପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ସୁଦେ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟ ନବାବ, ବାଦସାଦ, ଅମିର, ଓ ମହଲ-ମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ; ମିଷ୍ଟର କୁଣ୍ଡ ବହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ଓ ଗବେଷଣାଦ୍ୱାରା ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ସହଜ କେତେ ଗୁଣ୍ଡ ଗର୍ଭାବେ କେତେ ମିଶ୍ରଣ କରାଯିବାକୁ ଏକଦା ବହୁ ବିଶ୍ୱଳତା, ଦନ୍ତମାତ୍ରପୁର, ଦନ୍ତବ୍ୟଥା, ଦନ୍ତମୂଳରୁ ରକ୍ତପତ୍ତା ବନ ହୁଏ, ମୁଖ ସୁଗନ୍ଧ, ଏବଂ ଦନ୍ତ ପତ୍ତା ମୁକ୍ତାପର ଶୋଭା ପାଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୦ । ଅଣା, ଉଚ୍ଚଳ ଟ ୨୫ କା । ତାତମାପୁର ଓ ପ୍ୟାକ ଶରବ ୩ ଶିଶିରେ ଟ ୦ । ୮, ୨ ଶିଶିରେ ଟ ୦ । ୪ । ଅଣା, ଉଚ୍ଚଳକୁ ଟ ୦ । ୫ ଅଣା । ୩ ଶିଶିର କମ ତାକରେ ପ୍ରେସ୍ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହାମଧ୍ୟ ବିକେତା:— “କୁଣ୍ଡ ଏଓ କୋମାଳ” ୧୧୫ ନମ୍ବର ବାବନସି ଗୋଷଲ ସ୍ତ୍ରୀ, କଲକତ୍ତା ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଶକ, ଗା, ଗର୍ମ-ବାସି ପ୍ରଭୃତ ଆବେଗାପକ୍ଷେ ତୃତୀୟ ।

“ଓଏର ସରକାର”
 ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଅଥଚ ପାକ ପ୍ରକୃତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସମୋଗ କରାଯିବ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୧ କା । ପ୍ୟାକ ଓ ତାତମାପୁର ଟ ୦ । ୮ ଅଣା । ପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ:— “ତରକର, ମେକର-ଏଣ୍ଡ କୋମାଳ” । କଲକତ୍ତା ।

M. DAS
 Vice-Chairman

ଦିଲ୍ଲୀପନ ।
 ଯେହେତୁ ଦତ୍ତ ଲଳ ଅନୁଗତ ସଦର ଚକ୍ରପୁସ୍ତକ, ଚର୍ଚ୍ଚା, ସାଲେପୁର ଓ ବାକୀ ଆକା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ କାଞ୍ଚିଦ୍ୱାରା (ପାତ୍ର) ସନ ୧୯୦୩ ମସିହା ପିପ୍ପେଡ଼ର ମାସ ତା ୨୩ ରୁଣ ତାହା ସନ ୧୯୦୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୧୫ ରୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧ ବର୍ଷ ୧ ମାସ ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୯୦୩